

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filosofická

Diplomová práce

**Středověká keramika z počátků 13. století v jihozápadních Čechách
(zpracování souboru středověké keramiky z archeologického výzkumu
hradu ve Strakonících).**

Bc. Pavel Brůžek

Plzeň 2015

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra archeologie

Studijní program Archeologie

Studijní obor Archeologie

Diplomová práce

**Středověká keramika z počátků 13. století v jihozápadních Čechách
(zpracování souboru středověké keramiky z archeologického výzkumu
hradu ve Strakonících)**

Bc. Pavel Brůžek

Vedoucí práce: Mgr. Ladislav Čapek, Ph.D.

Katedra Archeologie Fakulta filozofická

Západočeské univerzity

Plzeň 2017

Prohlašuju, že jsem tuto diplomovou práci vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu literatury.

Plzeň 27. května 2017

Poděkování

Na tomto místě bych v první řadě poděkoval Mgr. Ladislavu Čapkovi, PhD., jemuž vděčím za vedení práce, cenné rady a nezměrnou trpělivost a ochotu při konzultacích.

Mé poděkování patří také Mgr. Vlastimilu Královi a Mgr. Jiřímu Valkonymu za zapůjčení rozsáhlého keramického souboru a poskytnutí dokumentace výzkumu.

Dále mé poděkování patří mým přátelům a spolužákům za cenné rady, připomínky a pomoc při plnění povinností.

V neposlední řadě bych chtěl poděkovat své rodině, která mi studium umožnila a poskytla mi morální i materiální podporu.

Anotace

Předmětem této diplomové práce je provést analýzu keramiky 13. století z II nádvoří strakonického hradu. Ke zpracování byly vybrány stratigrafické jednotky obsahující keramiku odpovídající tomuto období. Sledovány byly funkční, technologické a výzdobné prvky.

Anotation

The subject of this diploma work is to analyze ceramics of the 13th century from the 2nd courtyard of the Strakonice castle. For processing, stratigraphic units containing ceramics corresponding to this period were selected. Functional, technological and decorative elements were monitored.

Obsah

1. Úvod.....	1
1.1. Cíle práce	2
2. Strakonice	2
2.1. Lokalizace a přírodní podmínky	2
2.2. Historie hradu	4
2.2.1. Majitelé	5
2.3. Současná podoba hradu	7
2.4. Stavební vývoj hradu	8
2.5. Dějiny bádání v rámci areálu strakonického hradu	9
2.5.1. 1937	9
2.5.2. 1954	9
2.5.3. 1975	10
2.5.4. 1976	10
2.5.5. 1977	10
2.5.6. 1982	11
2.5.7. 1985	11
2.5.8. 2006	11
2.5.9. 2014	12
3. Archeologický výzkum z roku 2006.....	12
3.1 Popis sond.....	13
3.1.1. Sonda 7	13
3.1.2. Sonda 8	14
3.1.3. Sonda 9	14
3.1.4. Sonda 13	15
3.1.5. Sonda 15	15
3.1.6. Sonda 51	16
3.1.7. Sonda 52	16
3.1.8. Sonda 54	17
3.1.9. Sonda 55	17
3.1.10. Sonda 63	18
3.1.11. Sonda 71	18
4. Metoda deskripce.....	19

4.1. Deskripce keramických tříd	19
4.1.1. Keramické třídy	20
4.2. Typologie	27
4.3. Deskripce metrických vlastností	27
4.4. Technické vlastnosti	28
4.5 Deskripce okrajů	28
4.5.1. Okraje hrnců	29
4.5.2. Okraje džbánů	31
4.5.2. Okraje mís a misek	31
4.5.3. Okraje poklic.....	32
4.5.4. Okraj zásobnic	33
4.6. Deskripce výzdoby	33
4.6.1. Skupina 1 - rytá.....	34
4.6.2. Skupina 2 - vrypy, vseky, vpichy	35
4.6.3. Skupina 3 - kolky na zásobnicích	35
4.6.4. - Skupina 5 - kolkovaná (radélka).....	35
4.6.5. Skupina 7 - kombinace rytá/vrypy.....	35
4.6.6. Skupina 8 - kombinace rytá/kolky	36
4.6.7 Skupina 10 - hrnčířské značky.....	36
5. Analýza keramiky	36
5.1. SJ 15016.....	37
5.2. SJ 51006.....	39
5.3. SJ 51003.....	42
5.4. SJ 54003.....	43
5.5. SJ 55001.....	46
5.6. SJ 71017.....	47
5.7. SJ 7013.....	49
5.8. SJ 52003.....	52
5.9. SJ 13005.....	55
5.10. SJ 63011.....	58
5.11. SJ 13006.....	59
5.12. SJ 63003.....	60
5.13. SJ 9006.....	61

5.14. SJ 7016.....	63
5.15. SJ 9008.....	66
5.16. SJ 8029.....	67
5.17. SJ 7016 - 8029	68
6. Syntéza souborů keramiky.....	69
7. Analogie ke keramickému souboru z II. nádvoří strakonického hradu	72
8. Interpretace a diskuse.....	73
9. Závěr	75
10. Použité zkratky	76
11. Seznam obrázků.....	77
12. Seznam grafů	77
13. Seznam tabulek.....	79
14. Použitá literatura:.....	81
14.1. Prameny	83
14.2. Internetové zdroje	83
15. Přílohy.....	84
15. 1. Popis stratigrafických jednotek.....	84
15.2. Obrazová příloha.....	110
5.3. Tabulky	114

1. Úvod

Tato diplomová práce se zabývá keramickým souborem 13. století pocházejícím z výzkumu P36/2006 z prostoru II. nádvoří strakonického hradu. Ten patří mezi nejvýznamnější jihočeské památky. Město Strakonice se nachází přibližně 60 kilometrů severozápadně od Českých Budějovic a 100 kilometrů jihozápadně od hlavního města Prahy. Hrad se zde nachází na soutoku řek Otavy a Volyňky (obr. 1), které ze severovýchodní strany tvoří přirozenou ochrannou bariéru. Příkop ohraničující areál ze zbylých stran pak jen podtrhuje fortifikační systém hradu. (Valkony 2006, 2; Birnbaumová 1947, 2; Hejna 1985, 75). První nepřímá písemná zpráva týkající se strakonického hradu pochází z roku 1225. O deset let později je pak již jeho existence potvrzena listinou krále Václava I, kde Bavor ze Strakonice figuruje jako svědek (Menclová 1972, 82). Hrad je výjimečný také tím, že od roku 1248 nebyl pouze sídlem Bavorů. Sídliila zde také jedna z nejvýznamnějších komend řádu Johanitů (Menclová 1972, 82 - 83).

K prvnímu archeologickému výzkumu v areálu hradu došlo v roce 1937 Bedřichem Dubským. Dále zde v letech 1975 a 1976 proběhly práce pod vedením Antonína Hejny, výzkumy v letech 1977 a 1982 vedl Jan Michálek a v roce 1985 Jiří Fröhlich. V neposlední řadě došlo k výzkumu provedeného firmou ARCHAIA Praha o. p. s. ve spolupráci Jana Michálka, Jiřího Valkonyho a Karla Kašáka. Posledními archeologickými pracemi byl výzkum studny v roce 2014 opět provedený firmou ARCHAIA Praha o. p. s. (Michálek 2008, 262 - 264; Hejna 1985 77 - 86; Hejna 1985 77 - 86).

Keramický soubor, který byl vybrán ke zpracování, pochází z výzkumu z roku 2006. Jedná se o výběr keramických fragmentů 13. století. Při výběru bylo postupováno po stratigrafických jednotkách, které tuto keramiku obsahovaly. Tento zlomkový keramický soubor byl nalezen v rámci jedenácti sond, ze kterých vybrané stratigrafické jednotky pocházejí.

1.1. Cíle práce

Cílem práce je zpracování a vyhodnocení středověkého keramického souboru ze 13. století z archeologického výzkumu hradu ve Strakonících z prostoru odkrytého zaniklého hradního křídla. Bude tak vytvořena relativní chronologie keramiky, pomocí níž bude možné datovat zjištěné zděné konstrukce a počátky výstavby hradního křídla. Výsledky budou zasazeny do širšího kontextu vývoje středověké keramiky ve 13. století v jihozápadních Čechách s přihlédnutím k obdobným publikovaným keramickým souborům z regionu. V práci budou použity doporučené kvantifikační a statistické metody. Součástí práce bude databáze a kresebná dokumentace typologických, morfologických a výzdobných prvků.

2. Strakonice

2.1. Lokalizace a přírodní podmínky

Strakonický hrad se nachází v jihočeském městě Strakonice rozkládajícím se na soutoku řek Otavy a Volyňky. Město leží ve vzdálenosti cca 60 kilometrů severozápadně od Českých Budějovic a 100 kilometrů jihozápadně od hlavního města Prahy.

Město Strakonice, včetně jeho hradu, se nachází v podnebí mírně teplém a mírně vlhkém s mírnou zimou. Nejsevernější část Strakonicka společně s jeho jihem jsou chladnější a vlhčí. Východ Strakonicka je místo teplejší a sušší s mírnou zimou. Průměrné lednové teploty jsou v rozmezí od -2°C do -3°C . Průměrná červencová teplota v přímém okolí řeky Otavy je zde lehce nad 17°C . Severní část pak má $16 - 17^{\circ}\text{C}$. Roční průměrná teplota je $7 - 7,4^{\circ}\text{C}$. Na severu a jihu Strakonicka je průměrná roční teplota 6 až $7,2^{\circ}\text{C}$. Průměrné lednové srážky jsou na tomto území 20 až 30 milimetrů, přičemž na východní části je srážek méně než 25 milimetrů, na jihozápadě a

severu jsou 30 až 35 milimetrů. Průměr srážek v červenci je 80 až 90 milimetrů. Celkové roční srážky jsou 500 - 550 milimetrů (*Michálek 2008, 261*).

Dnešní město se nalézá v nadmořské výšce 390 - 430 metrů nad mořem. Hrad samotný se nachází ve výšce 393 - 397 metrů nad mořem (<http://www.strakonice.eu/content/poloha>).

Celé území Čech je spolu s částí území Moravy a Slezska, stejně jako město Strakonice a jeho hrad, součástí Českého masivu (*Chlupáč 2011, 13*). Ten je dále dělen do pěti hlavních oblastí. Pro jižní Čechy, tedy i pro město Strakonice, připadá oblast Moldanubická (*Chlupáč 2011, 13*). Hlavním typem horniny zastoupeným na skalní ostrožně na soutoku řek Otavy a Volyňky je biotitská parula (*Michálek 2008, 206*). Prostor, na kterém se strakonický hrad nachází, je kombinací fluvizemě a pseudogleje (*Kozák 2009, 80, 114*).

Nejvýznamnějším tokem protékajícím Strakonice je řeka Otava. Otava vzniká na Šumavě soutokem Vydry a Křemelné v místě Čeňkovy pily ve výšce 672 metrů nad mořem. Protéká Rejštejnem, Horažďovicemi, Strakonice, Pískem a u Zvíkovského podhradí se jako levý přítok vlévá do Vltavy (*Vlček ed. 1984, 212*).

Ve Strakonice se do Otavy jako její pravý přítok vlévá řeka Volyňka. Její pramen se nachází na Šumavě v nadmořské výšce 1045 metrů jihovýchodně od Světlé hory (1123 metrů nad mořem). Protéká městy Vimperk, Čkyní, Volyní a, jak již bylo zmíněno, ve Strakonice se vlévá do řeky Otavy (*Vlček ed. 1984, 297*; <https://cs.wikipedia.org/wiki/Voly%C5%88ka>).

2.2. Historie hradu

Umístění strakonického hradu využívá soutoku Otavy a Volyňky (obr. 2). Z jižní a západní strany je uměle ohraničen vytvořeným vodním příkopem (*Valkony 2006, 2*).

Místo, kde se dnes nalézá strakonický hrad, bylo na základě archeologických výzkumů osídlené v různých obdobích pravěku (Michálek – Fröhlich 1998; Michálek 2006). Raně středověké (mladohradištní) osídlení hradní ostrožny bylo doloženo již výzkumy J. Fröhliche, J. Michálka a A. Hejny v 80. letech 20. století (Fröhlich 1985; Hejna 1985; Michálek – Fröhlich 1988). Výzkumem A. Hejny, na místě dnešní kapitulní síně, byla odkryta stavba z přelomu 11./12. století, interpretovaná jako nejstarší, patrně vlastnický kostel, kolem něhož se nacházelo rozsáhlé kostrové pohřebiště, které je svojí rozlohou a umístěním podobné mladohradištnímu kostrovému pohřebišti v Radomyšli (*Hejna 1985, 75 - 77; Valkony 2006, 2 - 5*). Zvláštní pozornost bude věnována sídelnímu vývoji hradního areálu v 1. polovině 13. století, které je předmětem diplomové práce

První nepřímá zmínka o strakonickém hradu pochází z roku 1225, kdy je zmiňován rod Bavorů v zastoupení Bolemily, pravděpodobně manželky Bavora I. Ta si vyžádala listinné potvrzení své donace ve prospěch řádu svatého Jana Jeruzalémského, kde Johanité dostávají několik okolních vesnic. Strakonice jako takové nejsou v tomto dokumentu vysloveně zmiňovány. První přímá zmínka je pak z roku 1235, kde je na listině krále Václava I. Bavor ze Strakonice (zřejmě manžel dříve zmíněné Bolemily) uvedený jako svědek. Z toho vyplývá, že ve Strakonících měl tou dobou již zavedené opevněné sídlo (*Menclová 1972, 82; Kačička - Nechvátal 2014, 75*).

Další písemná zmínka týkající se panského sídla ve Strakonících je z roku 1243. Zde jistý "nobillis vir Bawarius de Straconitz" daroval řádu Johanitů kostel a dům (špitál) s věnem s výjimkou knížecího domu (ecclesiam ed domum (hospitalis) cum doto excepta domo principis). Protislužbou za tento dar bylo Bavorovi odpuštění jeho hříchů a odpuštění hříchů jeho manželky, syna a hříchů Bavorových rodičů. V roce 1308 dochází k rozdělení panství syny Bavora II. Bavor III. získává Horažďovice a Bavorov a Strakonice připadají do držení Vilému Bavorovi. Roku 1318 dochází na žádost převora k vydání listiny Vilémem ze Strakonice, ve které potvrzuje privilegia zdejší komendy. Po smrti Viléma se Strakonice dostávají zpět do majetku druhé větve

Bavorů, konkrétně se jedná o Bavora IV., na Blatné. Od tohoto okamžiku již není soužití světské šlechty a řádových bratrů poklidné, jako tomu bývalo dříve. Dokladem této změny vztahů je listina komtura Jana Písaře z roku 1373, kde je Bavor IV. výslovně zmiňován jako bezbožný světský pán. Po jeho smrti (1380) připadá světská část strakonického hradu do držení Zdeňka Lva z Rožmitálu. Další změnou je rok 1402, kdy dochází k odkoupení druhé části hradu řádem svatého Jana a ke sjednocení komplexu. Součástí majetku Johanitů byl hrad až do roku 1925, kdy po nátlaku státu a památkového ústavu na stavební úpravy a rekonstrukce došlo k prodeji. Sídlo bylo od řádu odkoupeno Václavem Pilařem a Čeňkem Prokopem za 1 600 000 korun československých. Ti ho o necelých deset let (1934) později prodávají Zdeňce Havránkové za 4 670 000 korun československých. Do vlastnictví města Strakonice se pak hrad dostává po 2. světové válce (*Menclová 1972, 82 - 83; Kačička - Nechvátal 2014, 274 - 281*).

2.2.1. Majitelé

Rod Bavorů ze Strakonice

Erb, který představoval rod Bavorů ze Strakonice, je tvořený modrou střelou (s hrotem směřujícím do levého horního rohu) na zlatém pozadí (*Halada 1992, 14 - 15*).

O původu tohoto šlechtického rodu se vedly táhlé pře. Jejich náplní byly celkem tři varianty vysvětlující původ Bavorů, u kterých můžeme o přímém dokladu jejich existence mluvit až s listinou z roku 1243. Jednou z možností byl příchod z ciziny. Kromě podobnosti ve jméně není pro tuto variantu žádný doklad. Další možností je původ přímo v jižních Čechách. Zde však vzniká otázka, jak by do majetku tohoto rodu přišly Ivanovice na Hané, které, jak ukazují dobové listiny, byly v majetku Bavora. Původ tohoto významného rodu, jak bude vysvětleno níže, je s největší pravděpodobností na Moravě (*Svoboda 2010 9 - 32*).

V roce 1167 je v rámci listiny uváděn velmož Bavor, který daroval premonstrátům Ivanovice a všechny své vsi, které vlastnil na Moravě, kromě jedné,

kteřou daruje svému vnukovi Dluhomilovi (pravděpodobně se jedná o otce Bavora I.). Listina je sice falzum, ale po věcné stránce by měla být podle Václava Hrubého správná. Další falzum, tentokrát z roku 1183, uvádí, že Ivanovice daroval řádu Johaniťů Trojan a jeho bratři, synové Dluhomila. Dluhomil je dále zmiňován jako číšník v listině knížete Soběslava II. v roce 1175. V roce 1177 je Dluhomil zmiňovaný jako maršálek. V rámci významných rodů bylo zvykem opakovat jména vážených zástupců, v tomto případě jména Dluhomil a Bavor. V rámci této úvahy je možné zmínit rok 1123, kdy je Dluhomil zmiňován Kosmou. V tomto případě však vyjma jména není žádné spojení s rodem pánů ze Strakonice. Jistí Bavor, Dluhomil a Petr se objevují na dalších falzech z roku 1192. 1193 je Bavor uváděn v rámci darovací listiny ve prospěch plaského kláštera. V letech 1180 - 1182 je jako olomoucký biskup uváděn Bavor a v první čtvrtině 13. století je další Bavor v listinách zmiňován v roli olomouckého komorníka. V letech 1211 - 1224 jsou zmiňováni Bavor a Bavor syn Dluhomilův. Na základě těchto listin je možné dohledat jména, nikoliv však majetky, které by byly v držení rodu. Je však možné usuzovat, že polem působnosti bylo okolí Olomouce a střední Morava. V jižních Čechách se Bavoři poprvé objevili pravděpodobně už roku 1167, kdy měli být pověřeni správou Prácheňska. V roce 1225 jsou zmiňováni v zastoupení Bolemily a V roce 1235 je již jednoznačně uváděn Bavor ze Strakonice (*Svoboda 2010 17 - 27; Menclová 1972, 82; Kačička - Nechvátal 2014, 75*).

Řád svatého Jana Jeruzalémského

V průběhu své existence nesl tento řád velké množství jmen. Řád svatého Jana Jeruzalémského podle chrámu, který mu byl dán ve Svaté zemi. Po odchodu na Rhodos byli jeho příslušníci známí též jako Rhodští rytíři a po přesunu na Maltu jako Maltézští rytíři. Dále jsou známí jako Johaniťé či špitálníci (anglicky Hospitallers) (*Bridge 1995; Hroch - Hrochová 1975; Waldstein-Wartenberg 2008*).

Jejich oděv nese bílý kříž na černém pozadí. Tyto barvy zprvu využívala jak "civilní", tak i "bojová" složka řádu. Na počátku 12. století došlo k odlišení bratří ve zbrani. Ti pak nesli barvy shodné s řádovou standartou, kde byl bílý kříž na červeném poli (*Waldstein-Wartenberg 2008*).

První zmínky o existenci řádu pocházejí z roku 1050. Jejich původním posláním bylo starat se o nemocné a raněné. Hlavní složkou jejich komend byly samozřejmě kostely. Nedílnou složkou však byly i nemocnice. Mimo jiné tento řád udržoval styky s muslimy a pravidelně se účastnil jejich dražeb otroků, odkud johanité vykupovali křesťany. Samozřejmě, jednalo-li se o majetného šlechtice, nechali si za svou pomoc zaplatit, ať už v penězích nebo převedením pozemků. Díky své charitativní činnosti byli ve světě poměrně oblíbeni, a tak zakládali komendy po celé Evropě. (*Waldstein-Wartenberg 2008*).

Do Čech řád přichází v roce 1150. Sídlo zemského mistra bylo v Praze. Později došlo k přesunutí hlavní komendy do Strakonice. Další komendy se nacházely v Mladé Boleslavi, Českém Dubu, Kadani nebo v Pičíně atd. Další významnou komendou byly Strakonice, kam byl řád pozván Vilémem Bavorsy ze Strakonice. Hradní komplex je pak unikátní tím, že se zde nacházely dva samostatně fungující celky. Bavorská část a část johanitská byly dříve odděleny dnes již neexistujícím křídlem. Součástí hradu je tak komenda s kapitulní síní. Dokladem movitosti johanitů jsou fresky nacházející se po celém obvodu ambitu, které zachycují život Ježíše Krista. K roku 1373 byla Strakonická komenda tvořená 4 řádovými rytíři a 11 kněžími. Průměrný počet strážníků však byl 70. Do tohoto čísla je třeba započítat Osoby pomáhající řádovým bratrům s povinnostmi i lidi využívající jejich špitálnických služeb. Hrad dále procházel různými přestavbami a úpravami. Jednou z nich bylo i přistavění kostela svatého Prokopa. Jeho vstup z ambitu výrazně poškodil již zmíněné fresky. (*Valkony 2006, 3 - 4; Kačíčka - Nechvátal 2014, 274 - 281*).

2.3. Současná podoba hradu

Půdorys hradu je tvořen protáhlým trojúhelníkem (obr. 3). Ze severu přilehá komplex k řece Otavě. Na západní straně se nachází prokopaný příkop. Budovy jsou vystavěny kolem tří hradních nádvoří. Nejvýraznější soubor budov je možné nalézt při jižní straně. Jsou umístěné na nevýrazném skalním hřebenu. Nachází se zde kostel svatého Prokopa s konventem, kvadraturou a kapitulní síní. Dále je zde protáhlá palácová budova. Součástí kvadratury je věž zvaná Jelenka. Ta vybočuje z linie, kterou tvoří výše zmíněné budovy, směrem na jih do příkopu. Západně od této věže z linie

ještě vystupuje nepříliš výrazná půlkruhová bašta. Východně od zakončení kostela se nachází patrová budova "rezidence", která je pravouhle zalomená. Navazuje na severní zámecké křídlo. V místě návaznosti obou budov se nachází na jejich severní straně rozměrná půlkruhová bašta zasahující do řečiště Otavy. Tyto severní stavby poskytovaly prostory pro objekty spíše hospodářského charakteru. Nalézal se zde pivovar a sýpka. Směrem na západ, kde se dnes nalézají pracoviště muzea a kanceláří, a za průjezdem na III. nádvoří byly dříve prostory hradní kuchyně a purkrabství. Severní křídlo je spojeno s objekty konventu příčným traktem s průjezdem na II. hradní nádvoří. Tento prostor je směrem ze západu uzavřen hradbou, jejíž součástí je dominantní válcová věž s břitem pojmenovaná Rumpál. Třetí nádvoří dnes uprostřed zabírají torza bývalého mlýna a na západě objekty třetí brány. Celý komplex je pak ohraničen přirozeně ze severu řekou Otavou, na východě řekou Volyňkou a na jižní a západní straně doposud znatelným příkopem s valem (*Kačička - Nechvátal 2014, 281*). Více o stavební podobě Kačička - Nechvátal (2014), Valkony (2006; 2008) a Heroutová - Líbal - Vilímková (1967), Sedláček (1897) a další.

2.4. Stavební vývoj hradu

Je samozřejmé, že dnešní podobu získal hrad postupnou dostavbou a přestavbou. Ve 13. století (obr. 4), po příchodu Johanitů v roce 1243, byl strakonický hrad tvořen na své jižní straně kapitulní síní a budovami konventu. Ještě zde chyběla věž Jelenka. Ve směru na západ pokračoval sídlem Bavorů. To ještě nebylo přistavěno přímo ke kapitulní síní. Budova, v rámci které je dnes vstup do muzea, ještě nestála. Západní strana II. nádvoří byla zakončena opevněním, jehož součástí byla věž Rumpál. Ze severního křídla stála pouze jedna budova v místě brány směřující na dnešní III. nádvoří. K oddělení prostor bavorské části a částí řádu svatého Jana došlo pravděpodobně ještě ve 13. století. Toto vymezení prostoru mělo fyzickou podobu zastoupenou výstavbou nového hradního křídla, které příčně dělilo II. nádvoří. V rámci tohoto vymezení bylo nutné řešit novou komunikaci vedoucí do Johanitské části hradu. Do té doby bylo využíváno severního vstupu, jehož předhradí bylo přístupné jak z východu, tak ze západu. Nový vstup byl vytvořen při východním cípu hradní dispozice v rámci dostavby severního křídla, které hrad půdorysně uzavřelo. Ve

14. století došlo kromě výstavby již zmíněného severního křídla k přístavbě věže Jelenka a dostavbě budovy mezi palácem Bavorů a kapitulní síní. Dnes již neexistující hradní křídlo, které fyzicky oddělovalo prostor Bavorů a řádu svatého Jana, bylo odstraněno po roce 1402, kdy se Johanité stávají vlastníky celého hradního komplexu. Ke stržení křídla došlo pravděpodobně ještě před husitskými válkami, kdy došlo k úpravě fortifikačního systému strakonického hradu (*Kačička - Nechvátal 2014, 287, 305, 306*).

2.5. Dějiny bádání v rámci areálu strakonického hradu

2.5.1. 1937

První archeologický výzkum strakonického hradu proběhl v roce 1937. Tento záchranný výzkum byl vyvolán nutností provedení výkopu pro vodovodní potrubí v bráně hradu mezi I. a II. nádvořím. Výzkum vedl Bedřich Dubský. Nalezen byl kostrový hrob se dvěma bronzovými esovitými záušnicemi. Kosterní pozůstatky nebyly vyzdviženy nebo se nedochovaly (*Michálek 2008, 261*).

2.5.2. 1954

V roce 1954 došlo k vyhloubení 35 sond v interiéru kostela svatého Prokopa. Získány byly převážně keramické nálezy pocházející ze 13. až 15. století. Sonda K 8 obsahovala 4 fragmenty keramiky datované do střední doby bronzové (mohylová kultura). Přesné datum ani autor tohoto výzkumu nejsou známi (*Michálek 2008, 262*).

2.5.3. 1975

V letech 1975 a 1976 došlo k realizaci rekonstrukce technických sítí a objektů. Archeologický výzkum zde vedl Antonín Hejna z Archeologického ústavu ČSAV v Praze. V roce 1975 byla oblastí výzkumu severní a západní část interiéru kapitulní síně. Získány byly keramické zlomky mohylové kultury a chamské kultury (*Michálek 2008, 262; Hejna 1985 77 - 86*).

2.5.4. 1976

1976 došlo k výzkumu jižní a severní části II. nádvoří, v rajském dvoře, při západní hraně věže Rumpál a ve věži Jelenice. Jednalo se o pokračování prací Antonína Hejny z předešlého roku. Nalezené zlomky pravděpodobně pravěkých nádob se nedochovaly (*Michálek 2008, 262 - 263; Hejna 1985 77 - 86*).

2.5.5. 1977

Ve dnech 14. až 16. prosince 1977 došlo k hloubení výkopu pro vodovodní potrubí severně od kostela svatého Prokopa a východně od brány na II. nádvoří. Vyzdviženo bylo celkem 7 kostrových hrobů, dva středověké střepy a jeden odštěpek šedého silicitu (*Michálek 2008, 263*).

2.5.6. 1982

Severně od kapitulní síně došlo v období od 18. do 23. února 1982 k vytvoření základů pro trafostanici. Vyzdviženo bylo 8 středověkých hrobů. Získána byla pravěká keramika zařazená do mohylové kultury, čepelovitý úštěp z rohovce zařazený do chamské kultury a jeden pár bronzových záušnic. (*Michálek 2008, 263; Michálek - Fröhlich 1988 95*).

2.5.7. 1985

V roce 1985 byla vybargována rýha pro elektrický kabel. Nacházela se v severozápadním rohu I. nádvoří východně od brány a severozápadně od kostela svatého Prokopa. Průzkum provedený Jiřím Fröhlichem odhalil 5 kostrových hrobů. Jeden z nich obsahoval stříbrný denár Bořivoje II. Nález této mince je datován do 12. století. Dále zde byly fragmenty keramiky pocházející z 12. a 13. století. V blízkosti hrobů byly nalezeny 2 zlomky pravěké keramiky pravděpodobně mohylové kultury (*Michálek 2008, 264; Michálek - Fröhlich 1988, 108*).

2.5.8. 2006

Tomuto archeologickému výzkumu (P 36/2006) je věnována samostatná kapitola číslo 3.

2.5.9. 2014

Druhá etapa revitalizace strakonického hradu vyvolala v období od 28. července do 31. října 2014 záchranný archeologický výzkum. Cílem byla studna nacházející se na druhém hradním nádvoří, k jejímuž objevení došlo v rámci výzkumu roku 2006. Ten byl realizován Muzeem středního Pootaví ve Strakonících ve spolupráci s firmou ARCHAIA Praha o. p. s. (*Milsimerová 2014, 3*).

3. Archeologický výzkum z roku 2006

Z důvodů plánované výstavby teplovodu, částečné rekonstrukce sítí a výměny dláždění byl v areálu strakonického hradu proveden předstihový archeologický výzkum. Ten se uskutečnil v rozmezí 1. dubna až 15. června v roce 2006. Ve zbytku roku (od 15. června do 30. prosince) pak probíhalo následné zpracování nálezů a vytváření dokumentace do podoby nálezové zprávy. Hlavním úkolem tohoto výzkumu byla záchrana a dokumentace památek, jejichž fyzická existence byla ohrožena plánovanými stavebními pracemi. Investorem akce bylo město Strakonice. Archeologický výzkum byl proveden Muzeem středního Pootaví ve Strakonících pod vedením Jana Michálka za spolupráce společnosti Archaia Praha o.p.s. (Jiří Valkony, Karel Kašák) (*Valkony 2006, 2*).

Archeologický výzkum proběhl celkem ve třech na sebe navazujících etapách vázaných na postupně předávané plochy. Na první ploše, nacházející se v severovýchodní části hradního nádvoří, byla vyměřena čtvercová síť o rozměrech 4 × 4 metry s ponecháním kontrolních bloků o šířce 1 metru. Ponechání kontrolních bloků může umožnit v tomto místě další archeologické práce. V prostorách této plochy byla předpokládána stratigrafická situace s mocností až 1,5 metrů a byla zde naplánovaná trasa teplovodu. V případě druhé a třetí plochy došlo k užití metody pravidelné čtvercové sítě o hraně čtverce 4 metry. V průběhu exkavace se postupovalo po jednotlivých stratigrafických jednotkách (uloženiny, výkopy, stavební konstrukce,

stykové plochy a hroby). Následně došlo k postupnému rozebírání zjištěných stratigrafických jednotek a k vyjmutí movitých archeologických nálezů. Základní kresebná dokumentace byla pořízena v měřítku 1:20. Plošné situace byly dokumentovány fotogrametricky a v případě hrobů došlo k jejich zakreslení. Jednotlivé archeologické situace byly dokumentovány fotograficky a průběžně geodeticky zaměřovány. Archeologické nálezy byly laboratorně zpracovány a vybrané předměty byly poslány ke konzervaci. K antropologickému posouzení byly zaslány vybrané hroby. Výsledkem základního vyhodnocení terénní dokumentace je grafické vyjádření časové následnosti jednotlivých stratigrafických jednotek (stratigrafická matice) (Valkony 2006, 5).

3.1 Popis sond

V rámci této kapitoly jsou uvedeny pouze sondy, jejichž keramický materiál byl v rámci této práce zpracován (obr. 5). Kompletní seznam i s popisem sond je součástí náleзовé zprávy (Valkony 2006, 5 - 13).

3.1.1. Sonda 7

Původně čtvercová sonda o rozměrech 4 na 4 metry byla postupem prací rozšířena směrem na východ o plochu 4 × 2 metry. V těchto místech bylo předpokládáno umístění nároží dvou obvodových zdí zaniklé palácové stavby. Na úroveň geologického podloží byly archeologické situace dokopány pouze v místech plánované trasy teplovodu podél jižního řezu o šířce jednoho metru. Dosažená úroveň archeologických terénů dosahuje 160 centimetrů. Vrchních 50 až 60 centimetrů je tvořeno destruovanými vrstvami tvořenými maltovo-kamennou drtí, která souvisí se zánikem palácové stavby reprezentované zdí 7014. Toto zdivo je zapuštěno do staršího souvrství s kontexty 7016 - 7018 obsahujícími keramiku 13. století (Valkony 2006, 6).

3.1.2. Sonda 8

Sonda 8 byla od sondy 7 oddělena kontrolním blokem o šířce jednoho metru. Zde odkryté archeologické situace byly pouze minimálně narušeny mladším liniovým výkopem podél západního řezu. Ve hloubce 30 - 60 centimetrů bylo začištěno několik fází zdiva. Mezi těmito konstrukcemi se v severozápadní části dochovala mocná stratigrafická situace zahrnující vrstvy mladší i starší než nalezené stavební konstrukce. Nejmladší fází zdiva je konstrukce 8010, tvořená z cihel buchtovitého tvaru a kamenů, které nesou stopy žáru, vymežující plochu 210 × 140 centimetrů. Situaci lze interpretovat, za pomoci situací odkrytých v rámci sondy 52, jako součást složitého otopného zařízení. Konstrukce 8008 je tvořena podezdívou, která poskytovala zpevněnou plochu pro vlastní pec. Síla této podezdívky je 36 - 40 centimetrů. Tato situace naléhá na nejstarší zeď 8035, která je součástí zaniklého východního křídla hradu zaniklého na přelomu 14. a 15. století či dříve. Zmíněná zeď narušuje nejstarší souvrství 8029 - 8031 s keramikou 13. století (*Valkony 2006, 6*).

3.1.3. Sonda 9

Archeologický terén v sondě číslo 9 byl dochován bez vážnějšího narušení. Bylo zde možné pozorovat tři základní archeologické situace. První byla obvodová zeď (9018) zaniklého hradního křídla, její zánikový horizont reprezentovaný vrstvami 9001 až 9004 a starší souvrství o mocnosti 70 centimetrů z období před výstavbou paláce. Mladší zásypové vrstvy byly tvořeny kamenito-maltovou destrukcí s občasnou příměsí cihel a prejzů o celkové mocnosti 40 - 80 centimetrů. Tyto situace byly dobře odlišitelné od staršího souvrství s převahou hlinitých, místy až organicky obohacených vrstev. Na úrovni nejstaršího souvrství došlo k začištění kamenné destrukce o ploše zhruba 2 metry čtvereční. Geologické podloží, tvořené navětralou skálou, zde výrazně klesá ve směru od jihu k severu. Na čtyřech metrech o 30 centimetrů (*Valkony 2006, 6 - 7*).

3.1.4. Sonda 13

Sonda 13 obsahovala klíčovou situaci stratifikované superpozice dvou vrcholně středověkých staveb. Součástí mladší stavby jsou zdi 13025 a 13026. Tuto zaniklou mladší situaci je možno interpretovat v kontextu dosud stojícího zdiva, respektive se stavbou, která je ve stavebně historickém průzkumu strakonického hradu popsána jako dům v severovýchodním rohu hradního nádvoří. Tato stavba se nachází asi 10 metrů na západ od odkryté situace. Je nápadná svou mírně vyosenou dispozicí vůči ostatní zástavbě při severní straně nádvoří. Nalezená zeď 13025 přesně koreluje s jižní obvodovou zdí zmiňované stavby. Zaniklá i stávající stavba tvořily před počátkem 15. století, kdy část stavby zanikla, jeden funkční celek. Zeď 13026 z narůžovělého nebulitického magmatitu je do této stavby vložena až dodatečně. Tuto celou situaci pak narušuje starší zdivo zastoupeno konstrukcemi 13024 a 13027. Tyto zdi jsou interpretovány jako součást východního křídla hradu oddělující bavorskou část hradu od johanitské komendy. Všechny konstrukce jsou pak v sondě uzavřeny zánikovým horizontem tvořeným vrstvami 13002 až 13004 s 10 - 15 procentním podílem keramiky (Valkony 2006, 7).

3.1.5. Sonda 15

Jedná se o rozšíření sondy číslo 13 o 2 x 4 metry směrem na západ. Stratigrafická situace se zde velice podobá té v sondě číslo 13. Totéž platí i o stavebních konstrukcích, které zde pokračují. Konstrukce tvořená z načervenalého kamene označena 13026 je zde zastoupena jako 15014. Ta ubourává starší zeď 13024 a tvoří pravoúhlé nároží pokračující na západ, kde přiléhá ke zdi 15013. Díky terénní situaci bylo možné pro zeď 15013 oddělit zánikový horizont tvořený vrstvami 15001, 15002, 15010, 15011 a 15012 od dalších vrstev, do kterých byla tato zeď zahloubena. Jedná se o vrstvy 15015, 15016 a 15017 (Valkony 2006, 8).

3.1.6. Sonda 51

Sondou číslo 51 prochází ve směru sever-jih zeď 51010, která je v severní části ubraná. Pravděpodobně souvisí s palácovou stavbou, uvnitř které se nachází. Po funkční stránce se nejedná o obvodovou zeď ani o příčku. Zeď 51010 může působit jako solitér. Při pohledu na celkový plán se nabízí možná souvislost této zdi a zdi 13027, které mohly dohromady tvořit jádro původní stavby hradního křídla. V severovýchodní části sondy se v řezu podařilo začistit nasucho kladenou konstrukci 51011, kterou překrývá vrstva 51006 s keramikou druhé poloviny 13. století (*Valkony 2006, 10*)

3.1.7. Sonda 52

V rámci této sondy se nacházejí archeologické situace odkryté v sondě číslo 8. Konkrétně se jedná o obvodovou zeď zaniklého hradního křídla 52007 a o topeniště 52008. Šířka obvodové zdi paláce je přes 2 metry. Konstrukce nalezeného topeniště souvisí s topeništěm ze sondy 8. Zřejmě se jedná o dvě samostatná topeniště, která dohromady sdílela společný předpecní prostor. Tento společný prostor má šířku 2 metry a pohodlně by umožňoval obsluhovat obě dvě topeniště současně. Z pece se dochovalo ohniště vejčitého půdorysu obložené většími kameny. V peci samotné byly rozlišeny dvě úrovně zásypu. Za pomoci zde nalezených keramických fragmentů je možné klást zánik objektu do rozmezí 2. poloviny 13. století až do přelomu 13. a 14. století (*Valkony 2006, 10*).

3.1.8. Sonda 54

Sondou vedl ve směru východ - západ liniový výkop pro vodovodní potrubí, který narušuje starší souvrství. Jeho vývoj v období vrcholného středověku je možno pozorovat v zastoupení vrstev 54002 - 54004. Nejstarší vrstva 54004 obsahovala keramický materiál pocházející ze 13. století. Ve vrstvě 54003 se vyskytovaly nejstarší redukce a vrstva 54002 obsahuje keramický materiál 14. století. Jihovýchodní roh sondy je zasažen výkopem 54009, který je vysekaný do skalního podloží (*Valkony 2006, 10*).

3.1.9. Sonda 55

V jihozápadní části sondy došlo k odkryvu obdélného výkopu o rozměrech 260 na 196 centimetrů s hloubkou 130 centimetrů od současného povrchu. Objekt byl, stejně jako mladší liniový výkop, který ho narušoval, vysekaný do skály. Zhruba středem objektu prochází 44 centimetrů široký kanálek vysekaný do skalnatého dna. Ten byl z obou stran obložený dlaždicemi čtvercového tvaru z pálené hlíny. Ve středu tohoto kanálku je uložena a cihlami z obou stran zapřičena cihlová tvarovka. Skalní podloží i cihly po obou stranách kanálku vykazují v bezprostřední blízkosti objektu četné stopy propálení. Orientace objektu je severovýchod - jihozápad. Pravděpodobně se jedná o spodní partie pece. V blízkosti objektu se ve vrstvě 55011 nalézá téměř jeden kilogram úlomků strusky mající stopy zoxidované mědi. Vztah k tomuto objektu má patrně i na hlínu zděná zídka o síle 60 centimetrů (55022, respektive 55010). Zánik pece je možno za pomoci nalezeného keramického materiálu zařadit do první poloviny 14. století (*Valkony 2006, 11*).

3.1.10. Sonda 63

Stratigrafická situace sondy 63 je obdobná jako v sousedící sondě 62. Ve směru sever - jih tudy procházel novodobý liniový výkop 63013 vyhloubený více než 100 centimetrů do skalnatého podloží. V jihovýchodní části se pak nacházel rozměrný oválný výkop vytesaný do skály. Za pomoci situací odhalených v sondě 71 byl tento objekt interpretován jako hradní cisterna (*Valkony 2006, 11*).

3.1.11. Sonda 71

Nejdůležitějším objektem v sondě číslo 71 je hradní cisterna. Objekt zabíral téměř celou severní polovinu sondy a zčásti zasahoval do sondy 63 a do nezkoumaných sond 72 a 64. Tvar objektu byl oválného půdorysu o rozměrech 300 × 280 centimetrů. Dokopaná hloubka objektu byla 240 centimetrů. Prvních 120 centimetrů bylo tvořeno vrstvami navážek, které byly na některých místech částečně předlážděny. Starší souvrství zde bylo tvořeno štěrkovitými komponenty s různým podílem hlíny a písku. Nejstarší vrstvy pak obsahovaly keramický materiál datovaný do druhé poloviny 13. století (*Valkony 2006, 12*).

4. Metoda deskripce

Keramický soubor pocházející z výzkumu P36/2006 ze strakonického hradu byl pro potřeby této práce v průběhu zpracovávání rozdělován na typické a atypické fragmenty. U atypických zlomových fragmentů bylo základním kritériem třídění podle keramických tříd (*Vařeka 1998*), které byly spočítány a zváženy. Vše probíhalo v rámci jedné stratigrafické jednotky. V případě jejího rozdělení do více sáčků se postupovalo po jednotlivých sáčcích.

Po stratigrafických jednotkách, popřípadě po sáčcích, se postupovalo i v případě typických fragmentů. Mezi typické fragmenty byly zařazeny okraje nádob, zdobené výdutě, spodní části nádob, dna a funkční aplikace. Každému typickému fragmentu bylo přiděleno samostatné inventární číslo, které dále jedince zastupovalo. Pro zlepšení přehlednosti při práci byla také přidělena čísla jednotlivým sáčkům (v případě stratigrafické jednotky 7013 bednám) od 1 do 40. Sledována byla i informace, ze které sondy keramický materiál pochází a jaké je číslo bedny, ve které je uložen.

Systém deskripce vycházel z prací P. Vařeky (*Vařeka 1998*) a L. Čapka (*Čapek 2010*). Mezi další díla zabývající se studiem středověké keramiky patří práce Nekuda - Reichertová (1968), Drda - Krajíc (1983), Tomková (1993), Hrdlička (1993), Meduna (1998), Salač (1998), Čapek (2010) a Čapek - Čeláková - Říha (2013).

Za účelem deskripce tohoto keramického souboru došlo k využití databáze KERAMIK, inovované verze Klasifik, P. Vařeky (*Břeň - Kašpar - Vařeka 1995*).

4.1. Deskripce keramických tříd

V rámci deskripce technologických vlastností jednotlivých keramických fragmentů byly určovány keramické třídy. Pro jejich označení byla využita kombinace alfanumerického kódu. Na začátku je každá třída označena ST (Strakonice) a následuje čtyřmístné číslo. První z čísel vyjadřuje století, ze kterého třída pochází (3 pro století 13., 4 pro století 14 a 5 pro století 15.), zbylá čísla jsou pak určena pro jednotlivé keramické třídy. Pro potřeby práce došlo k vytvoření vzorníku, kde se nachází

minimálně jeden zástupce od každé třídy. V číselné řadě keramických tříd zůstala některá místa prázdná (ST 3010, ST 3011, ST 3015 atd.) Tento volný prostor vznikl v průběhu zpracovávání keramického materiálu, kdy již byly keramické třídy definovány a došlo ke sloučení některých z nich. Místa, která zůstala neobsazena, byla zčásti zaplněna později definovanou keramickou třídou a zčásti zůstala prázdná. Pro potřeby práce byla tato volba přijatelnější než přečíslování již daných keramických tříd.

Kritéria pro rozlišení keramických tříd byla následující. Struktura keramické hmoty byla rozdělena na základě zrnitosti a množství příměsí a ostřiva na hrubozrnnou (s velikostí 1,5 - 2,5 milimetrů), středozrnnou (o velikosti 0,5 - 1,5 milimetrů), jemnozrnnou (velikost 0,1 - 0,5 milimetrů) a slinutou. Z příměsí a ostřiva byla sledována a určována přítomnost plastického a neplastického grafitu, zrnka hornin a písku a stříbřitá či zlatavá slída. U výpalu byl sledován jeho charakter (oxidační, redukční a oxidačně redukční) a jeho tvrdost (slinutý, velmi tvrdý, tvrdý a měkký). Dále byla sledována úprava povrchu (textura, modelace, charakter a pod.). Barva byla určována na vnějším i vnitřním povrchu a na lomu. Deskripce keramických tříd byla prováděna na základě práce Čapek - Militký a kol. (2016)

4.1.1. Keramické třídy

ST3001

Struktura keramické hmoty je slinutá, příměs je tvořená plastickým grafitem a stříbřitou slídou. Výpal je zde redukční. Tvrdost výpalu je velmi tvrdý, úprava povrchu je hladká. Barva vnějšího i vnitřního povrchu je tmavě šedohnědá a na lomu je šedá až černá.

ST 3002

Struktura keramické hmoty je slinutá. Příměsí je plastický grafit a stříbrná slída. Výpal je redukční a velmi tvrdý. Úprava povrchu je hladká. Barva vnitřního povrchu a

lomu je tmavě šedá až černá. Vnější povrch je také tmavě šedý. Někteří zástupci měli povrch hnědý.

ST 3003

Struktura keramické hmoty je jemnozrnná. Příměs je tvořena stříbrnou slídou a malým množstvím grafitu. Výpal je redukční a velmi tvrdý. Úprava povrchu je krupičková. Barva na vnějším i vnitřním povrchu je tmavě šedá. Na lomu je tmavě šedá až černá.

ST 3004

Struktura keramické hmoty je jemnozrnná. Příměs je zde tvořena stříbřitou slídou a plastickým grafitem. Výpal je redukční a velmi tvrdý. Úprava povrchu je krupičková a barva je na vnějším i vnitřním povrchu a na lomu tmavě šedohnědá.

ST 3005

Struktura keramické hmoty je jemnozrnná. Příměsí je zde stříbřítá slída a zrnka hornin. Výpal je redukční a jeho tvrdost je velmi pevná. Úprava povrchu je krupičková. Barva vnitřního povrchu je šedočerná. Vnější povrch a barva na lomu je světle hnědá.

ST 3006

Struktura keramické hmoty je středozrnná. Příměsí je zde stříbřítá slída a zrnka hornin a písku. Výpal je oxidačně redukční a tvrdý. Úprava povrchu je jemně drsná. Barva vnějšího i vnitřního povrchu a na lomu je tmavě šedočerno-hnědá.

ST 3007

Struktura keramické hmoty se hrubozrnná. Příměs je tvořená stříbřitou slídou a zrnky hornin. Výpal je oxidačně redukční a velmi tvrdý. Úprava povrchu je jemně drsná. Barva vnitřního povrchu a lomu se černá. Barva vnějšího povrchu je šedohnědá.

ST 3008

Struktura keramické hmoty je středoizrnná. Příměs je zde stříbřitá slída a zrnka hornin. Výpal je redukční. Tvrdost výpalu je středně tvrdá. Úprava povrchu je krupičková. Barva je na lomu i na vnitřním a vnějším povrchu šedočerná.

ST 3009

Struktura keramické hmoty je slinutá. Příměsí je stříbřitá slída. Výpal je oxidační a velmi tvrdý. Úprava povrchu je hladká až leštěná. Barva je na vnějším i vnitřním povrchu a na lomu světle hnědá.

ST 3012

Struktura keramické hmoty je jemnozrnná. Příměs je zde stříbřitá slída. Výpal je redukční a velmi tvrdý. Úprava povrchu je jemně drsná. Barva je na vnějším i vnitřním povrchu a na lomu černá až tmavě šedá.

ST 3013

Struktura keramické hmoty je hrubozrnná. Příměsí je stříbřitá slída a zrnka hornin. Výpal je oxidačně redukční a měkký. Úprava povrchu je hrubá. Barva vnějšího a vnitřního povrchu je tmavě šedohnědá. Barva na lomu je šedočerná.

ST 3014

Struktura keramické hmoty je jemnozrnná. Příměsí jsou zrnka písku. Výpal je oxidační a velmi tvrdý. Úprava povrchu je jemně drsná. Barva vnitřního povrchu je světle šedá a na vnějším povrchu šedá. Na lomu barva postupně přechází z tmavě šedé na šedou.

St 3016

Struktura keramické hmoty je jemnozrnná. Příměsí je zde stříbřitá slída a zrnka hornin. Výpal je redukční a velmi tvrdý. Úprava povrchu je krupičková. Barva je na vnějším i vnitřním povrchu a na lomu povrchu tmavě šedá

ST 3017

Struktura keramické hmoty je jemnozrnná. Příměsí je stříbřitá slída a zrnka písku. Výpal je redukční a velmi tvrdý. Úprava povrchu je krupičková. Barva vnitřního povrchu je šedočerná až černá. Barva vnějšího povrchu je hnědošedá a na lomu je barva šedá.

ST 3018

Struktura keramické hmoty je slinutá. Příměsí je zde stříbřitá a zlatá slída. Výpal je redukční. Tvrdost výpalu je měkká. Úprava povrchu je jemně drsná. Barva je na vnějším i vnitřním povrchu černožlatá. Na lomu je barva černá.

ST 3019

Struktura keramické hmoty je středoizrnná. Příměs je zde tvořena stříbřitou slídou a zrnky hornin a písku. Výpal je oxidačně redukční a velmi tvrdý. Úprava povrchu je jemně hrubá. Barva je na vnějším i vnitřním povrchu světle hnědá až nažloutlá. Na lomu je barva světle šedá.

ST 3020

Struktura keramické hmoty je středoizrnná. Příměsí jsou zde zrnka hornin a písku. Výpal je redukční a velmi tvrdý. Úprava povrchu je leštěná. Barva je na vnějším povrchu tmavě šedá až černá. Vnitřní povrch je hnědý a na lomu je barva hnědošedá.

ST 3021

Struktura keramické hmoty je jemnozrnná. Příměs je zde stříbřitá slída. Výpal je redukční a velmi tvrdý. Úprava povrchu je jemně drsná. Barva je na vnějším povrchu tmavě hnědočerná a na vnitřním povrchu a na lomu černá.

ST 3022

Struktura keramické hmoty je hrubozrnná. Příměs je zde tvořena stříbřitou slídou a zrnky hornin a písku. Výpal je oxidační a středně tvrdý. Úprava povrchu je drsná. Barva je na vnitřním povrchu světle šedá a na vnějším povrchu je světle šedá až šedobílá. Na lomu je barva šedobílá.

ST 4001

Struktura keramické hmoty je jemnozrnná. Příměs je zde tvořena stříbřitou slídou a zrnky hornin. Výpal je oxidační a velmi tvrdý. Úprava povrchu je jemně drsná. Barva je na vnějším i vnitřním povrchu šedá. Barva na lomu je světle šedá.

ST 4002

Struktura keramické hmoty je slinutá. Příměsí je stříbřítá slída. Výpal je redukční a velmi tvrdý. Úprava povrchu je leštěná. Barva na vnějším i vnitřním povrchu je tmavě šedá až černá. Barva na lomu je šedá.

ST 4005

Struktura keramické hmoty je slinutá. Příměsí je zde stříbřítá slída. Výpal je oxidační a velmi tvrdý. Úprava povrchu je leštěná. Barva vnějšího i vnitřního povrchu je tmavě šedá. Barva na lomu je šedá.

ST 4006

Struktura keramické hmoty je slinutá. Příměsí je stříbřitá slída. Výpal je oxidační a slinutý. Povrch je upraven glazurou. Barva na vnějším povrchu je světle zelená a na vnitřním povrchu tmavě zelená. Barva na lomu je hnědošedá.

ST 4007

Struktura keramické hmoty je středně hrubá. Příměsí je stříbřitá slída a zrnka hornin. Výpal je oxidační a velmi tvrdý. Úprava povrchu je jemně drsná. Barva je na vnějším a vnitřním povrchu i na lomu světle šedooranžová.

ST 4008

Struktura keramické hmoty je slinutá. Příměs je zde tvoří stříbřitá slída a zrnka písku. Výpal je oxidační a velmi tvrdý. Úprava povrchu je jemně drsná. Barva na vnějším i vnitřním povrchu je tmavě šedá. Barva na lomu je šedá.

ST 4009

Struktura keramické hmoty je jemně hrubá. Příměsí je stříbřitá slída a zrnka hornin a písku. Výpal je oxidační a velmi tvrdý. Úprava povrchu je jemně drsná. Barva vnějšího i vnitřního povrchu a lomu je světle šedá

ST4010

Struktura keramické hmoty je jemnozrnná. Příměs je zde tvořena stříbřitou slídou a zrnky hornin. Výpal je oxidační. Úprava povrchu je jemně drsná. Barva je na vnějším i vnitřním povrchu a na lomu tmavě šedá.

ST 5001

Struktura keramické hmoty je slinutá bez viditelné příměsi. Výpal je oxidační. Tvrdost výpalu je slinutá. Povrch je upraven glazurou. Barva vnějšího povrchu je šedohnědozelená. Barva vnitřního povrchu i lomu je světle šedohnědá. (Kamenina)

4.2. Typologie

Základní typy nádob byly určovány pomocí charakteristických morfologických vlastností jednotlivých fragmentů, zejména podle profilace okraje, tvaru a odsazení dna, funkční aplikace a podobně. Při určování okrajů bylo užito alfanumerického kódu, kdy na začátku bylo pomocí písmen určeno, o jakou nádobu či její část se jedná. H - hrnec, D - džbán, M - mísa, P - pohár, , PO - poklička, Z - zásobnice.

4.3. Deskripce metrických vlastností

Každý typický zlomek byl zvlášť vážen na váze s odchylkou 0,1 gramu. Pro určení plošného rozměru byly jednotlivé fragmenty přikládány k šablonám čtverců o rozměrech 1 – 1 cm², 2 – 4 cm², 3 – 9 cm², 4 – 16 cm², 5 – 25 cm², 6 – 36 cm², 7 – 49 cm², 8 – 64 cm², 9 – 81 cm², 10 – 100 cm², 11 – 121 cm², 12 – 144 cm², 13 – 169 cm², 14 – 196 cm², 15 – 225 cm², 16 – 256 cm², a 17 – 289 cm². U jednotlivých keramických zlomků byla pomocí posuvného měřítka měřena jejich tloušťka v místě jejich

maximální síly. V případě fragmentů den byla měřena zvlášť tloušťka stěny (síla 1) a tloušťka dna (síla 2). V rámci jednotlivých stratigrafických jednotek bude uváděna informace o počtu jedinců, u kterých bylo možno sílu měřit, i údaj o počtu těch, u kterých měření, z důvodu stavu jejich zachování, nebylo možné. V případě fragmentů okrajů a den byl měřen jejich průměr (v centimetrech), délka kruhového oblouku byla vyjádřena procentuálně vůči celé nádobě za účelem stanovení EVE (estimatedvesselequivalent = odhadnutý nádobový ekvivalent). Využita byla šablona RIMCHART.

4.4. Technické vlastnosti

Jednotlivé sledované technické vlastnosti se lišily podle jednotlivých typů zástupců. V případě den byl sledován úhel jejich nasazení a technické stopy zanechané na povrchu spodní části dna (podsýpka pískem, stopy po oříznutí strunou atd.). Deskripci okrajů je věnována následující samostatná kapitola. Sledován byl také počet fragmentů, ze kterých se jedinec skládal. Jedná se o určení slepení zlomků, které této práci předcházelo. Dále bylo sledováno, zda se jedná o fragment aplikace, či zda fragment aplikaci obsahuje. V neposlední řadě je v databázi zanesena i informace o tom, zda byl keramický jedinec kreslen či nikoliv.

4.5 Deskripce okrajů

Deskripce okrajů vychází z práce L. Čapka (2012) a jeho typáře středověké keramiky z Českých Budějovic (náměstí Přemysla Otakara II. - městská radnice čp. 1 a 2). Pro označení okrajů bylo užito alfanumerického kódu, přičemž na začátku je písmeno označen typ nádoby (viz kapitola 4.2.), následuje dvojice čísel oddělená od písmen i od sebe sama čárkou. Tato čísla rozřazují okraje v rámci skupin. Následující podkapitoly (4.5.1. až 4.5.4.) obsahuje popis okrajů, které byly získány v rámci výzkumu P 36/2006 na lokalitě Strakonice - hrad.

4.5.1. Okraje hrnců

Skupina 1

H,1,1, - vně vyhnutý, nezesílený, nahoře zaoblený (prostý)

H,1,2, - jednoduše profilovaný, nezesílený, okraj svisle nebo šikmo seříznutý

H,1,3, - jednoduše profilovaný, šikmo seříznutý, vlastní okraj nahoře mírně vytažený

H,1,4, - vlastní okraj směrem dolů mírně protažený

H,1,5, - vně vyhnutý, vlastní okraj dolů i nahoru protažený

Skupina 2

H,2,1, - vně vyhnutý, zesílený, vlastní okraj zaoblený

H,2,2, - vně vyhnutý, zesílený, vlastní okraj vně zaoblený, uvnitř prožlabený

H,2,4, - vně vyhnutý, zesílený, šikmo seříznutý

H,2,5, - vně vyhnutý, zesílený, šikmo seříznutý a podříznutý (střechovitý)

H,2,6, - vně vyhnutý, zesílený, šikmo nebo kuželovitě seříznutý

Skupina 3

H,3,1, - Výrazně zesílený, dovnitř mírně vytažený a zevnitř prožlabený, vně výrazně konvexní

H,3,2, - oble vytažený, nezesílený

H,3,5, - vzhůru oble vytažený, zesílený dovnitř mírně skloněný

H,3,6, - vzhůru vytažený, směrem nahoru se zužující se oblou lištou nebo hranou

H,3,7, - vzhůru vytažený, obdélného průřezu, svislý nebo mírně vykloněný s oblou lištou nebo hranou (tzv. "římsovité")

Skupina 12

H,12,2, - vně vyhnutý, ústí směrem nahoru výrazně zesílené, okraj podžlabený

H,12,3, - vně vyhnutý, okraj náhle oble zesílený ("ovalený")

H,12,4, - vně vyhnutý, okraj ovalený s výrazným prožlabením

H,12,5, - vně vyhnutý, okraj ovalený s vnitřním prožlabením

H,12,6, - vně vyhnutý, zesílený, vlastní okraj přehnutý a prožlabený

Skupina 13

H,13,1, - okraj vodorovně vyložený, nezesílený, šikmo seříznutý

H,13,2, - okraj vodorovně vyložený, nahoře prožlabený

Skupina 14

H,14,3, - ústí šikmo vně vyhnuté, okraj "kyjovitě" zesílený. nahoře prožlabený

4.5.2. Okraje džbánů

Skupina 1

D,1,2, - nízké okruží s lištou

Skupina 2

D,2,1, - vysoké okruží výrazně profilované, nahoře zaoblené

Skupina 5

D,5,1, - vně vyhnuté, vlastní okraj zesílený, ovalený

4.5.2. Okraje mís a misek

Skupina 1

M,1,1, - okraj symetricky rozšířený, nahoře oblý

M,1,4, - okraj mírně asymetricky rozšířený, dovnitř mírně zatažený a vodorovně seříznutý

Skupina 3

M,3,1, - okraj mírně kyjovitě rozšířený, nahoře prožlabený

M,3,3, - okraj nezesílený, vně mírně vyhnutý

4.5.3. Okraje poklic

Skupina 1

PO,1,1, - okraje zvonovitých poklic nezesílených

PO,1,3, - okraje zvonovitých poklic, svisle nebo šikmo seříznutých

Skupina 2

PO,2,1, - okraje zvonovitých poklic, vlastní okraj zesílený, mírně vzhůru vytažený

PO,2,3, - okraje zvonovitých poklic, vlastní okraj zesílený a odsazený hranou

Skupina 3

PO,3,1, - okraje zvonovitých poklic, vlastní okraj nezesílený a směrem dolů mírně přehnutý

PO,3,2, - okraje zvonovitých poklic, vlastní okraj zesílený a směrem dolů mírně přehnutý

Skupina 5

PO,5,1, - okraje zvonovitých poklic, vlastní okraj zesílený a vně prožlabený

Skupina 6

PO,6,3, - okraje plochých poklic, vlastní okraj ovalený

4.5.4. Okraj zásobnic

Skupina 8

Z,8,1, - okraj kyjovitě rozšířený, krátkého typu, nahoře zaoblený, nahoře vodorovně seříznutý a mírně prožlabený

Skupina 10

Z,10,1, - okraj kyjovitě rozšířený, krátkého typu, nahoře zaoblený

Skupina 12

Z,12,1, - okraj kyjovitě rozšířený, krátkého typu, nahoře zaoblený a vodorovně seříznutý

Skupina 13

Z,13,1, - okraj kyjovitě rozšířený, krátkého typu a lichoběžníkového průřezu, nahoře prožlabený

4.6. Deskripce výzdoby

Deskripce okrajů vychází z práce L. Čapka (2012) a jeho typáře středověké keramiky z Českých Budějovic (náměstí Přemysla Otakara II. - městská radnice čp. 1 a 2).

V rámci deskripce výzdoby bylo sledováno její umístění (vně / vevnitř a v jaké části nádoby se nachází). Pro určení motivu bylo opět využito alfanumerického kódu. Na prvním místě se nachází písmeno (nebo dvě) určující jeho typ. R - rytá, V - vrypy, vseky, vpichy, KO - kolky na zásobnicích, Zn - kolky na hrncích, K - kolkovaná, radélková, M - malovaná, L - lišty a kombinace (vrypy a plastika), ZN - keramické značky. Dále jejich kombinace. RV - rytá, vpichy, RK - rytá, kolky. Pro výzdobu bylo

v databázi vytvořeno více polí, aby bylo možné zohlednit možnost výskytu většího počtu těchto motivů v rámci jednoho fragmentu. Sledována byla i výzdoba z vnitřní části fragmentů. I pro tuto variantu bylo v rámci databáze vyčleněno větší množství polí. U všech výše zmíněných polí bylo sledováno konkrétní umístění. Jak již bylo výše nastíněno, v rámci výzdoby byla sledována a zaznamenávána přítomnost keramických značek. Tato čísla rozřazují výzdobný motiv v rámci skupin. Následující podkapitoly (4.6.1. až 4.6.7.) obsahují popis motivů, které byly získány v rámci výzkumu P 36/2006 na lokalitě Strakonice - hrad.

4.6.1. Skupina 1 - rytá

Jelikož byl zpracováván keramický soubor složený pouze ze zlomků keramiky a nebyl přítomen zástupce dochovaný v celém obvodu či profilu (6 fragmentů se dochovalo s celým profilem, ani jeden z nich však nenesl výzdobný motiv), nebylo možné u rytých linií a vlnic určit, zda se jedná o samostatné linie či o šroubovici. To samé platí i u následujících skupin obsahujících ryté linie a vlnice v kombinaci s jiným typem výzdoby.

R,01 - rytá (rýha o šířce > 2 milimetry), jeden a více širších rytých rýh

R,02 - rytá (rýhy o šířce < 2 milimetry), jeden a více rytých užších rýh

R,08 - jednoduchá či zdvojená vlnice

R,09 - jednoduchá, zdvojená nebo vícenásobná vlnice a ryté rýhy

R,12 - krátké šikmé ryté rýhy

4.6.2. Skupina 2 - vrypy, vseky, vpichy

V,01 - šikmé pravotočivé a levotočivé nehtovité vrypy, často na ostrém lomu hrdla a plece

V,02 - nepravidelné a horizontální nehtovité vrypy, často na ostrém lomu hrdla a plece

V,03 - vícenásobné vseky

V,04 - kruhové vpichy

4.6.3. Skupina 3 - kolky na zásobnicích

KO,01 - kruhové mřížkované kolky

4.6.4. - Skupina 5 - kolkovaná (radélka)

K,01 - jeden i více pásů obdélníkových či lichoběžníkových radélek

K,11 - kosočtvercová či trojúhelníková radélka

4.6.5. Skupina 7 - kombinace rytá/vrypy

RV,01,01 - 10 - kombinace nehtovitých vrypů a jedné nebo více rytých rýh

4.6.6. Skupina 8 - kombinace rytá/kolky

RK,08,03 - kombinace nápisových radélek (gotická minuskula) a rytých rýh

4.6.7 Skupina 10 - hrnčířské značky

ZN,01 - jeden a dva soustředné kruhy s paprsky v mezikruží

ZN,04 - mřížování v kruhu

ZN,09 - symetrické linie nebo mřížky

ZN,10 - pravidelnější čtvercové nebo šachovnicové mřížování

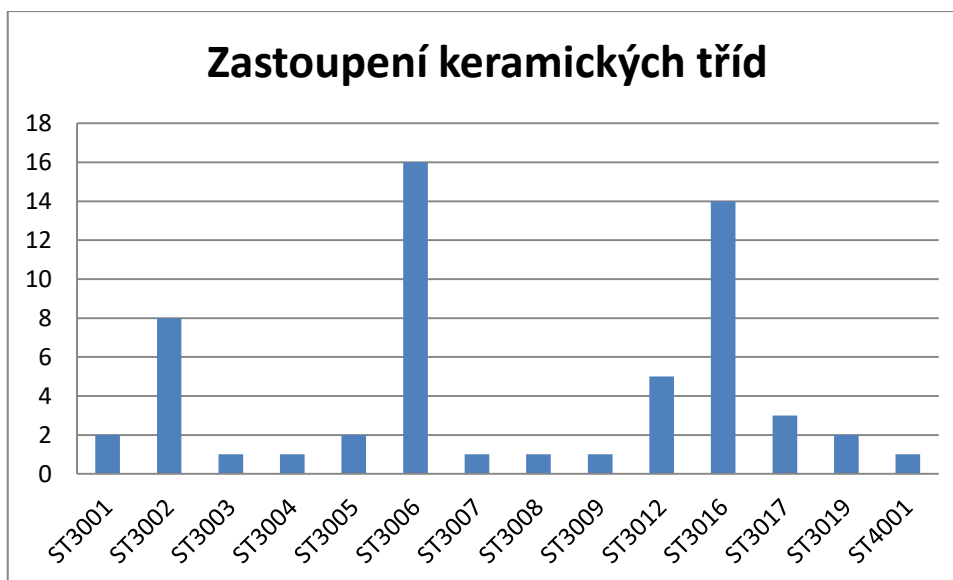
ZN,16 - plastický kříž

5. Analýza keramiky

V rámci této diplomové práce došlo ke zpracování keramického souboru ze 13. století získaného z výzkumu ze strakonického hradu. Základním kritériem pro výběr situací určených pro zpracování byla přítomnost keramiky 13. století. Vybrány byly i stratigrafické jednotky představující přechodný horizont 13. a 14. století. Takto vybraný soubor pochází celkem z jedenácti sond 7, 8, 9, 13, 15, 51, 52, 54, 55, 63 a 71 (obr. 5). Jelikož při výběru nebylo postupováno po sondách, nýbrž po stratigrafických jednotkách, bude při analýze keramického souboru postupováno stejným způsobem.

5.1. SJ 15016

Ve stratigrafické jednotce SJ 15016 (tab. 1) se nacházelo celkem 58 fragmentů. Z toho 19 typických fragmentů a 39 fragmentů atypických. Vše je uloženo v sáčku číslo 40. V rámci této SJ se nepodařilo žádný ze zlomků přiřadit k jinému a následně slepit. Celková váha keramického souboru z této stratigrafické jednotky činí 2510,5 gramu. Bylo zde celkem 14 keramických tříd, na jejichž základě bylo 57 fragmentů zařazeno do 13. století a jeden do století 14. Množstevní zastoupení jednotlivých tříd je znázorněno v následujícím grafu (graf 1.). Mezi nejvýraznější třídy je zde možné označit ST3006 s počtem 16 kusů a ST 3016 s počtem 14 kusů. Tyto dvě keramické třídy zaujímají v rámci stratigrafické jednotky nadpoloviční většinu co se do počtu fragmentů týče.

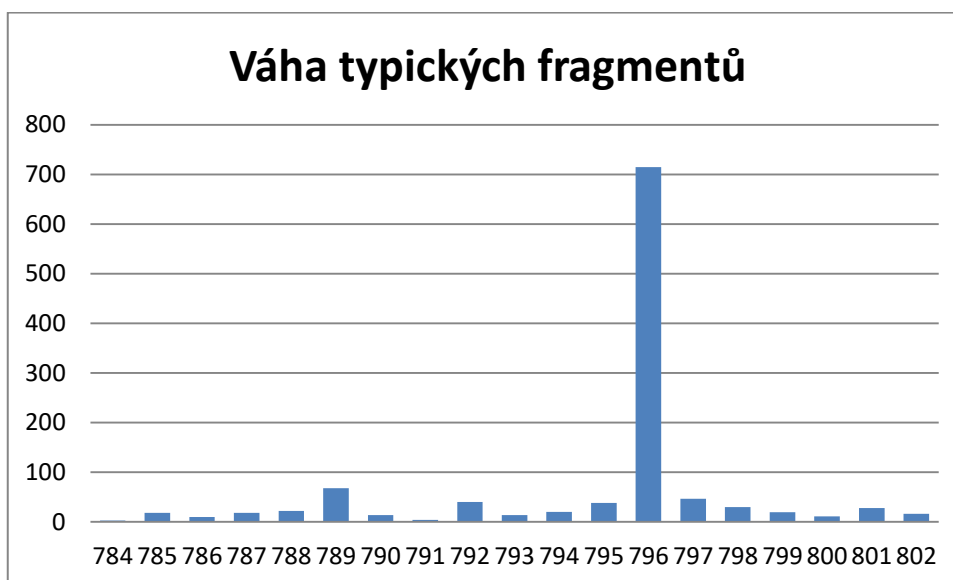
Graf 1.: Zastoupení keramických tříd - SJ 15016.

Typově zde bylo dvakrát zastoupeno dno, dvakrát zdobené podhrdlí, 4 blíže neurčitelné zdobené fragmenty a 11 okrajů - z toho jeden s výzdobou. V deseti případech nebylo možné tvarově určit, o jakou nádobu se jednalo. Jednou se vyskytl džbán a zásobnice. Osmkrát se zde vyskytl hrnec. Sílu (1) střepu bylo možné změřit pouze u 17ti jedinců. Hodnota se zde pohybovala v rozmezí 0,5 až 1 centimetr. Aritmetický průměr síly typických fragmentů v této stratigrafické jednotce je

0,75 centimetru. Sílu (2) nebylo ani u jednoho ze dvou zástupců den možné změřit. U jednoho dna bylo patrné použití písku jako podsýpky.

Z typů okrajů se nejčastěji, tedy třikrát, vyskytl H,2,1, dvakrát H,2,2 a po jednom zástupci H,1,2, H,2,5, H,17,6, Z, 12,1 a D,1,2. Poloměr oblouku jednotlivých okrajů se pohyboval od 6ti do 14ti centimetrů. Aritmetickým průměrem těchto hodnot je 8,45 centimetru. Délka kruhového oblouku byla v rozmezí od 5 % do 17,5 %. Průměrná délka byla 9,68 %. V případě den nebylo možné tyto hodnoty sledovat.

Hmotnost zlomků je v rozmezí od 2,6 gramu do 751 gramu, přičemž průměrnou vahou je 59 gramů. Jejich velikost je od 2 cm² do 15 cm², průměrem je zde 5,26 cm². Růst váhy a velikost jednotlivých fragmentů je zde na sobě závislé. Z této linie vybočuje fragment číslo 796 (graf 2.). Jedná se o okraj zásobnice.

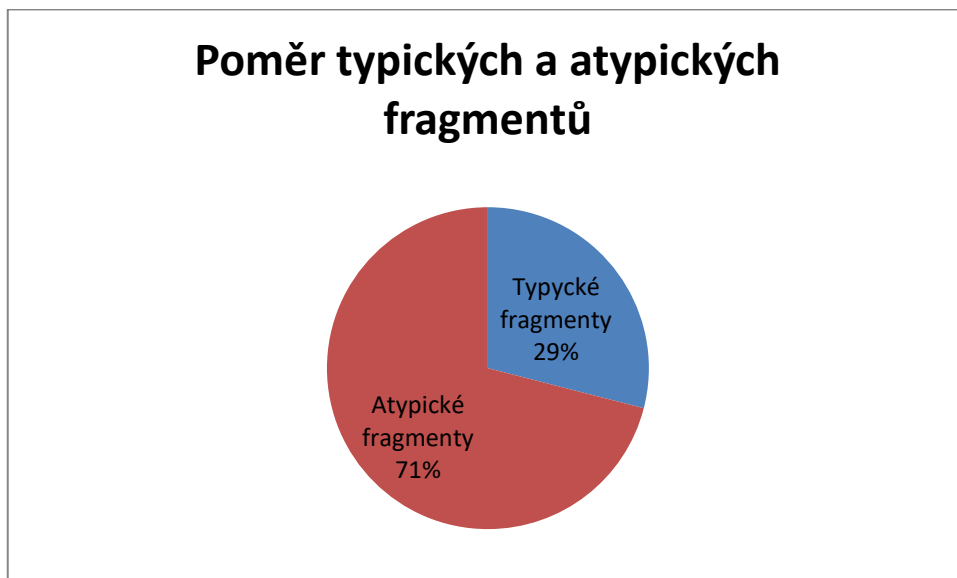

Graf 2.: Váha typických fragmentů - SJ 15016.

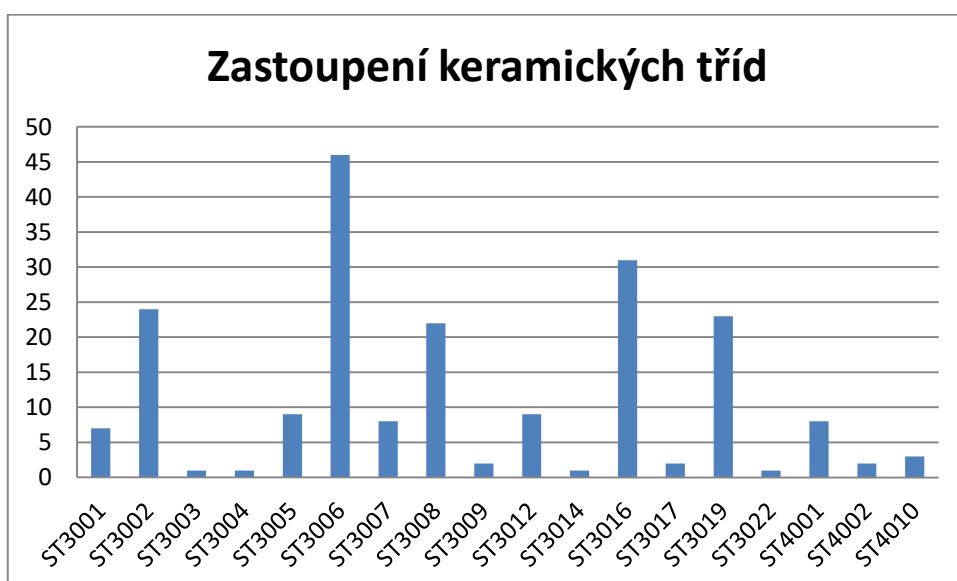
V rámci typických fragmentů bylo 7 z 19ti zdobených Z toho jednou byla výzdoba umístěna v podokrají, dvakrát v podhrdlí a čtyřikrát na výduti. Z výzdobných motivů jsou zde zastoupeny ryté linie (R,01, R,02) a vlnovky (R,08, v jednom případě v kombinaci se vpichy (RV,01).

5.2. SJ 51006

Stratigrafická jednotka 51006 (tab. 2, 3) je uložena celkem ve třech sáčcích (36, 37 a 39). Celkem se zde nacházelo 200 fragmentů. Z toho 58 typických jedinců a 142 atypických střepů. Tento poměr znázorňuje graf 3. Zde se podařilo slepení čtyř fragmentů, respektive se dvakrát podařilo ze dvou vytvořit jeden. Celková hmotnost keramického materiálu této stratigrafické jednotky činí 3373 g. Pozorováno zde bylo 18 keramických tříd, pouze 5 z nich však bylo zastoupeno 10ti a více jedinci (graf 4.).

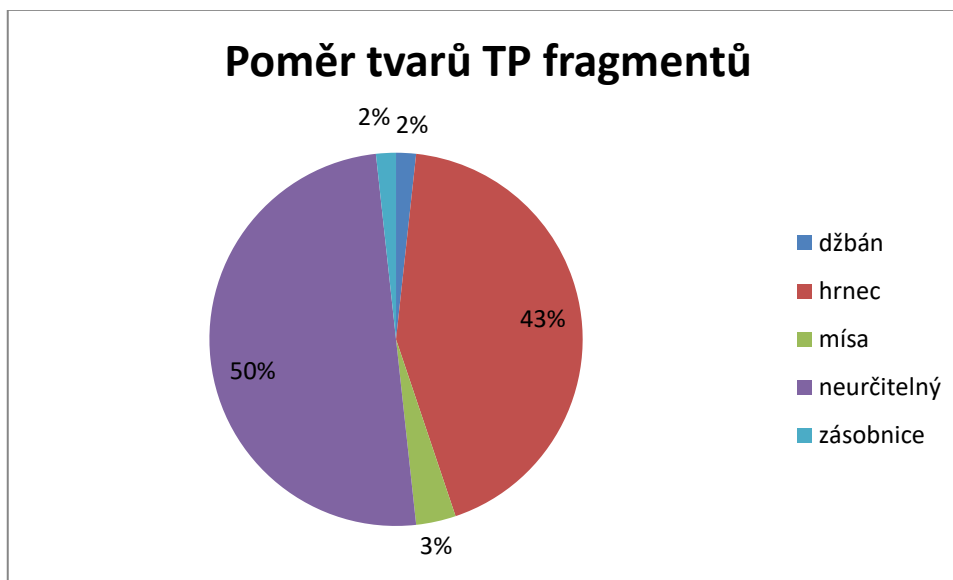
Graf 3.: Poměr typických a atypických fragmentu - SJ 51006.

Graf 4.: Zastoupení keramických tříd - SJ 51006.

Typově je zde 13 den, 23 okrajů, z toho jeden s výzdobou, 7 nezdobených podhrdlí a jedno zdobené a 14 zdobených výdutí. Tvarově je typická část stratigrafické jednotky 51006 převážně zastoupena hrnci (25 fragmentů). V polovině případů nebylo možné nádobu bezpečně určit. Dvakrát se zde vyskytla mísa a po jednom zástupci měl džbán a zásobnice. Poměr je znázorněn na grafu číslo 5.

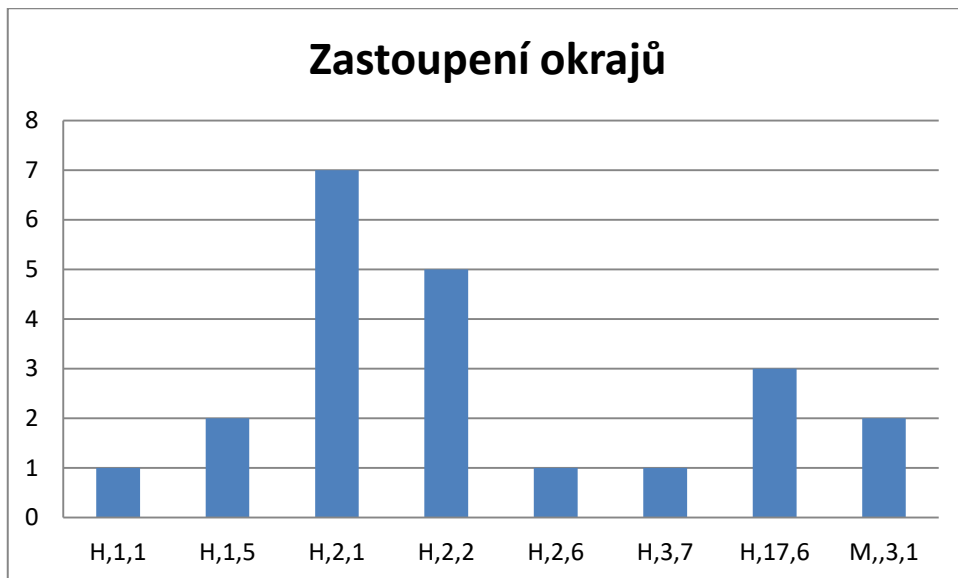

Graf 5.: Poměr tvarů TP fragmentů - SJ 51006.

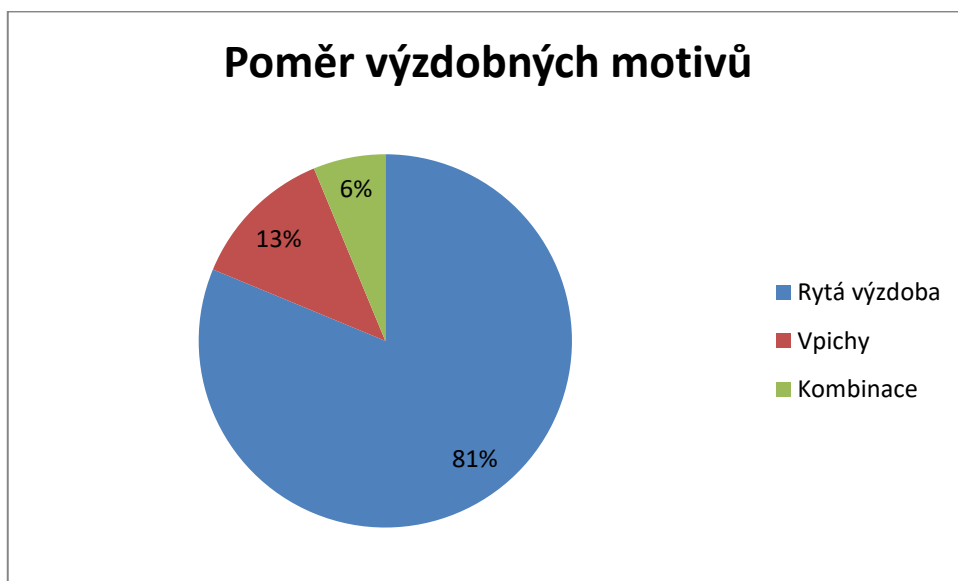
Síla 1 se pohybovala v rozmezí od 0,4 do 1,2 centimetrů. V jednom případě ji nebylo možné změřit. Průměrná síla 1 činí 0,68 centimetru. Sílu 2 bylo možné získat v 10 z 13 případů. Tato hodnota byla naměřena od 0,7 do 1,1 centimetru. Průměrná síla (2) dna zde byla 0,84 centimetru.

Typově je v této stratigrafické jednotce nejčastěji zastoupen okraj H,2,1, a to hned v 7 případech. Celkové zastoupení okrajů je znázorněno na grafu číslo 6. Poloměr oblouku okrajů byl v intervalu od 5 do 10 centimetrů. Aritmetický průměr těchto hodnot je 7,87 centimetru. Délka oblouku byla v rozmezí od 3 % do 15 %. Průměr délky oblouku je 8,81 %. V případě den bylo možné určit poloměr a délku oblouku pouze u 9 jedinců ze 13. Poloměr se pohyboval v rozmezí od 4 do 9 centimetrů. Aritmetický průměr je 7,22 centimetru. Délka oblouku je od 7,5 % do 30 %. Průměrná hodnota činí 12,66 %. Velikost fragmentů je od 2 cm² do 12 cm². Průměrná velikost je 4,58 cm². Celkem zde bylo 17 zdobených a 41 nezdobených. Jednou se vyskytla značka na dně. Ve třech případech byla výzdoba umístěna na podhrdlí a ve zbylých devíti případech nebylo umístění možné blíže určit. Z výzdobných motivů se objevují ryté linie a

vlnovky, ve dvou případech vpichy a v jednom kombinace vpichů a ryté linie. Tento poměr je znázorněn na grafu 7.

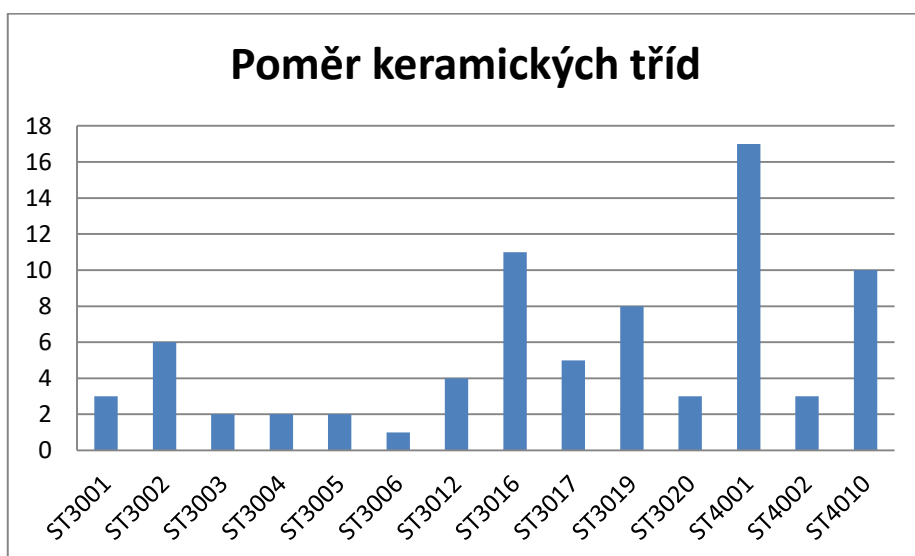
Graf 6.: Zastoupení okrajů - SJ. 51006.

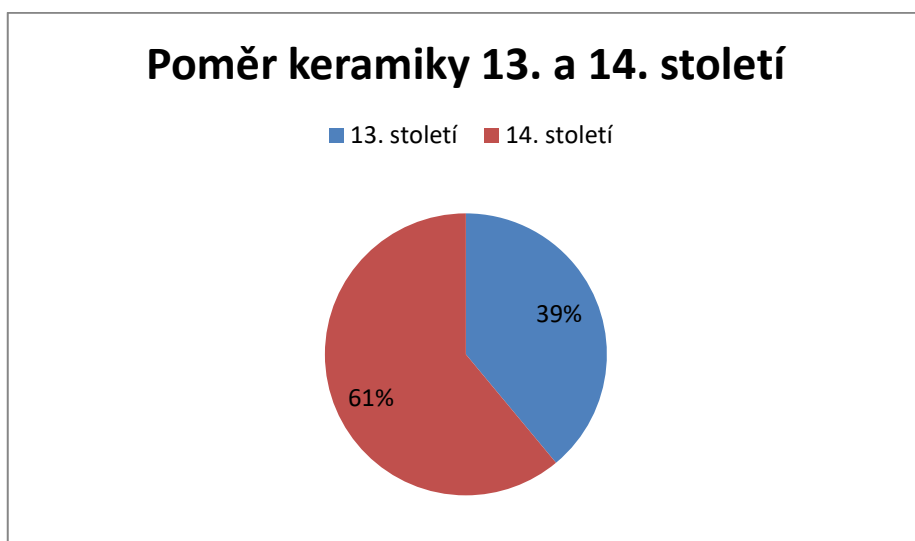
Graf 7.: Poměr výzdobných motivů - SJ 51006.

5.3. SJ 51003

Keramický materiál této stratigrafické vrstvy (tab. 4) byl v rámci výzkumu rozdělen do dvou sáčků (38 a 35). Celkem se jedná o 77 střepů. Z toho 31 typických a 46 atypických. Celková hmotnost souboru je 983,6 gramů. Zde se podařilo k sobě přiřadit a následně slepit 4 zlomky. Celkem zde je zastoupeno 14 keramických tříd. Nejvýrazněji jsou zastoupeny třídy ST 3016 s 11ti zástupci, ST 4001 se 17ti zástupci a ST 4010 s 10ti zástupci. Počet je znázorněn na následujícím grafu 8. V této stratigrafické vrstvě byla více zastoupena keramika 14. století (graf 9.).

Graf 8.: Poměr keramických tříd - SJ 51003.

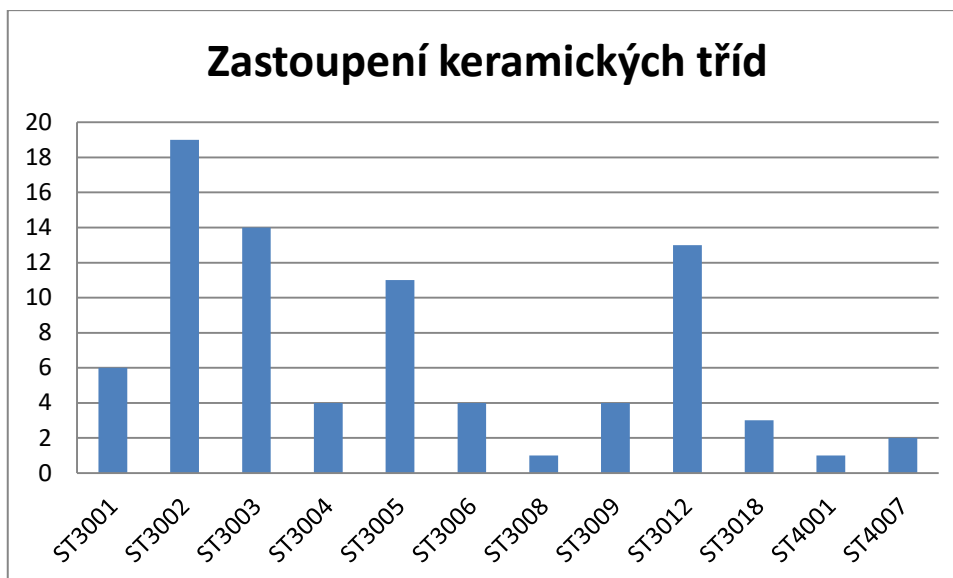
Graf 9.: Poměr keramiky 13. a 14. století - SJ 51003.

Typově se zde nachází 17 nezdobených okrajů, jedno dno a zdobené podhrdlí a 12 zdobených blíže neurčitelných fragmentů. Tvarově je zde 15 hrnců a jedna zásobnice. V 15ti dalších případech nebylo možné určit, o jakou nádobu se jedná. Síla jednotlivých fragmentů (Síla 1) byla v rozmezí od 0,4 do 1,6 centimetrů. Průměrná síla je 0,69 centimetru. Síla 2 byla u jediného dna této stratigrafické jednotky 0,7centimetru.

Z typů okrajů se zde nejčastěji vyskytl H,17,6, a to čtyřikrát, 3 zástupce má H,2,5, pro dvou H,2,1 a H14,3. Jednoho zástupce mají H,1,1, H,3,13 a H,3,7. Poloměr a délku oblouku bylo možné změřit u 16 ze 17 okrajů. Poloměr je v intervalu od 6 do 10 centimetrů, aritmetický průměr těchto hodnot činí 7,62 centimetru. Délka obvodového oblouku je od 2 % do 35 %. Průměrná délka oblouku je 9,96 %. Poloměr jediného dna je 9 centimetrů a jeho oblouková délka je 10 %. Dno neslo pozůstatky po podsýpce pískem. Velikost fragmentů je od 2 cm² do 9 cm². Průměrná velikost fragmentu v této stratigrafické jednotce je 4,26 cm². Z celkového počtu 31 typických fragmentů je zde 13 zdobených. Ve čtyřech případech se jedná o linie umístěné z vnitřní části nádoby. V jednom případě byla výzdoba umístěna na podhrdlí. Ve zbylých případech nebylo možné umístění blíže určit. V jednom případě se jedná o vrypy (V,01), třikrát je zde kombinace vrypů a ryté linie (RV,01) a třikrát rytá vlnovka (R,08). Ve zbylých případech se jedná o ryté linie (R,02).

5.4. SJ 54003

Keramický materiál pocházející ze stratigrafické jednotky (tab. 5) 54003 je rozdělen celkem do 3 papírových sáčků (31, 32 a 34). Nacházelo se zde 118 fragmentů keramiky, z toho 82 jedinců atypických a 36 typických střepů. Celková váha souboru je 1529 gramů. U žádného z těchto fragmentů nebylo možné lepení do větších celků. Bylo zde zastoupeno 12 keramických tříd (graf 10.) Nejvýraznější je ST 3002 (19 kusů), ST 3003 (14 kusů), ST 3005 (11 kusů) a ST 3012 (13 kusů).

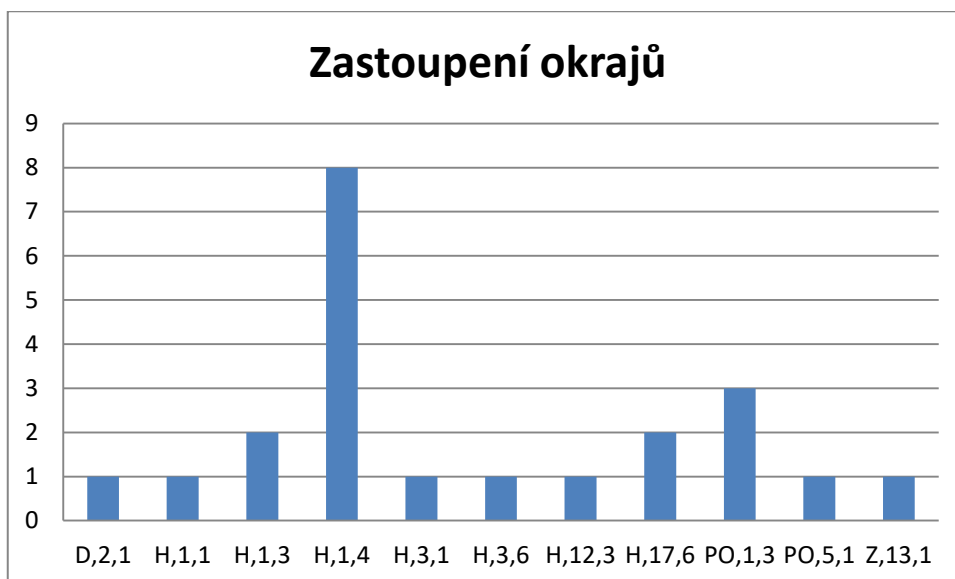

Graf 10.: Zastoupení keramických tříd - SJ 54003.

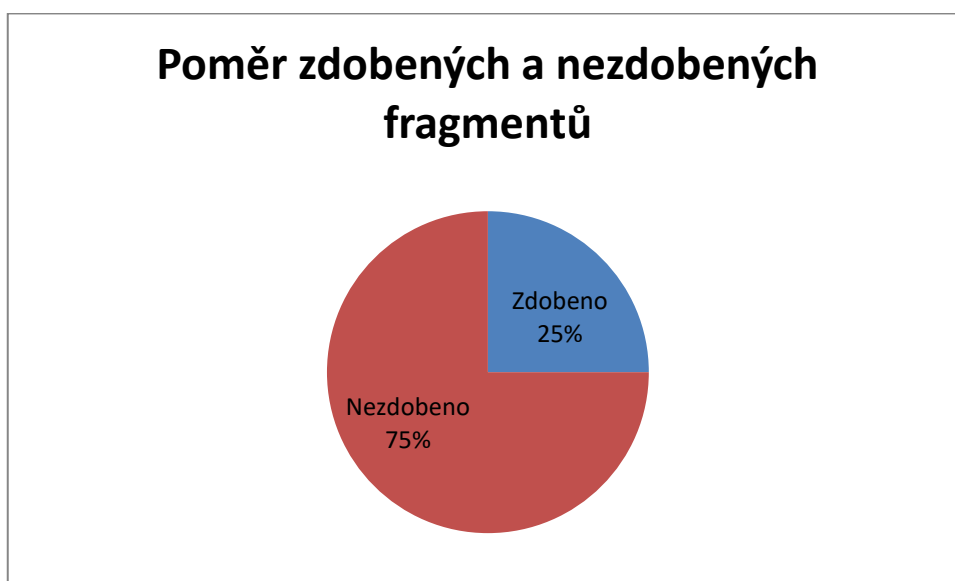
Typově zde převažuje nezdobený okraj s 22 zástupci. Dno je zastoupeno třikrát. Jsou zde 4 podhrdlí, z toho jedno zdobené. Zdobených, blíže neurčitelných fragmentů je zde 7. Tvarem je nejvýraznější hrnec s počtem 15ti kusů. Dále je zde jeden džbán, 4 poklice a 2 zásobnice. Ve 14ti případech nebylo možné určit, o jakou nádobu se jednalo. Síla (1) střepu se pohybovala od 0,3 centimetru do 1,4 centimetru. V jednom případě nebylo možno, z důvodů nadměrného poškození fragmentu, tento údaj získat. Sílu 2 bylo možné ze stejného důvodu změřit pouze u jednoho ze tří případů (0,4 centimetru). Poloměr oblouku u okrajů se pohyboval v rozmezí od 6 do 11 centimetrů. Průměrná hodnota je 8 centimetrů.

Ve stratigrafické jednotce 54003 jednoznačně převažuje okraj H,1,4, je zde zastoupen celkem osmkrát. Zastoupení všech typů okrajů je znázorněno na grafu 10. Délka oblouku je od 3 % do 12,5 %. Průměrná délka je zde 6,54 %. Tyto hodnoty bylo možné určit u 2 ze 3 den. První má poloměr 9 centimetrů a délku 12 %, druhý má 5 centimetrů a 17,5 %. Z technických stop na dnech se zde objevila obvodová lišta, podsýpka pískem a otisk podložky se značkou. V rámci této stratigrafické jednotky bylo 9 zdobených fragmentů a 27 nezdobených. Poměr je znázorněn na grafu číslo 12. V jednom případě byla výzdoba umístěná na podhrdlí. Jednou byla na podokrají a na dně. Ve zbylých případech nebylo možné blíže určit umístění. Jeden z fragmentů nesl dva výzdobné motivy zároveň. Z výzdobných motivů se zde ve dvou případech

vyskytují vpichy (V,02) a ryté linie (R,01). Jednoho zástupce má rytá vlnovka (R,08). Rytá linie (R,09) je zde ve 3 případech. U jednoho je v kombinaci s vpichy (V,01).

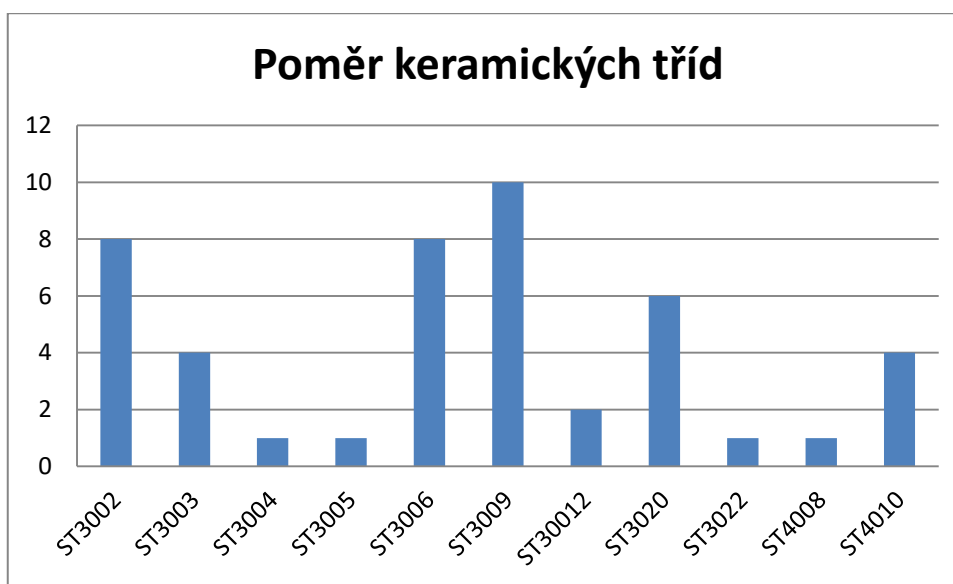
Graf 11.: Zastoupení okrajů - SJ 54003.

Graf 12.: Poměr zdobených a nezdobených fragmentů - SJ 54003.

5.5. SJ 55001

Keramický materiál pocházející ze stratigrafické jednotky 55001 (tab. 6) je uložen v sáčku 33. Celková váha souboru je 660,9 gramů a čítá dohromady 46 zlofků, z toho 14 typických fragmentů a 32 atypických. Je zde zastoupeno 11 keramických tříd. Jejich poměr je znázorněn na grafu 11. Nejvýraznějšími keramickými třídami jsou ST 3009 (10 jedinců), ST 3006 a ST 3002 (oba 8 jedinců).

Graf 13.: Poměr keramických tříd - SJ 55001.

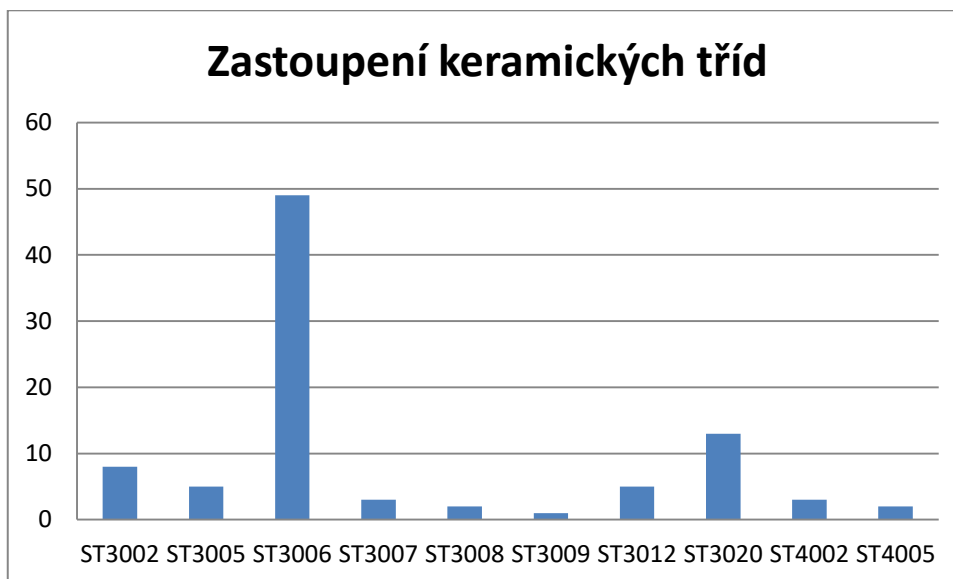
Typově je v souboru 9 okrajů, z toho jeden zdobený, jedno nezdobené podhrdlí, dvě dna a tři zdobené blíže neurčitelné fragmenty. Tvarem jsou zde 4 hrnce, 3 mísy a jedna poklice a zásobnice. V pěti případech nebylo možné určit, o jakou nádobu se jedná.

V rámci typů okrajů se celkem třikrát vyskytl okraj H,2,1. Dva zástupce měl okraj M,1,4 a po jednom H,1,2, M,3,3, PO,2,3, a Z,10,1. Síla střepů (Síla 1) je v rozmezí od 0,5 centimetru do 1,6 centimetru. Průměrná síla fragmentu je 0,7 centimetru. Sílu 2 bylo možné změřit u obou den (0,8 centimetru a 0,6 centimetru). Hodnoty poloměru oblouku u okrajů jsou od 7 centimetrů do 14 centimetrů, průměrný zástupce pak má 8,44 centimetru. Délka oblouku je v rozmezí od 5 % do 12,5 %. Průměrná délka oblouku je 7,66 %. U den byl poloměr oblouku

v obou případech 7 centimetrů. Délka oblouku pak byla 7 % a 13 %. V obou případech jsou na vnější části dna znatelné stopy po podsypání pískem. V rámci této stratigrafické vrstvy byly pouze 3 zdobené fragmenty. Výzdoba byla jednou umístěná v podokrají, ve dvou případech nebylo možné přesněji určit její polohu. Z výzdobných motivů se zde vyskytly ryté linie (R,01) a rytá vlnovka (R,09).

5.6. SJ 71017

Keramický soubor stratigrafické jednotky 71017 (tab.7) je uložen ve dvou papírových sáčkích (29 a 30). Čítá celkem 91 fragmentů, z toho 25 typických zlomků a 66 atypických zlomků. Slepění žádných fragmentů se zde nepodařilo. Celková váha souboru je 2341,4 gramů. V rámci tohoto souboru bylo zaznamenáno 10 keramických tříd. Jejich počet znázorňuje graf číslo 12. V této stratigrafické jednotce dominuje jediná keramická třída (ST 3006). Se svými 49 zástupci dosahuje v rámci souboru celých 54 %.

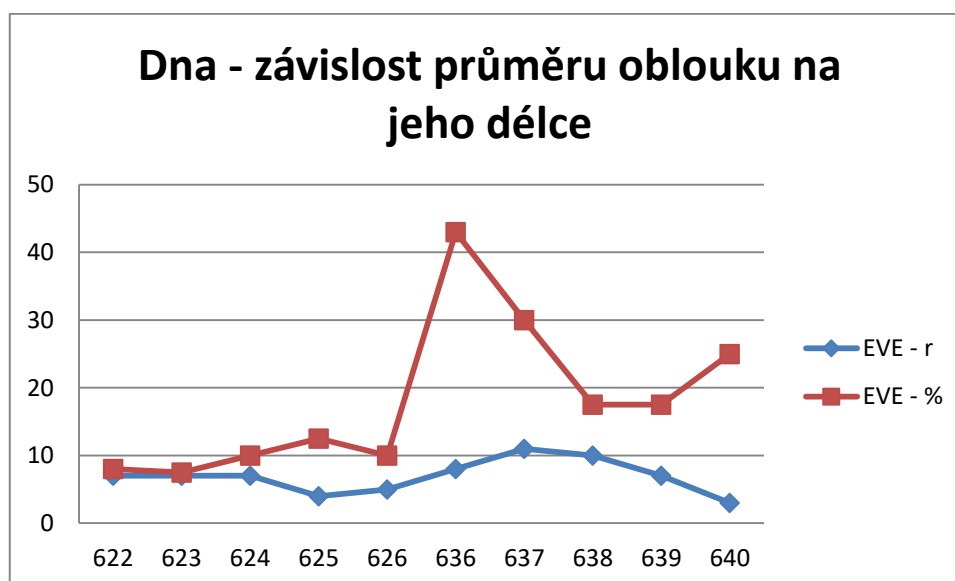

Graf 14.: Zastoupení keramických tříd - SJ 71017.

Typově se zde nachází jediný zdobený blíže neurčitelný fragment, 6 nezdobených podhrdlí, 6 nezdobených okrajů, 10 den a 2 aplikace. První z nich byla určena jako ucho a druhá jako část výlevky. Tvarově je zastoupena jedna zásobnice, 9 hrnců a 15 nespecifikovaných částí.

Ve dvou případech se zde vyskytl okraj H,1,1 a H,2,1. H,1,3 a H,14,3 měly po jednom zástupci. Síla stěpů (Síla 1) se pohybovala od 0,3 centimetru do 0,8 centimetru. Síla 1 průměrného jedince je 0,6 centimetru. U dvou zástupců dna nebylo možné sílu stěny změřit. Sílu 2 bylo možné zaznamenat v šesti z deseti případů. Hodnota je v rozmezí od 0,4 centimetru do 1,1 centimetru. Průměrný jedinec má 0,65 centimetru. Poloměr okrajového oblouku je od 4 centimetrů do 11 centimetrů. Průměrem je 8,5 centimetrů. Délka oblouku je od 7,5 % do 24 %. Průměrný jedinec pak má délku 16,16 %. V případě den byl poloměr oblouku v rozmezí od 7,5 centimetrů do 11 centimetrů. Průměrem pak je 6,9 centimetru. Délka oblouku je od 7,5 centimetru do 43 centimetrů. Průměrem je 18,1 centimetru. V této stratigrafické jednotce výrazně vybočuje v délce oblouku fragment číslo 636 s délkou 43 % a fragment číslo 637 s délkou 30 %. Procentuální délka oblouku může často souviset s jeho průměrem. Tento vztah je vyneseno v grafu 13. Technické stopy bylo možné pozorovat pouze u šesti zástupců. Ve čtyřech případech to byly pozůstatky po podsypání pískem, jednou obvodová lišta a jednou otisk dřevěné podložky. V tomto případě byl na dně patrný otisk keramické značky.

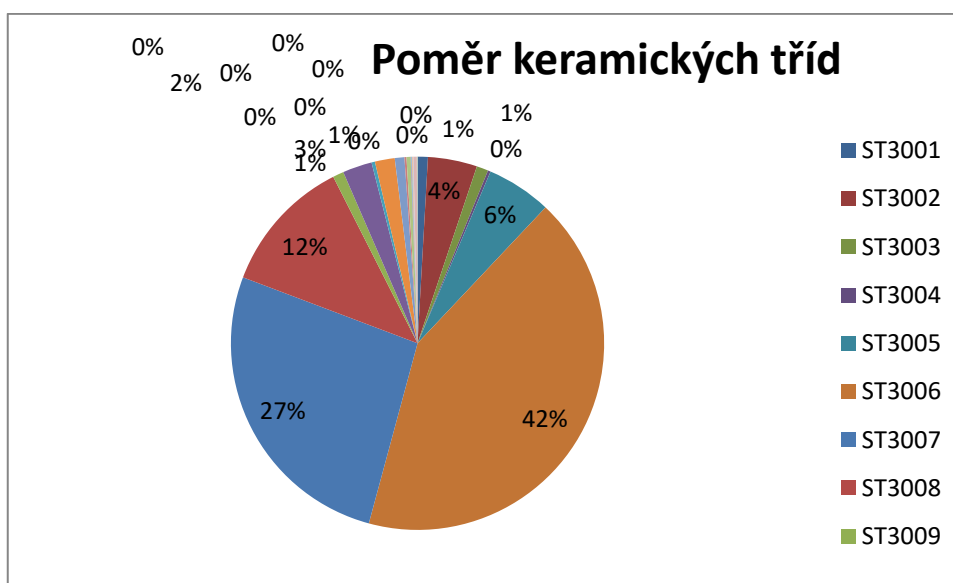
Graf 14.: Dna - závislost průměru oblouku na jeho délce - SJ 71017.

Velikost jednotlivých zlomků se pohybuje v rozmezí od 4 centimetrů do 12 centimetrů. Velikost průměrného jedince je 5,96 centimetru. Z 25 typických fragmentů byly zdobeny pouze dva, respektive jedno dno s otiskem keramické značky na jejím dně (Zn,10,04) a jeden blíže nespecifikovaný střep s rytou linií (R,01).

5.7. SJ 7013

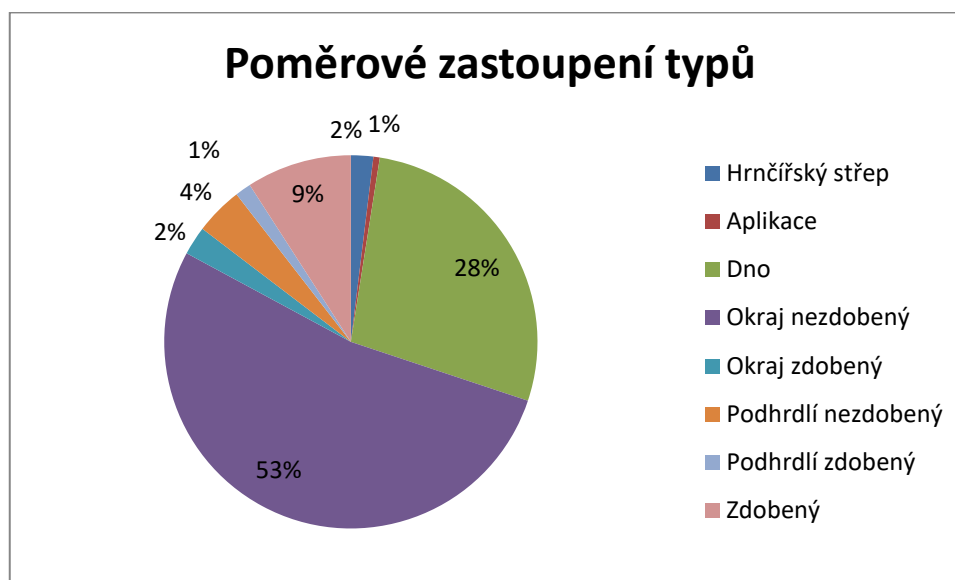
Keramický soubor stratigrafické jednotky 7013 (tab. 7 - 14) je jednoznačně nejrozsáhlejším souborem obsahujícím téměř výhradně fragmenty 13. století. Celková hmotnost je 33,3 kilogramu. Z důvodu rozsahu a objemnosti keramického materiálu této stratigrafické jednotky došlo k uložení pouze v rámci dvou beden (5 a 6). Jelikož v rámci databáze bylo postupováno při zpracovávání po jednotlivých sáčcích a každý z nich je samostatně zaznamenán, došlo pro zpřehlednění k zařazení těchto beden do stejné číselné řady, jako mají sáčky. Bedna 5 dostala přiřazeno číslo 27 a bedně 6 bylo přiděleno číslo 28.

Soubor čítá celkem 1692 keramických fragmentů. Z toho je 362 zlomků typických a 1330 atypických. Z hlediska keramických tříd je zde nejčastěji zastoupená ST 3006, a to v počtu 712, dále převažuje ST 3007 (448 zástupců) a ST 3008 (199 zástupců). Celkový poměr keramických tříd znázorňuje graf 15.

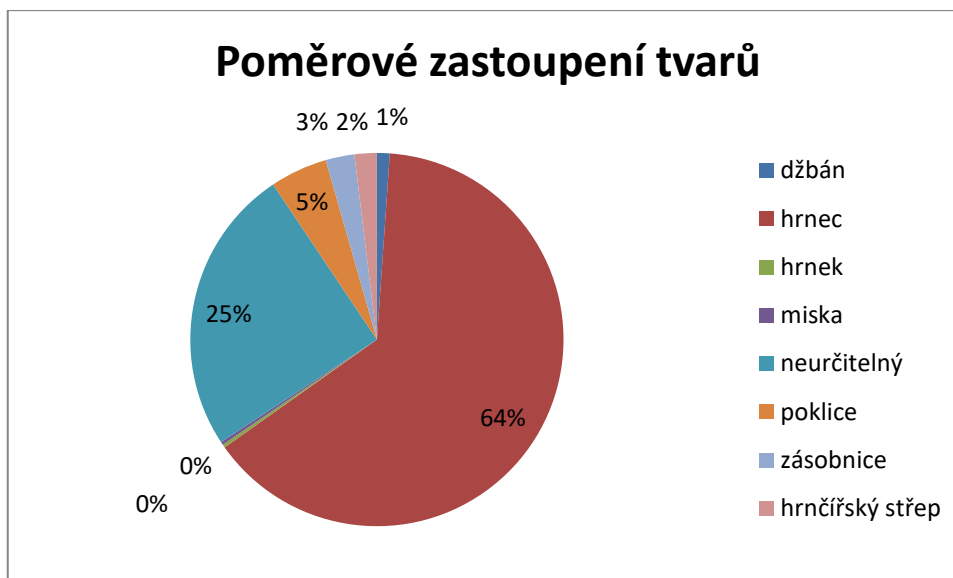

Graf 15.: Poměr keramických tříd - SJ 7013.

Typově je zde 100 zástupců dna, 200 okrajů, z toho 9 je jich zdobených, 20 podhrdlí, z toho 5 zdobených, a 33 zdobených blíže neurčitelných fragmentů. 7 fragmentů nese na svých okrajích viditelné pozůstatky po ošoupaní. Toto opotřebení je ve všech případech se zabroušenými hranami do hladka. S největší pravděpodobností se jedná o hrnčířské střepy. Ve dvou případech byla sledována aplikace. Jedna byla interpretována jako výlevka. Druhý jedinec měl ve své stěně vyvrtanou díрку o průměru 0,9 centimetru. Jelikož je tato dířka na střepu o velikosti 4 cm² jediná, není možné fragment bezpečně interpretovat. Poměr je znázorněn na grafu 16. Celkem tři střepy zde nesou otisky prstů umístěné ve spodní části nádoby. Tvarově převažuje hrnec (232 kusů). Poklice zde má 18 zástupců, zásobnice 9, džbán 4 a hrnčířský střep 7. V 90 případech nebylo možné určit, o jakou nádobu se jedná. Tyto hodnoty jsou pro přehlednost vyneseny na graf 17.

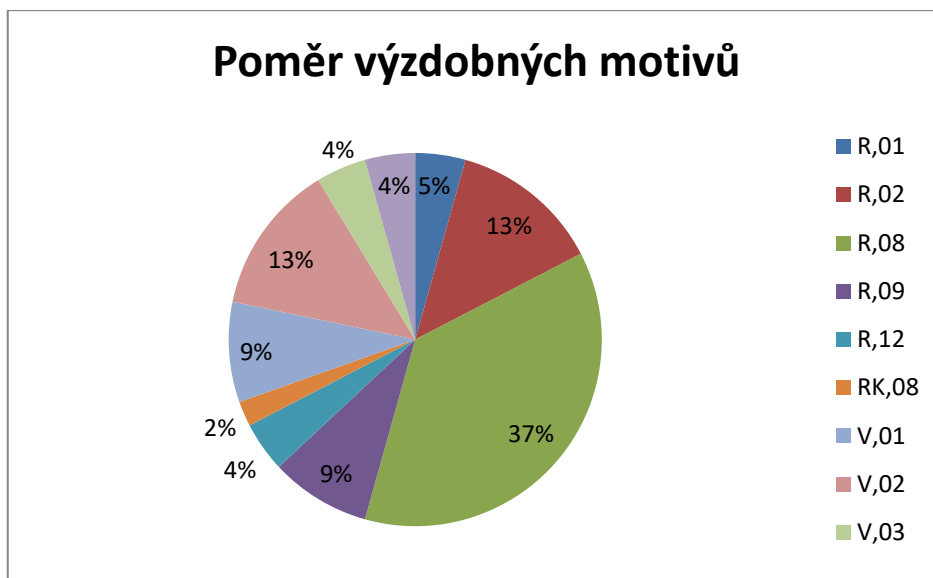

Graf 16.: Poměrové zastoupení typů - SJ 7013.

Graf 17.: Poměrové zastoupení tvarů - SJ 7013.

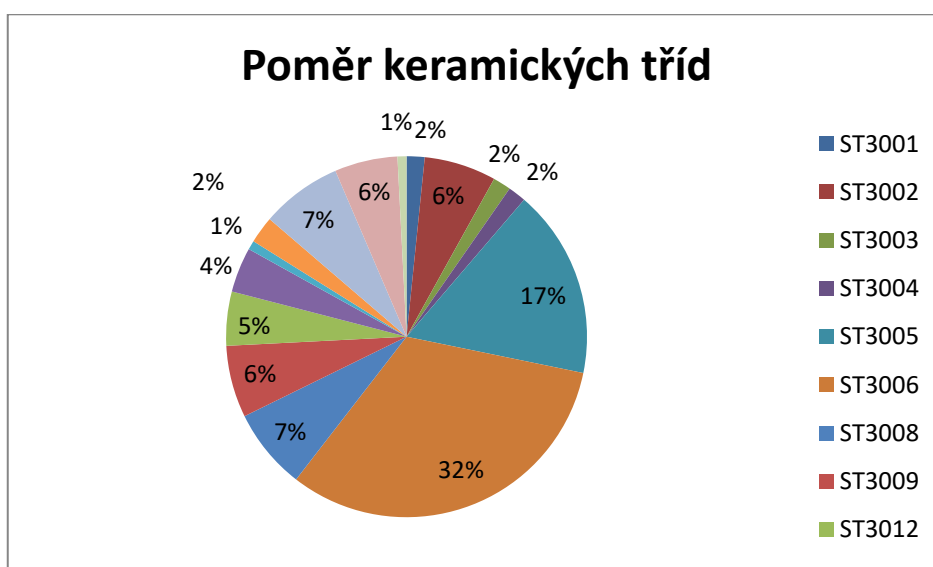
Síla 1 je v rozmezí od 0,5 centimetru do 1,4 centimetru. Průměrem je 0,8 centimetru. Síla 2 byla možná změřit pouze u 65 zástupců ze 100. Důvodem byl opět stav dochování. Interval těchto hodnot je od 0,4 centimetru do 1,5 centimetru. Průměrný jedinec pak má sílu 2 0,73 centimetru. Poloměr oblouku u okrajů je v rozmezí od 5 centimetrů do 13 centimetrů. Průměrný zástupce má poloměr 8,64 centimetru. Délka okrajového oblouku je v intervalu od 5 % do 20 %. Průměrný oblouk má 9, 65 %. V případě den je poloměr oblouku od 3 centimetrů do 14 centimetrů. Průměrem je 7,68 centimetru. Délka oblouku je od 2,5 % do 23 % s průměrnou hodnotou 10,79 %. V případě den se vyskytlo celkem 5 keramických značek. V jednom případě ZN,01,01 a ve 4 případech ZN,09,02. 3 ze 4 fragmentů s výzdobou ZN,09,02 se podařilo slepit dohromady. Kromě tohoto případu se podařilo složit část nádoby z pěti fragmentů. Ze dvou se to podařilo celkem v 8 případech. 63 den nese pozůstatky po podsýpce pískem. 9 po podsýpce popelem. 4 mají stopy po otisku dřevěné podložky. Jeden fragment byl oříznut strunou a jeden má obvodovou lištu. V rámci této stratigrafické jednotky byl výzdobný motiv v 9 případech umístěn na podhrdlí a v 7 na podokrají. U 31 zlomku nebylo možné umístění blíže specifikovat. Z výzdobných motivů se vyskytují vpichy (V,01, V,02, V,03, V,04), ryté linie a vlnovky (R,01, R,02, R,08, R,09, R,12) a v jednom případě nápis. Jelikož velikost tohoto zlomku je 2 cm², nebylo možné nápis rozpoznat. Poměr těchto výzdobných motivů je znázorněn grafem 18. Velikost ostatních fragmentů je v intervalu od již zmíněných 2 cm² do 15 cm². Průměrná velikost je 5,37 cm².

Graf 18.: Poměr výzdobných motivů - SJ 7013.

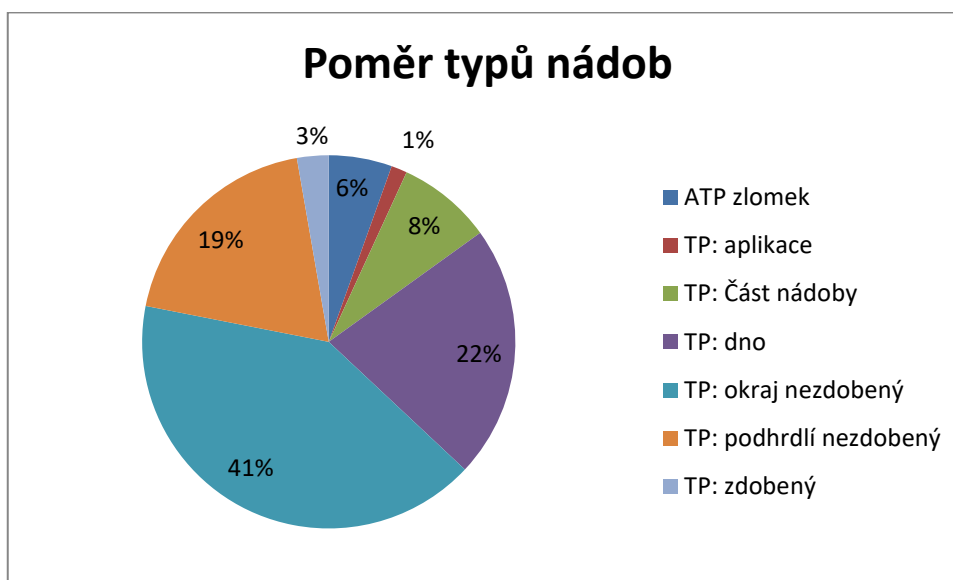
5.8. SJ 52003

Keramický materiál pocházející ze stratigrafické jednotky 52003 (tab. 15) je uložen do dvou papírových sáčků (26, 25). Celková hmotnost souboru je 3399,3 gramu. Soubor čítá 192 keramických jedinců. Z toho je 73 typických fragmentů a 119 fragmentů atypických. V rámci keramických tříd převažují třídy ST 3006 (40 jedinců) a ST 3005 (21 jedinců). Poměrové zastoupení je znázorněno grafem 19.

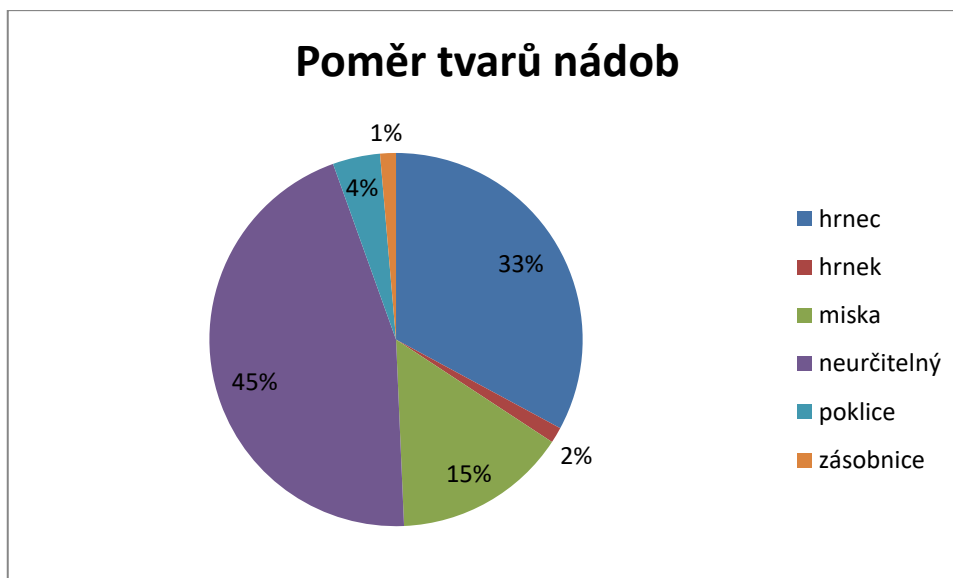

Graf 19.: Poměr keramických tříd - SJ 52003.

Typově (graf 20) je zde zastoupeno 30 okrajů, 16 den a 14 nezdobených podhrdlí, dva typické zdobené a jedna aplikace v podobě knoflíku od pokličky. V šesti případech se zde vyskytla část misky dochovaná v jejím profilu. Výška těchto fragmentů je 2,2 centimetru, 2 centimetrů a 3,2 centimetru. Součástí jedné z misek je výlevka. Dále zde jsou 4 atypické zlomky, které obsahují různý počet vyvrtaných otvorů (1 až 4). Přičteme-li i blíže definované fragmenty, obsahuje tato stratigrafická jednotka celkem 7 zlomků s vyvrtanými otvory. Jejich velikost se pohybuje v rozmezí od 0,7 centimetru do 1,1 centimetru. Z fragmentů nesoucí větší počet těchto otvorů lze usuzovat jejich pravidelnost. Tvarově převažuje hrnec s 24 zástupci, miska má 11 zástupců. Dále jsou zde 3 poklice, jedna zásobnice a jeden hrnek. V 33 případech nebylo možné blíže určit, o jakou nádobu se jedná. Tento poměr je znázorněn na grafu 21.

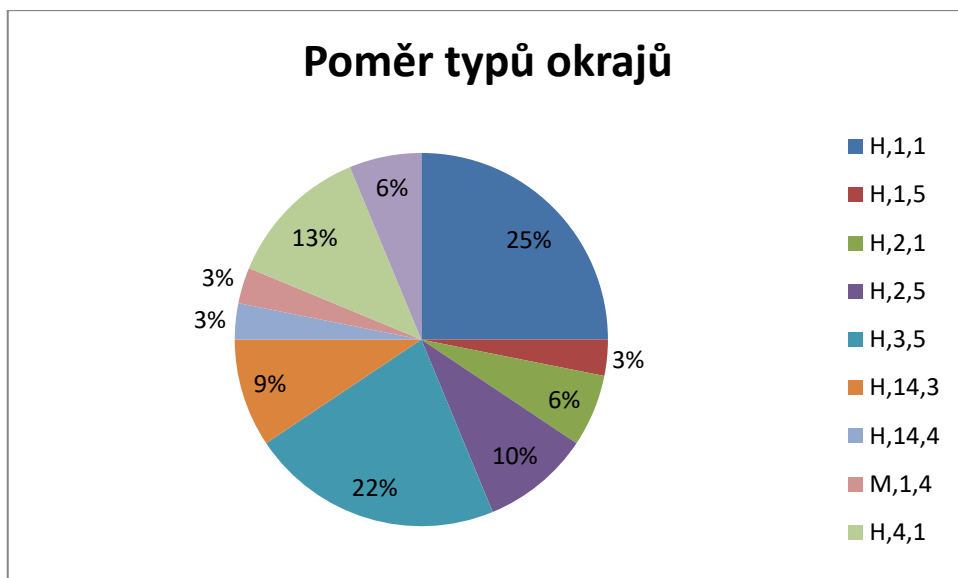
Graf 20.: Poměr typů nádob - SJ 52003.

Graf 21.: Poměr tvarů nádob - SJ 52003.

Síla 1 je v rozmezí od 0,4 centimetru do 1,8 centimetru. Průměrná hodnota je 0,58 centimetru. Sílu 2 bylo možno změřit celkem v 19ti případech a je v intervalu od 0,4 centimetru do 1,8 centimetru. Průměrem síly 2 je 0,64 centimetru.

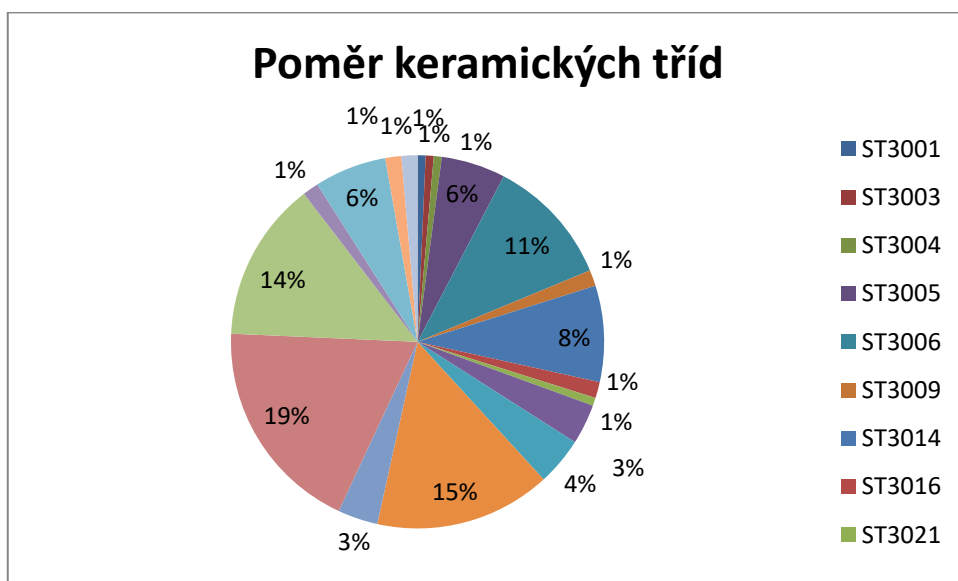
Nejvíce zastoupeným okrajem je zde H,1,1 (8) a H,3,5 (7). Tento poměr je znázorněn na grafu 22. Poloměr oblouku u okrajů je od 5 centimetrů do 11 centimetrů, průměr poloměru je 7,64 centimetru. Délka okrajového oblouku je 5 % až 35 %. Průměrný oblouk má 11,11 %. Poloměr oblouku v případě den je v rozmezí od 5 centimetrů do 9 centimetrů. Průměrný zástupce má 6,22 centimetrů. Délka oblouku je od 7,5 % do 37,5 %. Průměrná délka je 15, 56 %. V 17 případech byly na dně znatelné stopy po podsypání pískem, v jednom případě po podsypání popelem. Jednou se vyskytla obvodová lišta a dvakrát otisk dřevěné podložky, z toho jedno dno mělo otisk keramické značky (ZN,01,01). Výzdoba byla přítomna na 3 fragmentech, a to jednou na spodní části těla a dvakrát na blíže nespecifikovatelné části nádoby. Zastoupeny jsou zde jednou ryté linie (R,02) a vlnovky (R,08, R,09). Velikost typických zlomků této stratigrafické jednotky je od 3 cm² do 9 cm². Průměrný fragment má 4,85 cm².

Graf 22.: Poměr typů okrajů - SJ 52003.

5.9. SJ 13005

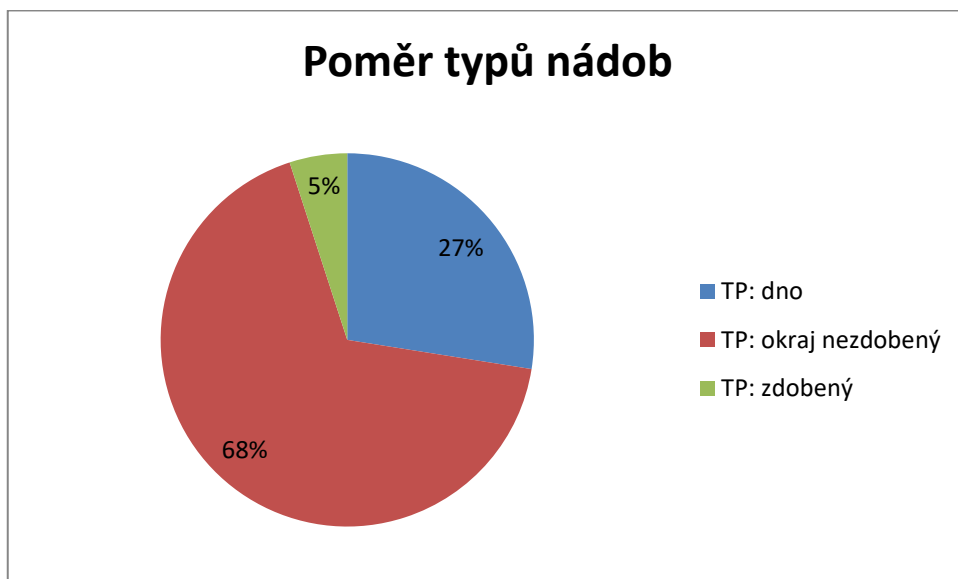
Keramické nálezy pocházející ze stratigrafické jednotky 13005 (tab.16) jsou uloženy ve třech papírových sáčcích (20, 23, 24). Celková váha souboru je 2206,9 gramu a tvoří jej 140 fragmentů. Z toho je 40 zlomků typických. Nejčastěji zastoupenou keramickou třídou je ST 4003 (27). Následuje ST 4001 (22) a ST 4004 (20). Poměr je znázorněn na grafu 23.

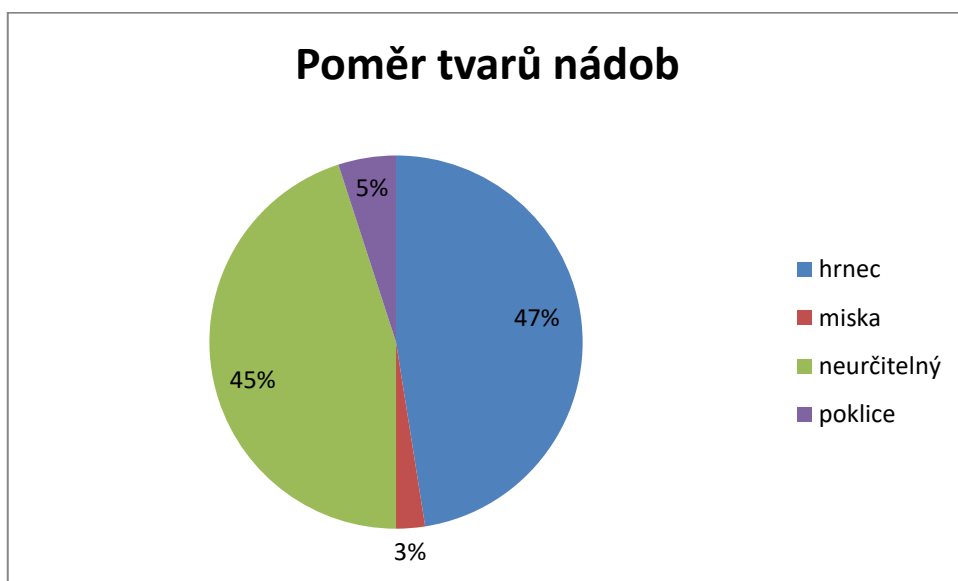
Graf 23.: Poměr keramických tříd - SJ 13005.

Typově je zde 27 nezdobených okrajů, 11 den a 2 zdobené blíže neurčitelné fragmenty, poměr je znázorněn grafem 24. Tvarově je zde zastoupen hrnec 19krát, 2 poklice a jedna miska (graf 25).

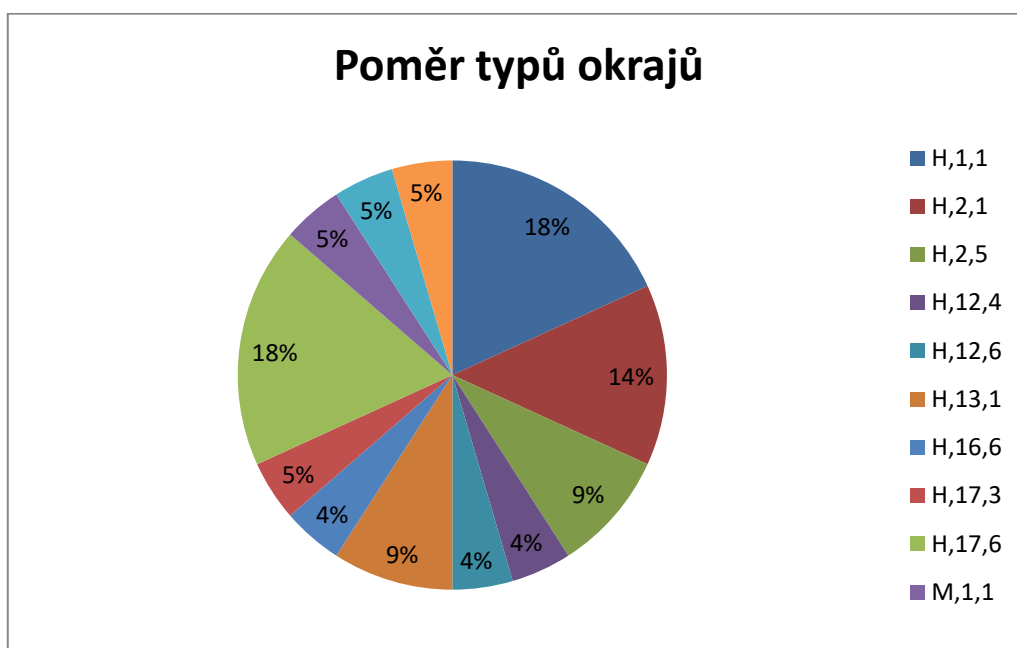
Graf 24.: Poměr typů nádob - SJ 13005.

Graf 25.: Poměr tvarů nádob - SJ 13005.

U 18 jedinců nebylo možno určit, o jakou nádobu se jedná. Síla 1 je v rozmezí od 0,3 centimetru do 1,6 centimetru, průměrný fragment pak má 0,66 centimetru. Sílu 2 bylo možné změřit pouze v 5ti případech, její hodnota je od 0,3 centimetru do 0,8 centimetru. Průměrem je 0,5 centimetru.

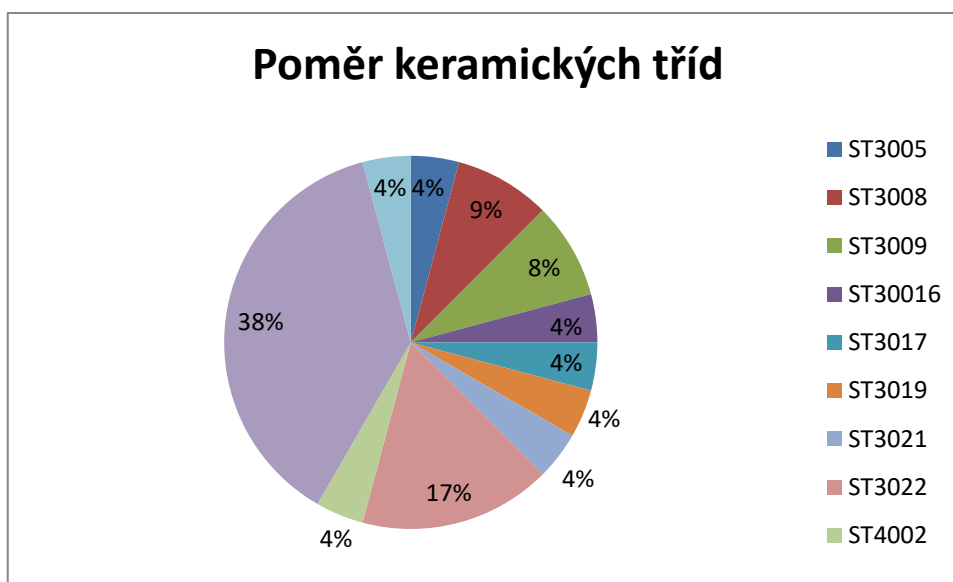
Poměr typů okrajů této stratigrafické jednotky je znázorněn na grafu 26. Poloměr oblouku u okrajů je od 6 centimetrů do 11 centimetrů. Průměrný poloměr v této stratigrafické jednotce je 8,21 centimetru. Délka oblouku u okraje je v intervalu od 5 % do 27 %. Průměrný oblouk zde má 9,37 %. Poloměr oblouku u den je v intervalu od 4 centimetrů do 7 centimetrů. Průměrný poloměr pak má 6,11 centimetrů. Délka oblouku se v případě den pohybuje od 7,5 % do 27,5 %. Průměrem těchto hodnot je 14,16 %. V 8 případech jsou zřetelné stopy po podsypání pískem, jednou byla nádoba podsypána popelem a jednou se vyskytla obvodová lišta. Žádný z fragmentů ze stratigrafické jednotky 13005 neobsahoval aplikaci ani keramickou značku. V rámci tohoto keramického souboru byly dva fragmenty nesoucí výzdobný motiv. V jednom případě se jednalo o ryté linie (R,01,03) a ve druhém o kolkovanou výzdobu (K,11,01). Velikost zlomků se pohybuje od 2 cm² do 12 cm². Průměrná velikost zlomku v této stratigrafické jednotce je 4,48 cm².

Graf 26.: Poměr typů okrajů - SJ 13005.

5.10. SJ 63011

Keramický soubor stratigrafické jednotky 63011 (tab. 17) je rozdělen ve dvou samostatných papírových sáčcích (19 a 22). Soubor tvoří celkem 24 fragmentů, z toho 9 typických a 15 atypických. Hmotnost je dohromady 763,5 gramu. Dva typické zlomky se společně s jedním atypickým podařilo k sobě přiřadit a následně slepit. Jeden z typických fragmentů byl tvořen dvěma zlomky (k tomuto slepení došlo již dříve). V rámci fáze zpracovávání bylo s těmito zlomky zacházeno, jako by se jednalo o jediný fragment. Informace o počtu je uvedena v poznámce. V rámci keramických tříd dominuje ST 4003 (9) Poměr tříd je znázorněn na grafu 27.

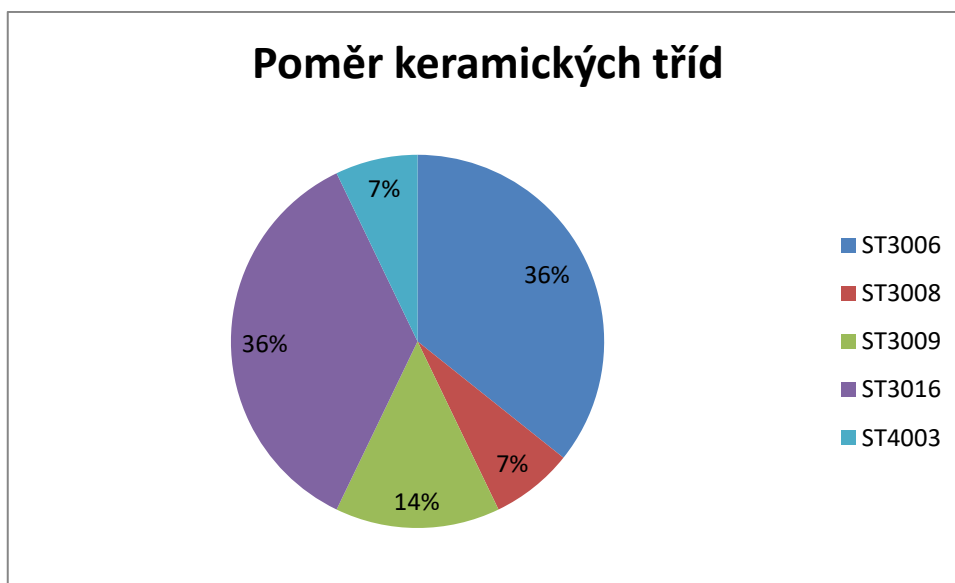
Graf 27.: Poměr keramických tříd - SJ 63011.

Typově se zde vyskytují 4 nezdobené okraje, 2 dna a 3 zdobené blíže neurčitelné fragmenty. Tvarově je zastoupen jeden hrnek, jedna zásobnice a 3 hrnce. U 4 jedinců nebylo možné určit, o jakou nádobu se jednalo. Síla 1 je v rozmezí od 0,4 centimetrů do 1,2 centimetrů. Průměrem je 0,8 centimetrů. Síla 2 byla měřena pouze ve dvou případech. Její hodnoty jsou 0,3 centimetru a 0,8 centimetru. Z typů okrajů se zde dvakrát vyskytl H,1,1, a H,2,1. Jednoho zástupce měl H,13,1. Poloměr oblouku u okrajů je v intervalu od 4 centimetrů do 17 centimetrů. Průměrný poloměr má 9 centimetrů. Délka okrajového oblouku je v rozmezí od 0,8 % do 29 %. Průměrná délka pak je 14,33 %. V případě dna byl poloměr oblouku 7 centimetrů a 11 centimetrů, jeho délka byla 12,5 % a 17 %. Obě dvě dna nesla pozůstatky po podsýpce pískem. V rámci této

stratigrafické jednotky nebyla zaznamenána žádná aplikace ani keramická značka. Výzdobné motivy byly ve dvou případech umístěny v podokrají, (R,02,02) a jednou v podhrdlí (R,02,01). Velikost zlomků se pohybuje od 3 cm² do 13 cm². Průměrný zlomek pak má 7 cm².

5.11. SJ 13006

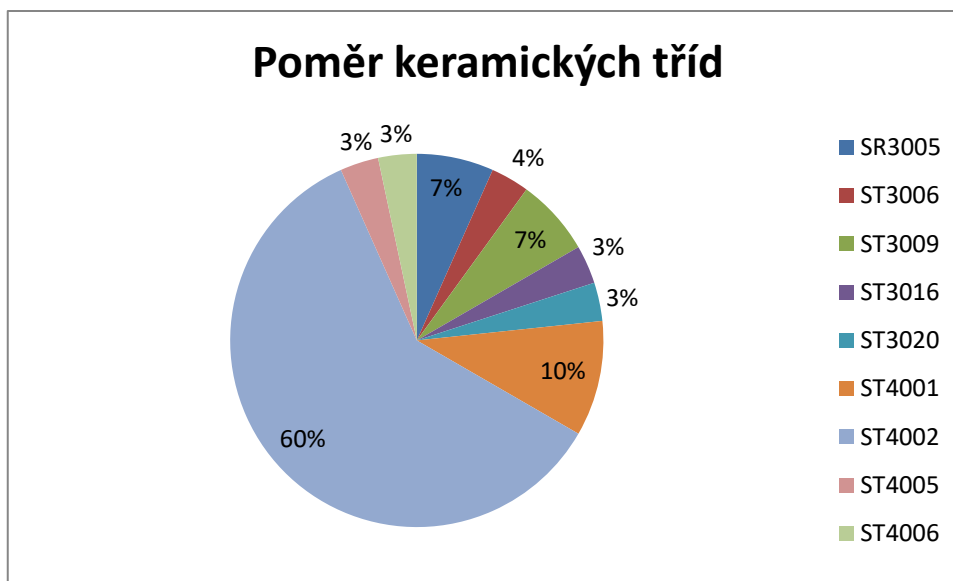
Keramický materiál získaný ze stratigrafické jednotky 13006 je uložen v jednom jediném papírovém sáčku (21). Celková hmotnost souboru je 65,6 gramů a tvoří jej 14 fragmentů. Poměr zde zastoupených keramických tříd je znázorněn grafem 28. Z toho je jeden jediný typický. Jedná se o blíže neurčitelný zdobený fragment o velikosti 4 cm². Výzdobný motiv je tvořen nápisem (NA,01,01), jehož přesné umístění nelze blíže určit. Síla tohoto fragmentu je 0,7 centimetru

Graf 28.: Poměr keramických tříd - SJ 13006.

5.12. SJ 63003

Keramické nálezy pocházející ze stratigrafické jednotky 63003 (tab. 18) jsou uloženy v jediném papírovém sáčku (18). Celková hmotnost souboru je 287,8 gramu a tvoří jej 32 fragmentů. Z toho je 7 zlomků typických a 25 atypických. V rámci keramických tříd převažuje ST 4002 (18). Celkový poměr je znázorněn grafem 29.

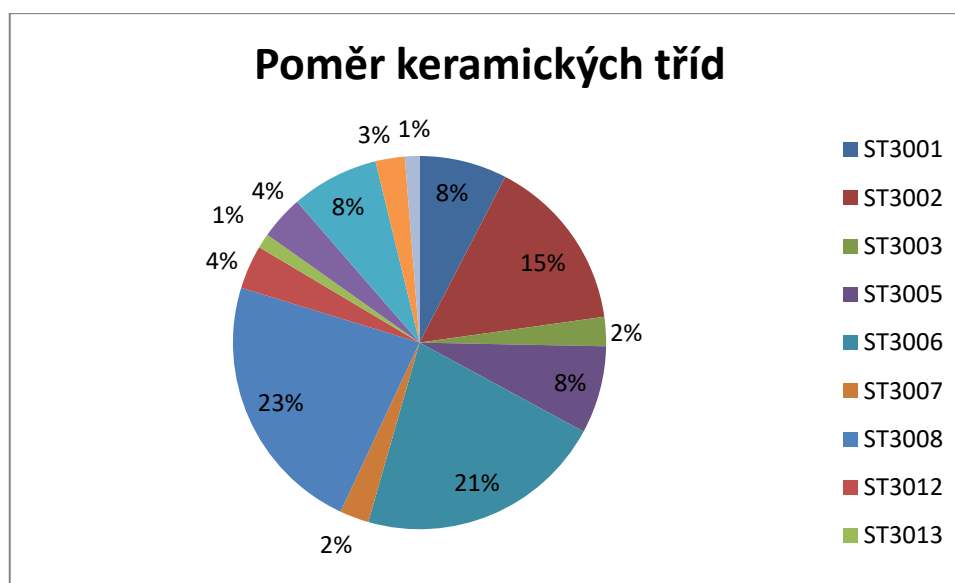

Graf 29.: Poměr keramických tříd - SJ 63003.

Typově je zde zastoupeno jedno dno, 5 nezdobených okrajů a jeden zdobený blíže neurčitelný zlomek. Tvarově bylo možné určit pouze jeden z fragmentů jako hrnec. Síla 1 je v rozmezí od 0,3 centimetru do 1 centimetru. Sílu 2 nebylo možno v rámci této stratigrafické vrstvy určit. Poloměr oblouku okraje je od 5 centimetrů do 9 centimetrů. Průměrný jedinec pak má poloměr 7 centimetrů. Délka oblouku okraje je od 7,5 % do 17,5 %. Průměrná délka je 10,62 %. Jelikož se ve stratigrafické jednotce 63003 nenacházela žádná dna, nedošlo v databázi k vyplnění příslušných údajů. Přítomna nebyla ani žádná aplikace. Jediný zdobený fragment nesl zároveň dva definované výzdobné motivy. Jedná se o vrypy s rytou linií (RV,01,15) a nápis (NA,01,01). Velikost zlomků se pohybovala od 3 cm² do 9 cm². Velikost průměrného fragmentu je 4,14 cm². Žádný ze zde přítomných fragmentů nebylo možné k sobě navzájem přiřadit a následně slepit.

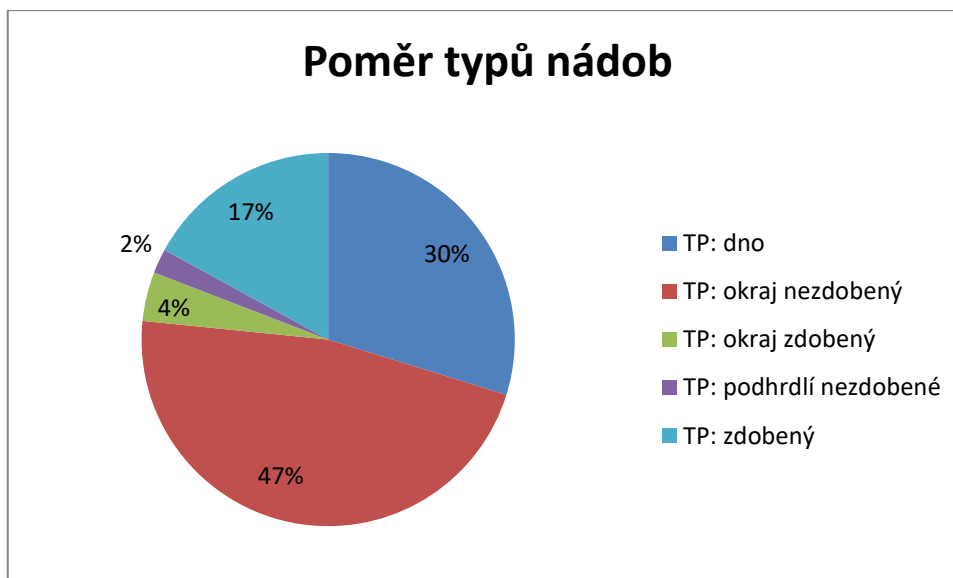
5.13. SJ 9006

Keramický soubor pocházející ze stratigrafické jednotky 9006 (tab. 19 a 20) je uložen v osmi papírových sáčcích (1, 4, 7, 9, 10, 12, 14 a 17). Celková váha souboru je 4472,7 gramu a tvoří ho 106 fragmentů, z toho je 47 zlomků typických a 59 atypických. Nejčastěji zastoupenými keramickými třídami jsou ST 3008 (18), ST 3006 (17) a ST3002 (12). Jejich celkový poměr je znázorněn na grafu 30.

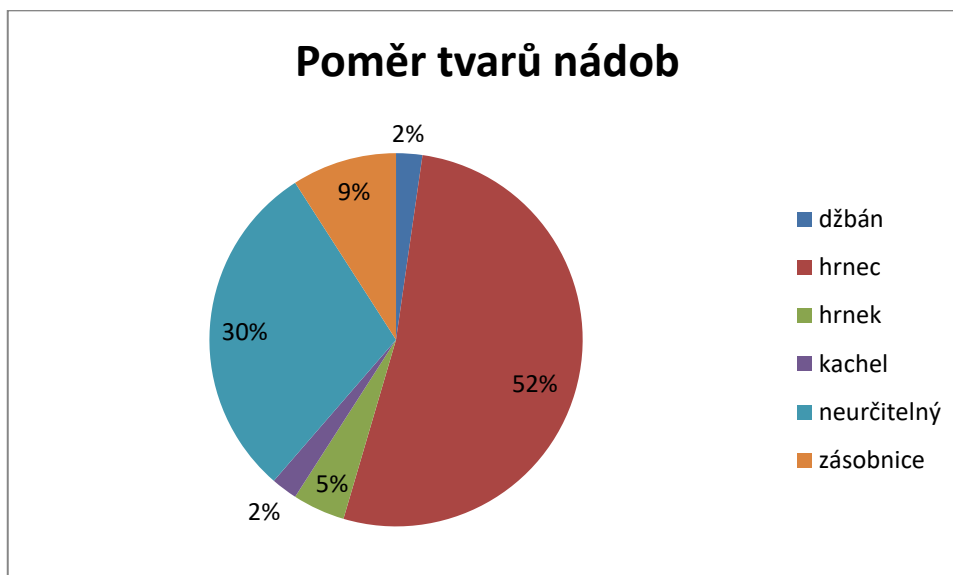

Graf 30.: Poměr keramických tříd - SJ 9006.

Typově se zde nachází 24 okrajů, z toho 2 jsou zdobené, 14 den, jedno nezdobené podhrdlí a 8 zdobených zlomků. Tento poměr je znázorněn na grafu 31. Tvarově je zde 23 hrnců, 4 zásobnice, 2 hrnky a jeden džbán (graf 32).

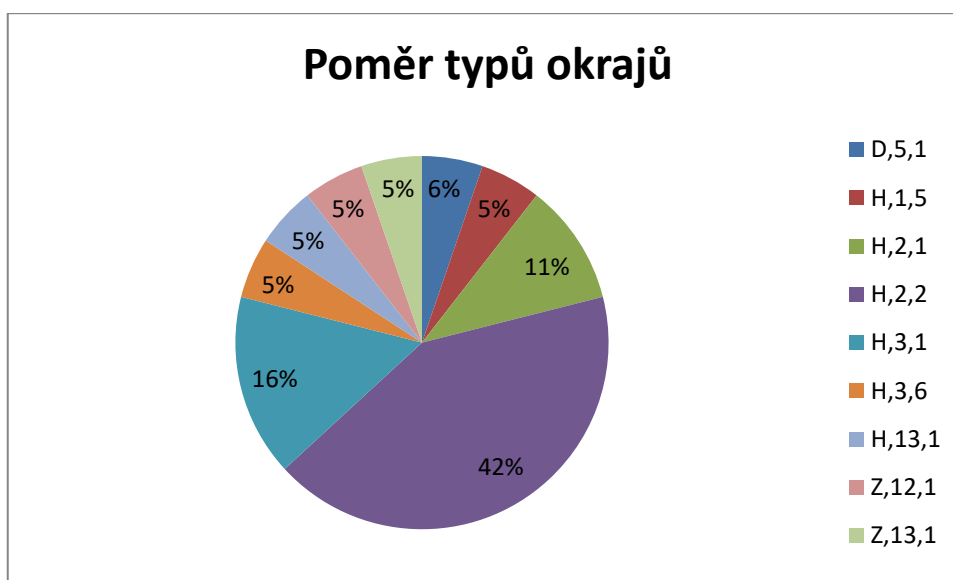
Graf 31.: Poměr typů nádob - SJ 9006.

Graf 32.: Poměr tvarů nádob - SJ 9006.

Síla 1 je v rozmezí od 0,6 centimetru do 1,3 centimetru. Průměrná síla 1 je 0,83 centimetru. Síla 2 je v intervalu od 0,5 centimetru do 1,5 centimetru. Průměrná hodnota je 0,95 centimetru. Z typů okrajů převažuje H,2,2 (8). Poměr jednotlivých typů okrajů je znázorněn grafem 33. .Poloměr oblouku u okrajů je od 5 centimetrů do 17 centimetrů. Průměrný poloměr má 8,76 centimetru. Délka oblouku se pohybuje od 5 % do 30 %. Průměrná délka pak je 17,5 %. V případě den je poloměr v rozmezí od 3,5 centimetrů do 15 centimetrů. Délka oblouku je od 5 % do 100 %. Celé dno se

vyskytlo celkem dvakrát. V obou dvou případech došlo k dochování dna vcelku (není tvořeno větším počtem fragmentů). Průměrná délka oblouku je 26,46 %. Spočítáme-li tuto hodnotu bez dvou 100% jedinců, vyjde nám 13,09 %. Jedno z těchto 100% dnes nese keramickou značku (ZN,01,06). Výzdobný motiv se vyskytl u 10 fragmentů. V jednom případě nesl zlomek dva definované motivy zároveň (R,08,03 a VR,01,09), v obou případech byla výzdoba umístěna v podhrdlí. Ve zbylých 9 případech nešlo umístění výzdoby přesněji určit. Z vyskytnutých motivů jsou zde vpichy (jednou R,01, dvakrát R,02), ryté vlnovky (R,08 čtyřikrát, R,12 jednou) a v jednom případě jejich kombinace (RV,04). V rámci této stratigrafické jednotky se nevyskytla žádná aplikace. Velikost zlomků v této stratigrafické jednotce je od 3 cm² do 19 cm². Průměrný fragment pak má 5,97 cm².

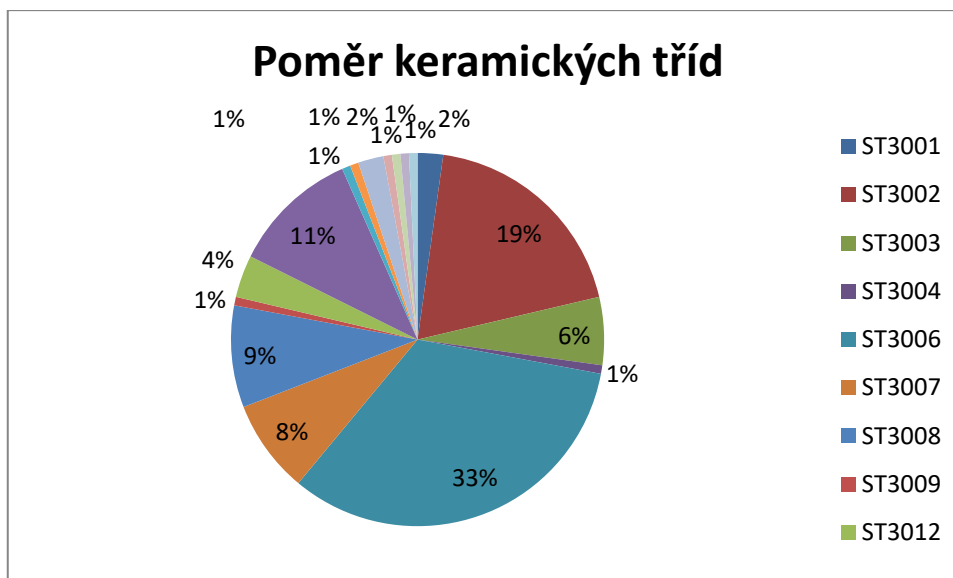

Graf 33. Poměr typů okrajů - SJ 9006.

5.14. SJ 7016

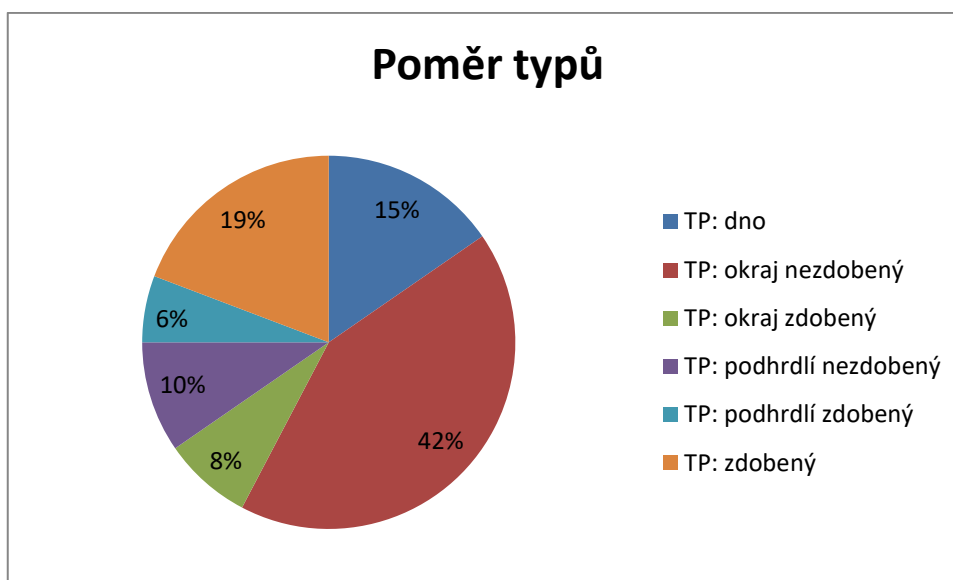
Keramický soubor stratigrafické jednotky 7016 (tab. 21 a 22) je rozdělen do pěti papírových sáčků (2, 3, 6, 13 a 16). Jeho celková hmotnost je 3664,9 gramů a tvoří jej 158 zlomků., z toho je 52 fragmentů typických a 106 fragmentů atypických. Mezi keramickými třídami je nejvíce zastoupena ST 3006 (45), ST 3002 (26) a ST 30013 (15). Tento poměr je znázorněn grafem číslo 34.

Graf 34.: Poměr keramických tříd - SJ 7016.

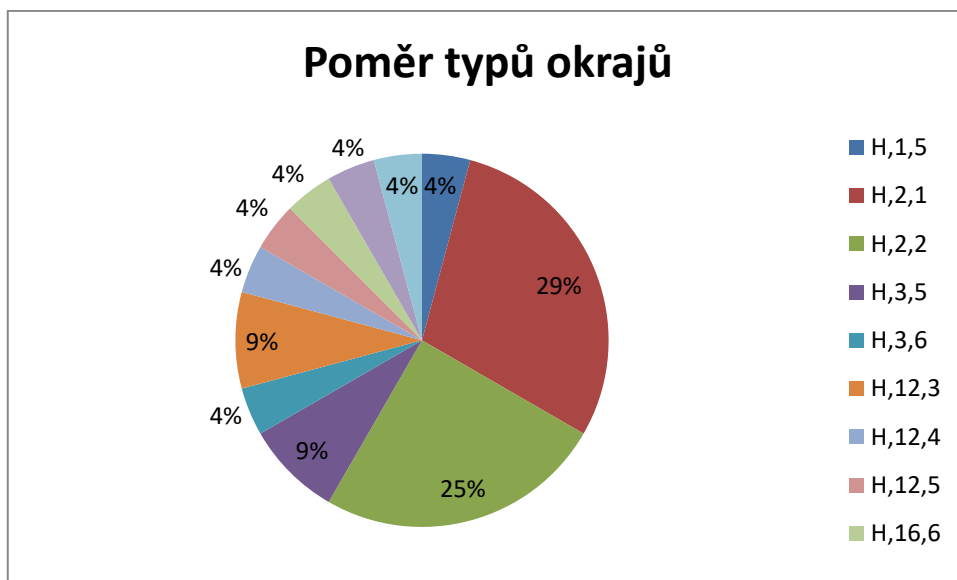
Typově je zde zastoupeno 26 okrajů, z toho jsou 4 zdobené, 5 podhrdlí nezdobených a 3 zdobené, 8 den a 10 fragmentů s výzdobným motivem (graf 35). Tvarově se zde nachází 23 hrnců a 2 zásobnice, ve zbylých případech nebylo možné nádobu určit.

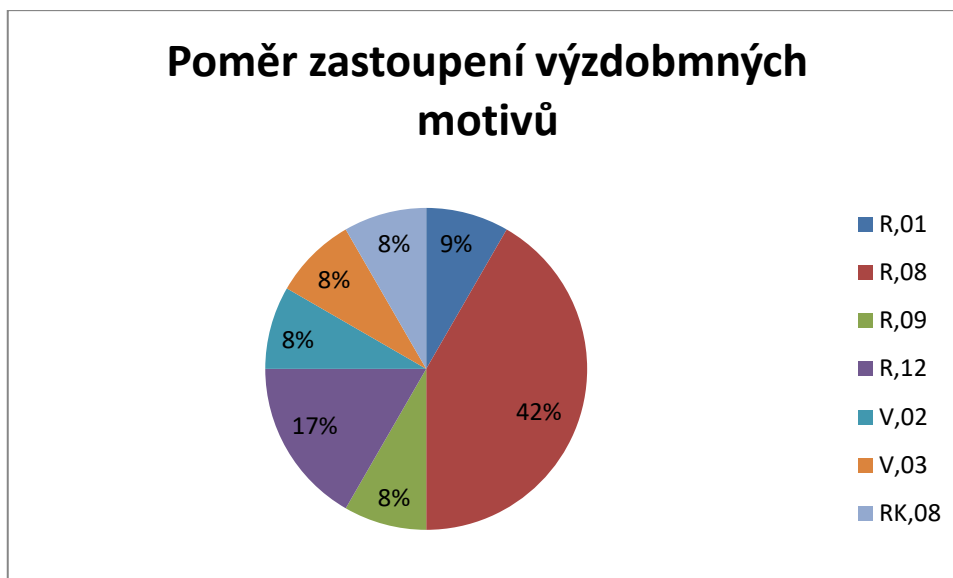
Graf 35.: Poměr typů - SJ 7016.

Síla 1 je v rozmezí od 0,5 centimetru do 1,5 centimetru. Průměrem je 0,83 centimetru. Síla 2 se pohybuje od 0,5 do 0,9 centimetru. Nejčastěji zastoupeným typem okrajů je zde H,2,1 (7) a H,2,2 (6). Tento poměr znázorňuje graf 36. Poloměr oblouku okrajů je v intervalu od 6 centimetrů do 13 centimetrů. Průměrný poloměr má

9,2 centimetrů. Délka oblouku je od 5 % do 20 %. Průměrný oblouk okraje má 11,29 %. V případě den je poloměr oblouku od 5 centimetrů do 9 centimetrů a délka oblouku v rozmezí od 10 % do 12,5 %. Na dně byl v jednom případě patrný otisk dřevěné podložky, ve dvou případech podsýpky popelem a ve čtyřech byla podsýpka pískem. U dvou jedinců se vyskytla keramická značka (Zn,10,6). Výzdoba byla umístěna třikrát v podhrdlí a v podokrají,. Ve zbylých případech (10) nebylo možné umístění určit. Jednou se vyskytl kolek (KO,01,01). Z výzdobných motivů (graf 37) zde je zastoupena rytá linie (R,01), rytá vlnovka (R,08, R,09 a R,012) vpichy (V,01, V,03), jejich kombinace (RV,01 a RV,04) a v jednom případě nápis (RK,08). Velikost fragmentů je od 2 cm² do 10 cm². Průměrná velikost zlozku je 5,28 cm².

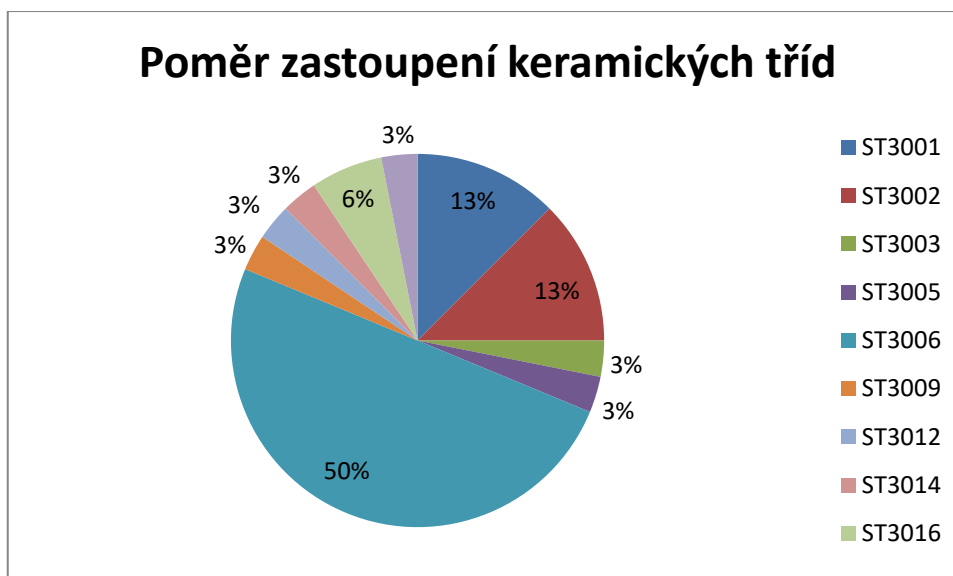
Graf 36.: Poměr typů okrajů - SJ 7016.

Graf 37.: Poměr zastoupení výzdobných motivů - SJ 7016.

5.15. SJ 9008

Keramický materiál stratigrafické jednotky 9008 je uložen celkem ve dvou papírových sáčcích (8 a 15). Celková hmotnost souboru je 859, 7 gramu a je tvořen 35 fragmenty, z toho je 18 zlomků typických. Nejvýrazněji zastoupenou keramickou třídou (graf 38) je ST 3006 (16).

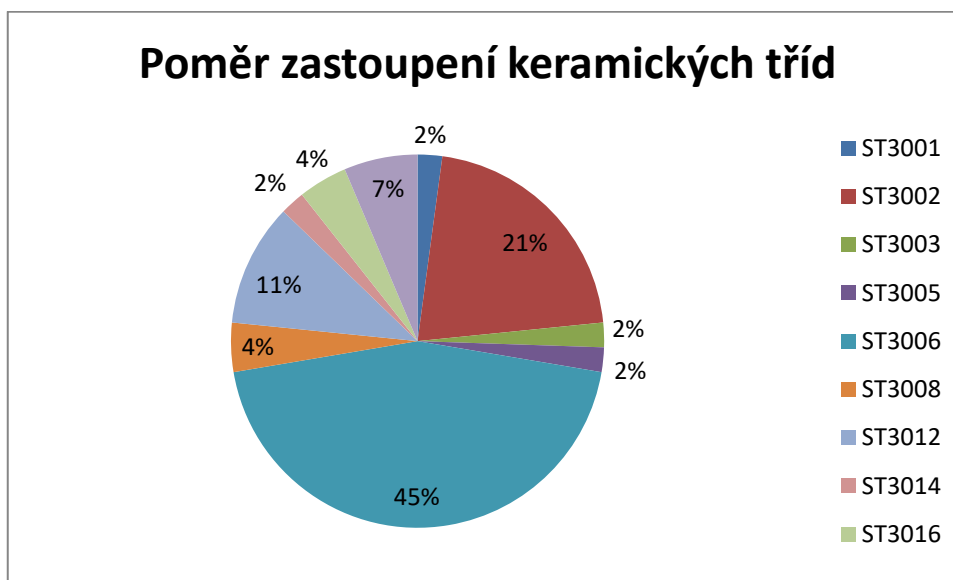

Graf 38.: Poměr zastoupení keramických tříd - SJ 9008.

Tvarově se zde nachází 7 nezdobených okrajů, 2 zdobené, 2 dna a 3 zdobené blíže neurčené fragmenty. Tvarově je zde 6 hrnců a jedna mísa a poklice. Ve dvou případech byly do zlomku vyvrtány otvory. Síla 1 je v rozmezí od 0,5 centimetru do 1,3 centimetru. Průměrná hodnota je 0,7 centimetru. Sílu 2 bylo možné určit pouze u jediného fragmentu (0,8 centimetru). V rámci typů okrajů se třikrát vyskytl H,2,1 a jednou následující okraje H,1,1, H,1,4, H,2,2, H,2,6, M,3,1, a PO,6,3. Poloměr oblouku je v rozmezí od 6 do 12 centimetrů a jeho délka se pohybuje od 7,5 % do 21%. V případě jednoho dna byla patrná podsýpka pískem. Poloměr byl 7 centimetrů a délka oblouku 10 %. Z výzdobných motivů se vyskytla 4krát rytá linie (R,01) a jednou vpichy (V,01). Velikost zlomků je od 3 cm² do 12 cm².

5.16. SJ 8029

Keramický soubor stratigrafické jednotky SJ 8029 je uložen v jediném papírovém sáčku (11). Celková hmotnost je 854,8 gramu. Soubor tvoří 48 fragmentů, z toho je 14 typických. V rámci keramických tříd je nejvýrazněji zastoupená ST 3006 (21) a ST 3002 (10). Tento poměr je znázorněn na grafu 39.

Graf 39.: Poměr zastoupení keramických tříd - SJ 8029.

Typově bylo zastoupeno 5 nezdobených okrajů, 3 nezdobená podhrdlí, 3 zdobená podhrdlí, 2 dna a jeden zdobený blíže neurčitelný fragment. V 6 případech se

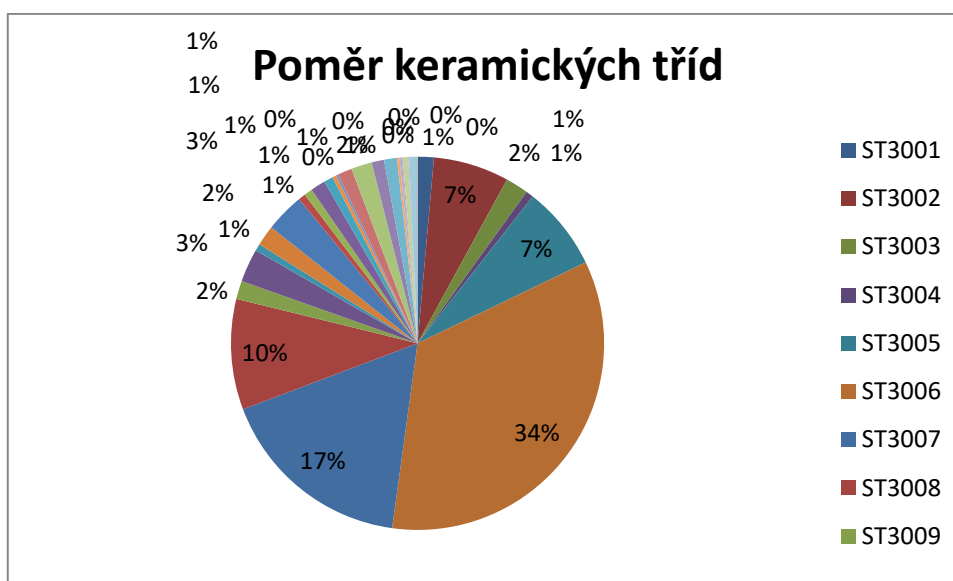
jednalo o hrnec a jednou o zásobnici. Z okrajů je zde po jednom zástupci H,1,4, H,2,2, H,2,5, H,13,1 a H,13,2. Síla 1 je od 0,4 centimetru do 1,7 centimetru. Sílu 2 bylo možné určit pouze ve dvou případech (1,3 a 1,8 centimetru). Poloměr oblouku u okrajů je od 6 centimetrů do 8 centimetrů. Délka oblouku se pohybuje od 9 % do 15 %. V případě den je poloměr v rozmezí od 8 do 11 centimetrů a délka oblouku od 12,5 % do 17,5 %. V jednom případě byly na dně zřetelné stopy po podsypání pískem a ve druhém po podsypání popelem. Výzdoba byla ve třech případech umístěná v podhrdlí. Z výzdobných motivů se zde vyskytly 3 vrypy (V,02) a jednou rytá linie (R,01). Velikost zlomků se pohybovala od 2 cm² do 8 cm².

5.17. SJ 7016 - 8029

Tento keramický soubor je uložen v papírovém sáčku označeném číslem 5. Nachází se zde jediný fragment. Jedná se o nezdobený okraj hrnce (H,1,3) patřící do keramické třídy ST 3006. jeho Síla (1) je 0,9 centimetru. Poloměr oblouku je 9,5 centimetru a jeho délka je 11 %. Váha zlomku je 33,8 gramů a jeho velikost je cm².

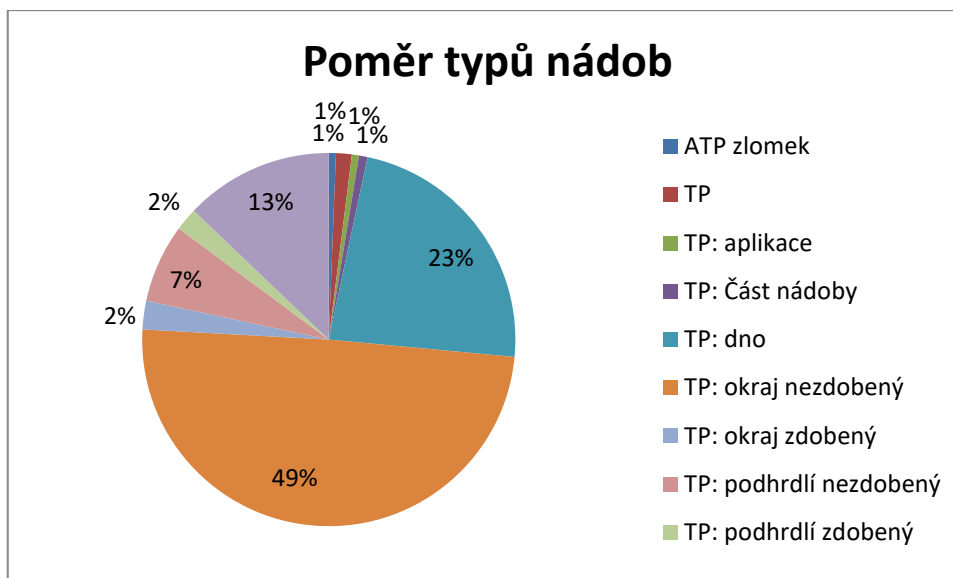
6. Syntéza souborů keramiky

Celková váha keramického souboru je 61,2 kilogramu. Je tvořen 3043 fragmenty, z toho 809 typickými. V rámci keramických tříd je nejvíce zastoupena ST 3006 (953), ST 3007 (474) a ST 3008 (266). Tento poměr je znázorněn na grafu 40.

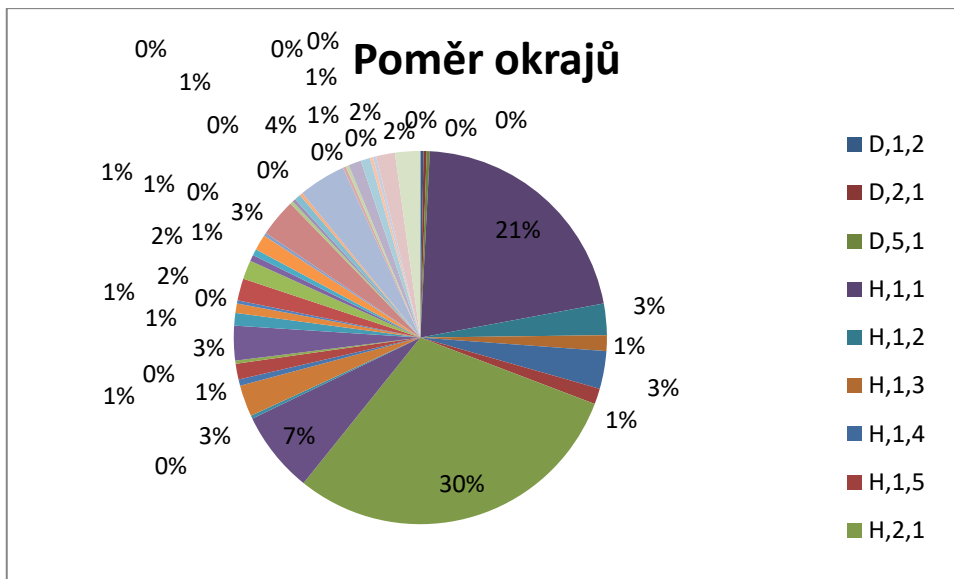
Graf 40.: Poměr keramických tříd .

Typově (graf 41) se nejčastěji vyskytuje nezdobený okraj (399). Okraj s výzdobou byl pouze ve 20 případech. Dno bylo zastoupeno celkem 187, podhrdlí 55 a podhrdlí s výzdobou 16. Zdobený blíže neurčitelný fragment zde byl celkem 104. V 5ti případech byla přítomna aplikace. Ve 414 případech se jedná o fragment hrnce. Dále bylo určeno 29 zlomků jako část poklice, 25 zlomků jako zásobnice, 19 misek, 5 hrnků, 8 džbánů a jeden kachel. U 296 zlomků nebylo možné určit, o jakou nádobu se jednalo.

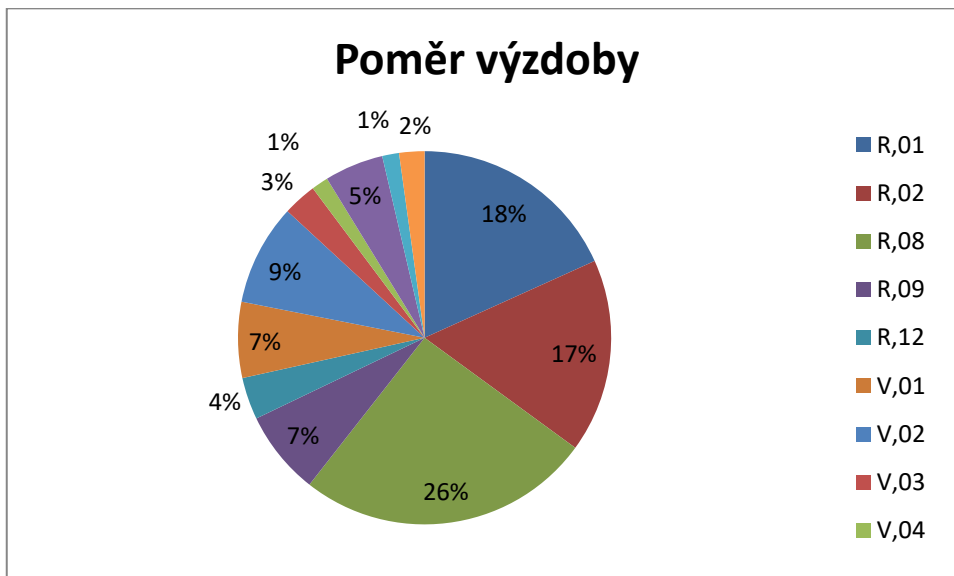

Graf 41.: Poměr typů nádob.

Síla 1 je v rozmezí od 0,3 do 1,8 centimetru. Tloušťka průměrného jedince je 0,76 centimetru. Síla 2 je od 0,2 do 2,1 centimetru. Průměrem je 0,73 centimetru. Z aplikací se vyskytl jeden knoflík, jedno ucho a výlevka a fragmenty s vyvrtanými otvory. Nejvýrazněji zastoupeným okrajem je H,2,1 (110) a H,1,1 (78). Tyto dva okraje tvoří dohromady nadpoloviční většinu (graf 42). Poloměr oblouku u okrajů je v rozmezí od 2 do 17 centimetrů. Průměrný poloměr je 8,41 centimetru. Délka tohoto oblouku je v rozmezí od 2 % do 35 %. Délka průměrného oblouku pak je 9,87 %. V případě den je poloměr oblouku od 3 do 15 centimetrů. Průměrný poloměr pak je 7,32 centimetru. Délka oblouku je v rozmezí od 5 % do 100 %. Průměrná délka oblouku je 13,32 %. 117 den neslo stopy po podsypání pískem. Ve 20 případech bylo dno podsypáno popelem, 12krát byla obtisknuta podložka, 5 fragmentů mělo na dně obvodovou lištu a v jediném případě neslo stopy po odříznutí strunou. Celkem zde bylo 12 značek na dnech. Výzdobný motiv neslo dohromady 133 jedinců. Ve 25ti případech byla výzdoba umístěna v podhrdlí, v 15ti v podokrají a ve zbylých případech nebylo umístění možné určit. Nejčastěji vyskytujícím se motivem (graf 43) je rytá linie a rytá vlnovka, následují vpichy a jejich kombinace. Ve třech případech se vyskytl nápis. Velikost zlomků se pohybuje od 2 cm² do 17 cm². Průměrná velikost zlomku je 5,136 cm².

Graf 42.: Poměr okrajů.

Graf 43.: Poměr výzdoby.

7. Analogie ke keramickému souboru z II. nádvoří strakonického hradu

K záchrannému archeologickému výzkumu ve Vodňanech došlo v roce 1979 a v roce 1981 pod vedením Jana Michálka (*Michálek 1986a, 29 - 31; Michálek 1986b, 17 - 19*). Dojde-li ke komparaci okrajů zde nalezených s okraji pocházejícími z výzkumu P36/2006 ze Strakonice, můžeme najít shodu hned u několika jedinců (obr. 6). Z výzdobných motivů je možno shodně pozorovat motivy v této práci definované jako V,01,01, R,08,01 a RV,01,14.

V případě porovnání s nálezy pocházejícím z výzkumu Antonína Hejny ve Volyni, nalezneme podobnost ve výzdobných motivech (obr. a 7) (*Hejna 1986, 127*). Jedná se především o ryté vlnice definované jako R,08,01. Dále jsou shodné nehtovité vrypy V,01,01 a v neposlední řadě je zde podobnost výzdobného motivu RV,01,14. V případě fragmentu s výzdobou RV,01,14 je možné vidět v horní části fragmentu vyvrtaný otvor. Přítomnost vyvrtaného otvoru byla v devíti případech sledována i v případě keramického souboru z výzkumu P36/2006.

Podoba okrajů s tímto výzkumem je i v případě strakonického výzkumu z roku 1985 (kapitola 2.5.7.). Jelikož byly keramické zlomky datovány do 13. století, není toto zjištění neočekávané. Podoba zde je i v rámci výzdoby (obr. 8) (*Hejna 1985, 92 - 93*). Shodným výzdobným prvkem je rytá vlnovka (R,08,01).

Jistou podobu můžeme nalézt i v rámci raně středověkého pohřebiště u Radomyšli. Výzkum zde probíhal v letech 1963 - 1968 (*Nechvátal 1990, 37 - 39*). Při komparaci keramických nálezů je možné spatřit shodu u některých typů okrajů i co se týče výzdobných motivů. Je patrná zejména u výzdoby v podokrají zásobnic (V,01,01).

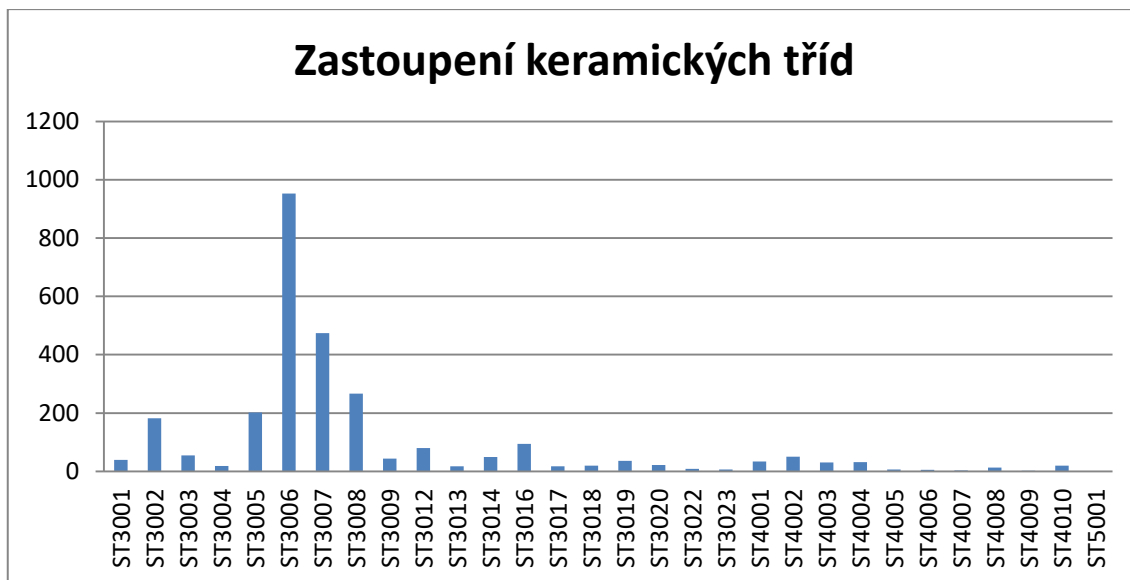
Shodu najdeme i v případě porovnání typů okrajů hrnců ze Strakonice s typy okrajů z lokality Na Jánu v Netolicích. Především se jedná o celé skupiny 1 (v případě Netolic I, II a III.) skupiny 2 (v případě Netolic VII) skupiny 17 (v Netolicích VIII) Opačný stav platí u okrajů zásobnic. Při komparaci okrajů těchto typů nádob nedošlo k nalezení jakékoliv shody (*Hojerová 2016, 107 - 109*).

8. Interpretace a diskuse

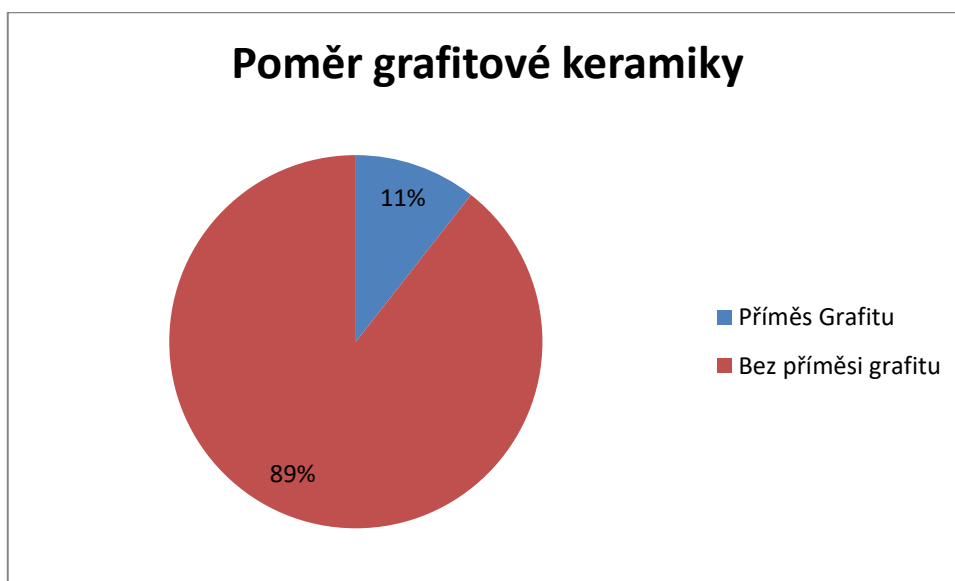
Keramický materiál v podobě fragmentů je jedním ze základních archeologických nálezů. Jelikož keramické nádoby byly spotřebním zbožím, docházelo často k jejich destrukci (*Nekuda - Reichertová 1968, 51*). Stupeň fragmentalizace je v tomto případě takový, že je průměrná velikost střepu 5,1 cm².

V rámci vybraného keramického souboru jednoznačně dominuje keramická třída ST 3006 s počtem 953 jedinců (graf 44). Hojně zastoupené jsou i třídy ST 3007, ST 3008 a ST 3005, které obě přesahují 200 zlomků. V rámci všech tříd byla sledována přítomnost grafitu v keramické hmotě (graf 45). Zjištěn byl celkem u 11 % fragmentů, což je znatelně méně, než bylo na začátku práce v rámci jihočeské lokality očekáváno. Typově zde převažují okraje, které tvoří 49,7 % všech typických fragmentů. Dna nádob představují 23,3 %. Na první pohled se může zdát variabilita okrajů poměrně široká. Absolutní většina jedinců je však obsáhlá pouze v několika málo typech. Konkrétně převažují dva typy H,2,1 a H,1,1. Společně představují 51 % všech okrajů, 49 % pak představuje zbylých 37 typů. V 51,6 % se jednalo o hrnec. Vzhledem k vysoké míře fragmentace souboru nebylo možné žádný zrekonstruovat ani získat jich metrické hodnoty. Žádný ze zpracovaných okrajů však nenesl známky nasazení ucha, přestože součástí souboru byl jeden jeho zlomek. Je velice pravděpodobné, že hrnce byly bezuché. Keramická značka se vyskytla pouze u 12 jedinců, což v poměru ke zbylým zlomkům den představuje 6,4 %. Zlomků nesoucí výzdobný motiv bylo 137, což v rámci typických fragmentů činí 17,45 %. V kontextu celého souboru to je už pouze 4,6 %. Z výzdobných motivů převažují ryté linie a vlnovky, tyto prvky tvoří 71,5 % všech zdobených zlomků. Vyskytují se i vpichy a jejich kombinace. Ve třech případech se vyskytl nápis. Ani v jednom z případů však nebylo možné jej ani zčásti rekonstruovat. U 8 zlomků byly vyvrtané otvory. Jelikož se opět jednalo pouze o fragmenty, nelze s jistotou tvrdit, zda se jednalo o cedník, nebo zda otvory plnily jinou funkci. Jeden ze střepů měl otvory umístěné ve svém podhrdlí. Z aplikací se vyskytlo již zmíněné jedno ucho a knoflík. Součástí 3 zlomků byla výlevka. V 7 případech byl nalezen fragment, který byl na svých hranách hladce obroušený. Pravděpodobně se jedná o tak zvaný hrnčířský střep či hrnčířskou čepel. Ty měly sloužit při povrchové úpravě hrdel okrajů nádob. Tato interpretace však není jistá, neboť

nálezy takto obroušených zlomků jsou spjaty se šlechtickými sídly, v jejichž areálu se výroba hrnciny nepředpokládá (Varadzin 2010, 19 - 20).

Graf 44.: Zastoupení keramických tříd.

Graf 45.: Poměr grafitové keramiky.

9. Závěr

Strakonický hrad je jednou z nejvýznamnějších jihočeských lokalit středověku. V roce 2006 zde byl proveden rozsáhlý záchranný výzkum na ploše II. hradního nádvoří. V rámci této diplomové práce došlo ke zpracování vybrané části keramického souboru pocházejícího z tohoto výzkumu. Hlavním kritériem pro výběr souboru byly situace pocházející z prostorů zaniklého hradního křídla a jeho okolí, které dříve oddělovalo hrad na část patřící Bavorům a na část patřící řádu svatého Jana Jeruzalémského. Na základě předběžné datace provedené L. Čapkem byly vybrány stratigrafické jednotky obsahující keramický materiál 13. století. Ten pocházel z celkem jedenácti sond. Získané informace byly zaneseny do databáze KLASIKER a následně vyhodnoceny. Vytvořen byl i vzorník keramických tříd zde zastoupených. Dále došlo k domalování vybrané části nezdokumentovaných fragmentů nesoucích výzdobný motiv a k namalování přítomných okrajů. S využitím literatury došlo k nastínění stavební podoby hradu a jeho vývoje. Stranou nezůstala ani historie hradu a jeho majitelů. V obou případech byl kladen důraz na období středověku. Sepsán byl i chronologický seznam archeologických akcí v rámci areálu hradu.

Pro následující léta určitě stojí v potaz zpracování zbytku keramického souboru získaného výzkumem z roku 2006 a jeho uvedení do kontextu jižních Čech.

10. Použité zkratky

atd. - a tak dále

o.p.s. - obecně prospěšná společnost

ST - Strakonice

EVE - estimated vessel equivalent

cm - centimetr

cm² - centimetr čtvereční

č.p. - číslo popisné

pod. - podobně

SJ - stratigrafická jednotka

č. - číslo

tab. - tabulka

kol. - kolektiv

tzv. - tak zvaný

ČSAV - Československá Akademie Věd

okr. - okres

11. Seznam obrázků

Obrázek 1.: Město Strakonice (vytvoreno pomocí programu Google Earth).

Obr. 2.: Město Strakonice s hradem na počátku 18. století (*Kašička - Nechvátal 2014, 278*).

Obr. 3.: Strakonice - hrad. Zaniklé hradní křídlo ve vztahu k současné podobě hradu podle J. Valkonyho (*Kašička - Nechvátal 2014, 295*).

Obr. 4.: Strakonice hrad. Půdorys přízemí hradních budov v základní stavebně - historické analýze (černá značí konstrukce z 13. století, 14. a 15. století mřížky, renesanční, barokní a stavby z 19. a 20. století mřížky kolmo ke konstrukcím (*Kašička - Nechvátal 2014, 287*).

Obrázek 8.: Výzdoba Strakonice (*Hejna 1985, 92*).

Obr. 5.: Záchranný archeologický výzkum Strakonice - hrad. Zvýraznění sond (*Valkony 2006, 285*).

Obrázek 6.: Okraje - Vodňany (*Michálek 1986, 72*).

Obrázek 7.: Výzdoba - Vodňany (*Michálek 1986, 73*).

Obrázek 8.: Výzdoba - Strakonice (*Hejna 1985, 92*).

12. Seznam grafů

Graf 1.: Zastoupení keramických tříd - SJ 15016.

Graf 2.: Váha typických fragmentů - SJ 15016.

Graf 3.: Poměr typických a atypických fragmentů - SJ 51006.

Graf 4.: Zastoupení keramických tříd - SJ 51006.

Graf 5.: Poměr tvarů TP fragmentů - SJ 51006.

Graf 6.: Zastoupení okrajů - SJ. 51006.

Graf 7.: Poměr výzdobných motivů - SJ 51006.

Graf 8.: Poměr keramických tříd - SJ 51003.

Graf 9.: Poměr keramiky 13. a 14. století - SJ 51003.

Graf 10.: Zastoupení keramických tříd - SJ 54003.

Graf 11.: Zastoupení okrajů - SJ 54003.

Graf 12.: Poměr zdobených a nezdobených fragmentů - SJ 54003.

Graf 13.: Poměr keramických tříd - SJ 55001.

Graf 14.: Zastoupení keramických tříd - SJ 71017.

Graf 14.: Dna - závislost průměru oblouku na jeho délce - SJ 71017.

Graf 15.: Poměr keramických tříd - SJ 7013.

Graf 16.: Poměrové zastoupení typů - SJ 7013.

Graf 17.: Poměrové zastoupení tvarů - SJ 7013.

Graf 18.: Poměr výzdobných motivů - SJ 7013.

Graf 19.: Poměr keramických tříd - SJ 52003.

Graf 20.: Poměr typů nádob - SJ 52003.

Graf 21.: Poměr tvarů nádob - SJ 52003.

Graf 22.: Poměr typů okrajů - SJ 52003.

Graf 23.: Poměr keramických tříd - SJ 13005.

Graf 24.: Poměr typů nádob - SJ 13005.

Graf 25.: Poměr tvarů nádob - SJ 13005.

Graf 26.: Poměr typů okrajů - SJ 13005.

Graf 27.: Poměr keramických tříd - SJ 63011.

Graf 28.: Poměr keramických tříd - SJ 13006.

Graf 29.: Poměr keramických tříd - SJ 63003.

Graf 30.: Poměr keramických tříd - SJ 9006.

Graf 31.: Poměr typů nádob - SJ 9006.

Graf 32.: Poměr tvarů nádob - SJ 9006.

Graf 33. Poměr typů okrajů - SJ 9006.

Graf 34.: Poměr keramických tříd - SJ 7016.

Graf 35.: Poměr typů - SJ 7016.

Graf 36.: Poměr typů okrajů - SJ 7016.

Graf 37.: Poměr zastoupení výzdobných motivů - SJ 7016.

Graf 38.: Poměr zastoupení keramických tříd - SJ 9008.

Graf 39.: Poměr zastoupení keramických tříd - SJ 8029.

Graf 44.: Zastoupení keramických tříd.

Graf 45.: Poměr grafitové keramiky.

13. Seznam tabulek

Tabulka 1.: SJ 15016.

Tabulka 2.: SJ 51003 (*Valkony 2006*).

Tabulka 3.: SJ 51006.

Tabulka 4.: SJ 51006.

Tabulka 5.: SJ 54003.

Tabulka 6.: SJ 55001.

Tabulka 8.: SJ 71017.

Tabulka 9.: SJ 7013.

Tabulka10. SJ 7013.

Tabulka 11.: SJ 7013.

Tabulka 12.: SJ 7013.

Tabulka 13.: SJ 7013.

Tabulka 14.: SJ 7013.

Tabulka 15.: SJ 52003.

Tabulka 16.: SJ 13005.

Tabulka 17.: SJ 63011.

Tabulka 18.: SJ 63003.

Tabulka 19.: SJ 9006.

Tabulka 20.: SJ 9006.

Tabulka 21.: SJ 7016.

Tabulka 22.: SJ 7016

Tabulka 23.: SJ 9008.

Tabulka 24.: 8029.

Tabulka 25.: SJ 7016 - 8029.

Tabulka 26.: Zastoupení keramických tříd.

Tabulka 27.: Zastoupení okrajů.

Tabulka 28.: Zastoupení značek na dnech.

14. Použitá literatura:

Bridge, A. 1995: Křížové výpravy, Praha.

Břeň, D.-Kašpar, V.-Vařeka, P. 1995: K problematice počítačového zpracování středověké keramiky (Databáze KLASIFIK). Archeologické fórum 4, 36-41.

Čapek, L. - Čekalová, M. - Říha, J. 2013: Středověká keramika z Českých Budějovic a možnosti jejího archeometrického studia, Archeologica historica 38/2, 525 - 542.

Čapek, L. - Militký, J. a kol. 2016: Historická radnice v Českých Budějovicích ve světle archeologických výzkumů a rozboru hmotných pramenů. Plzeň - České Budějovice

Čapek, L. 2010: Depoziční a postdepoziční procesy středověké keramiky na parcelách Českých Budějovic. Západočeská univerzita v Plzni, Filozofická fakulta, Katedra archeologie, s 573.

Čapek, L. 2010: Příspěvek k chronologii vrcholně středověké keramiky z českých budějovic, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 23, 239 - 260.

Čapek, L. 2012: Archeologické transformace v městském prostředí, Plzeň.

Drda M. - Krajíc R. 1983: K metodice třídění středověké keramiky na Tábořsku, Archeologia historica 8, 175 - 187.

Halada, J. 1992: Lexikon české šlechty: Erby, fakta, osobnosti, sídla a zajímavost 1, Praha.

Hejna, A. 1985: Archeologický výzkum areálu hradu ve Strakonících, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 2, 75 - 93.

Hejna, A. 1986: Archeologický výzkum areálu tvrze ve Volyni, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 3, 105 - 130.

Heroutová, M. - Libal, D. - Vilímková, M. 1967: Strakonický hrad stavebně historický průzkum, Nепublikovaná zpráva SÚRPMO.

Hojerová, H. 2016: Netolice, Na Jánu, Analýza raně středověkého keramického souboru, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Filozofická fakulta, Archeologický ústav s98.

Hrdlička, L. 1993: Poznámky ke chronologii pražské středověké keramiky, Archeologické rozhledy XLV, 93-112.

Hroch, M. –Hrochová, V. 1975: Křižáci v Levantě. Praha.

Chlupáč, I – Brzobohatý, R. – Kovanda, – J. Stráník, Z. 2011: Geologická minulost České republiky. Praha.

Kašička, F. - Nechvátal, B. 2014: Hrady, hrádky a tvrze na Strakonicku, Blatensku a Vodňansku, Strakonice.

Kozák, I. 2009: Atlas půd České republiky, 2. upravené vydání, Praha.

Meduna, P. 1998: O chronologii raně středověké keramiky, Archeologické rozhledy L, 116-122.

Menclová, D. 1972: České hrady, Díl druhý. Praha.

Michálek, J 1986b: Záchranný výzkum ve Vodňanech, okr. Strakonice, část 2 pokračování výzkumu v roce 1981, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 3, 17 - 73.

Michálek, J. - Fröhlich, J. 1988: Mladohradištní pohřebiště ve Strakonících, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 5, 95 - 108.

Michálek, J. - Fröhlich, J. 1998: Mladohradištní pohřebiště ve strakonících, AVJČ 5.

Michálek, J. 1986a: Záchranný výzkum ve Vodňanech, okr. Strakonice, část 1 Výzkum v roce 1979, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 3, 29 - 53.

Michálek, J. 2006: Pravěké nálezy v areálu NKP strakonický hrad - archeologické výzkumy v letech 1937 - 2006.

Michálek, J. 2008: Pravěké nálezy v areálu národní kulturní památky Strakonický hrad, archeologické výzkumy a nálezy v letech 1937 - 2006, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 21, 239 - 260.

Nechvátal, B. 1990: Radomyšl. Raně středověké pohřebiště. Praha.

Nekuda, V. - Reichertová, K. 1968: Středověká keramika v Čechách a na Moravě. Brno.

Petráň, J. 1985: Dějiny hmotné kultury I/1. Praha.

Salač, V. 1998: Keramika jako archeologický pramen, Archeologické rozhledy L, 7 – 15.

Sedláček, A. 1897: Hrady, zámky a tvrze království českého, díl XI (Prácheňsko). Praha

Svoboda, M. 2010: Páni ze Strakonice, Vládci Prácheňska a dobrodinci Johanitů, Praha.

Tomková, K. 1993: Ke studiu raně středověké keramiky, Archeologické rozhledy XLV, 113-126.

Varadzin, L. 2010: Hrnčířská výroba ve východní části střední Evropy 6.-13. století v archeologických pramenech, Archeologické rozhledy LXII, 17-71.

Vařeka, P. 1998: Proměny keramické produkce vrcholného a pozdního středověku v Čechách, Archeologické rozhledy L, 123-137.

Vlček, V. (ed.) 1984: Zeměpisný lexikon ČSR. Praha.

Waldstein-Wartenberg, B. 2008: Řád johanitů ve středověku: kulturní dějiny řádu, Praha.

14.1. Prameny

Milsimerová, B. 2014: Strakonický hrad - studna, Záchranný archeologický výzkum, Nálezořá zpráva o záchraném archeologickém výzkumu v rámci revitalizace strakonického hradu - II. etapa I. Terénní část, Plzeň.

Valkony, J. 2006: Zpráva o záchraném archeologickém výzkumu, Strakonice - hrad, Strakonice.

14.2. Internetové zdroje

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Voly%C5%88ka> [citováno 26.1.2017 15:25].

<http://www.strakonice.eu/content/poloha> [citováno 26.1.2017 15:20].

15. Přílohy

15. 1. Popis stratigrafických jednotek

V rámci této kapitoly jsou uvedeny popisy jednotlivých stratigrafických jednotek sond uvedených v předcházející kapitole. Text této kapitoly je převzat z (*Valkony 2006, 16 - 70*). Z důvodu obsáhlosti a zpřehlednění této části došlo k úpravě formátu a řádkování,

Sonda 7

7001

hnědožlutá-středně ulehlá-písek hlinitý-četné kamínky, fragmenty cihel

Mocnost (cm), sklon, hranice: 20, rovný jasná

Interpretace: Svrchní navážka

7002

šedohnědá-středně ulehlá-písek hlinitý-drobné valounky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8, rovný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

7003

Šedobílá-středně ulehlá-písek hlinitý-maltová drť, ostrohranné kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 14, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

7004

šedohnědá-středně ulehlá-písek hlinitý-občasné uhlíky, drobné kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: ?, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

7005

šedá-středně ulehlá-písek hlinitý-kamínky, fragmenty cihel, uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 140, strmý, ostrá

Interpretace: výplň mladého liniového výkopu

7007

šedá-kyprá-písčítá hlína-četné kameny, uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 5, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

7008

šedobílá-středně ulehlá-písčítá hlína-fragmenty malty, kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 2, mírná, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

7009

šedohnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-četné fragmenty cihel, kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 4-6, rovný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

7010

šedohnědá, bíle probarvená-středně ulehlá-písek hlinitý-drcená malta, uhlíky, kameny četné

Mocnost (cm), sklon, hranice: 32 cm, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

7011

žlutobílá-středně ulehlá-písek hlinitý-kamínky, fragmenty malty

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

7013

černohnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-uhlíky, kamínky, velmi četná keramika

Mocnost (cm), sklon, hranice: 14, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

7016

středně hnědá-středně ulehlá-písčité hlína-kameny nad 30%

Mocnost (cm), sklon, hranice: 36, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

7017

šedohnědá-středně ulehlá-písčité jílo-kameny do 3 cm. uhlíky ojediněle do 0,5 cm

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

7018

žlutohnědá-středně ulehlá-štěrk hlinitý-velmi čtené kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 40, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

7019

světle hnědošedá-středně ulehlá-písčité hlína- čtené kameny, fragmenty cihel, pecky malty

Mocnost (cm), sklon, hranice: 160, strmý, ostrá

Interpretace: výplň výkopu pro vodovod

Sonda 8

8001

okrovošedá-ulehlá-písčité hlína-čtené valounky do 10 cm

Mocnost (cm), sklon, hranice: 10 cm, mírný ostrá

Interpretace: podsyp recentní dlažby

8002

šedá-středně ulehlá-písek hlinitý-fragmenty cihel, kameny, uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 140, strmý, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8003

Šedožlutá-kyprá-písek hlinitý-kameny, ojediněle uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8004

šedočerná-středně ulehlá-písčítá hlína-četné kameny, ojediněle uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8005

šedobílá-středně ulehlá-písčítá hlína- zlomky cihel, kameny do 10 cm, maltová drť

Mocnost (cm), sklon, hranice: 15, mírný, jasná

Interpretace: vyrovnávací vrstva tvořená stavební destrukcí

8006

hnědočerná-středně ulehlá-písčítá hlína-kamínky, velmi četné uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 4, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

8007

žlutobílá-středně ulehlá-písek hlinitý-valounky, maltová drť

Mocnost (cm), sklon, hranice: 32, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8009

tmavě šedočerná-kyprá-písčítá hlína-uhlíky, popel

Mocnost (cm), sklon, hranice: 4, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8011

hnědá-středně ulehlá-písčité jílu-uhlíky, organické příměsi, kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 5, rovný, ostrá

interpretace: kulturní vrstva

8012

žlutobílá-kyprá-písek hlinitý-maltová drť, kameny, uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 15, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8013

šedobílá-středně ulehlá-písčitá hlína-velké bloky malty, kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 36, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8014

hnědá-středně ulehlá-písek hlinitý-kameny do 2 cm, uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: ?, strmý, nejasná

Interpretace: výplň výkopu pro zeď

8016

tmavě hnědá-kyprá-písčitá hlína-uhlíky, kameny do 3 cm

Mocnost (cm), sklon, hranice: 2, rovný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8017

bílá-středně ulehlá-písek hlinitý-vápenná malta, kamínky, uhlíky ojedinělé

Mocnost (cm), sklon, hranice: 10, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8018

černohnědá-středně ulehlá-písčitá hlína-velmi četné kameny do 20 cm

Mocnost (cm), sklon, hranice: 18, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8019

šedočerná-středně ulehlá-písčítá hlína-četné kameny do 15 cm,

Mocnost (cm), sklon, hranice: 15, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8020

Červená-středně ulehlá-vypálená písčítá hlína-mazanice,uhlíky, kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 4, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

8021

černá-kyprá-písčítá hlína-uhlíky, popel

Mocnost (cm), sklon, hranice: 6-12, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8022

bíločervená-ulehlá-do 3cm-velmi drobné kamínky, rozmočená vypálená hlína

Mocnost (cm), sklon, hranice: do 3, rovný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

8023

bělošedá-středně ulehlá-písčítý jílkameny, fragmenty malty

Mocnost (cm), sklon, hranice: 4, rovný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8024

šedohnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-kameny, uhlíky, fragmenty mazanice

Mocnost (cm), sklon, hranice: 18, strmý, ostrá

Interpretace: výplň kůlové jamky

8026

Šedohnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-kameny, uhlíky, fragmenty mazanice

Mocnost (cm), sklon, hranice: 22, strmý, ostrá

Interpretace: výplň kůlové jamky

8029

žlutohnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-četné ostrohanné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 28, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8030

tmavě šedá-středně ulehlá-písčítá hlína-kameny, rozptýlené uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 14, mírný, jasná

Interpretace: vrstva starší než veškeré stavební konstrukce

8031

světle hnědobílá-středně ulehlá-písčítý jíł-drobné proplástky světlejšího jílu

Mocnost (cm), sklon, hranice: 2-4, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8032

středně hnědá-středně ulehlá-písčítý jíł-četné ostrohanné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 34, mírný, jasná

Interpretace: zahliněné kontaminované podloží

8033

okrovohnědá-pevná-kámen

Mocnost (cm), sklon, hranice: ?

Interpretace: skalní geologické podloží

Sonda 9

9001

žlutošedá-středně ulehlá-písek hlinitý-četné valounky do 10 cm

Mocnost (cm), sklon, hranice: 10, rovný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

9002

šedožlutá-kyprá-písek hlinitý-kameny do 10 cm

Mocnost (cm), sklon, hranice: 20, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

9003

černá-kyprá-písek hlinitý-četné kameny, ojediněle uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8, prudký, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

9004

šedobílá-středně ulehlá-písek hlinitý-četné valounky, maltové pecky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 5-30 cm, mírný, jasná

Interpretace: vyrovnávací vrstva

9005

šedožlutá-středně ulehlá-písek hlinitý-četné valounky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

9006

šedá-středně ulehlá-písek hlinitý-kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

9007

šedozelená-ulehlá-písčítý jíl-úlomky ostrohranných kamenů

Mocnost (cm), sklon, hranice: 16, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

9008

tmavě šedá-středně ulehlá-písčitý jílu-občasně uhlíky, ojediněle kameny do 5 cm

Mocnost (cm), sklon, hranice: 10, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

9009

šedozelená-středně ulehlá-písčitý jílu- ojediněle uhlíky do 1 cm, drobné kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 20, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

9010

středně šedá-středně ulehlá-písčitý jílu- ojediněle uhlíky, nahodile kameny do 10 cm

Mocnost (cm), sklon, hranice: 15, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

9011

žlutohnědá-středně ulehlá-ulehlá-jíl, ostrohranné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: neznámé

Interpretace: geologické podloží

9012

světle šedá-středně ulehlá-písek jílovitý

Mocnost (cm), sklon, hranice: 2-4 cm, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

9014

zelenožlutá-středně ulehlá-písčitý jílu-četné ostrohranné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 10-12, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

9015

žlutohnědá-tvrdá-skála

Mocnost (cm), sklon, hranice: neznámé

Interpretace: skalní geologické podloží

9016

zelená, místy červeně probarvená-ulehlá-písčité jíly

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

Sonda 13

13001

šedožlutá-středně ulehlá-písek-kameny, fragmenty, cihel

Mocnost (cm), sklon, hranice: 10-20, mírný, jasná

Interpretace: podsyp dlažby

13002

žlutošedá-středně ulehlá-písčité hlína-četné ostrohranné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 22, rovný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

13003

žlutá-kyprá-písek-drobné kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12, rovný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

13004

tmavě šedá-středně ulehlá-písčité hlína-kameny, uhlíky rozptýlené

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8-12, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

13005

šedozelená-středně ulehlá- písčitá hlína-drobné kamínky, rozptýlené uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 38 cm, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

13006

šedá-středně ulehlá-písčitá hlína-kamínky, drobné úlomky cihel

Mocnost (cm), sklon, hranice: 16, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

13007

šedobílá-středně ulehlá-písek hlinitý-četné ostrohranné kameny, maltová drť

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12, rovný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

13008

bílá-středně ulehlá-písek hlinitý-kamínky, úlomky malty

Mocnost (cm), sklon, hranice: 16, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

13009

tmavá-kyprá-písčitá hlína

Mocnost (cm), sklon, hranice: 30, rovný, ostrá

Interpretace: kontaminované zvětralé podloží

13010

šedočerná-kyprá-písčitá hlína

Mocnost (cm), sklon, hranice: neznámé

Interpretace: kulturní vrstva

13011

šedobílá-středně ulehlá-písek hlinitý-kameny ostrohranné

Mocnost (cm), sklon, hranice: neznámé

Interpretace: kulturní vrstva

13012

šedá-středně ulehlá-písčítá hlína-drobné kamínky, rozptýlené uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

13013

tmavě hnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-kamínky, rozptýlené uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 42, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

13014

šedozelená-středně ulehlá-písčítý jíł-kamínky četné

Mocnost (cm), sklon, hranice: 6-30, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

13015

tmavě šedá-středně ulehlá-písek hlinitý-kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 6, rovný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

13016

světle hnědá-středně ulehlá-písek hlinitý-kamínky, rozptýlené uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 30, rovný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

13018

šedobílá-středně ulehlá-písek hlinitý-četné kameny, maltová drť

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12, nejistý, neznámá

Interpretace: kulturní vrstva

13019

Šedobílá-středně ulehlá-písek hlinitý- maltová drť, velmi četné ostrohranné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 4, rovný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

13020

žlutohnědá-středně ulehlá-písčítý jíl-kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: neznámé

Interpretace: kulturní vrstva

13021

černá-kyprá-písek hlinitý-uhlíky, drobné kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 10, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

13022

šedozelená- ulehlá-písčítý jíl-velmi četné ostrohranné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 30, prudký, jasná, místy nejistá

Interpretace: kulturní vrstva

13023

tmavě šedá-středně ulehlá-písčítá hlína

Mocnost (cm), sklon, hranice: 58, neznámý, neznámá

Interpretace: kulturní vrstva

Sonda 15

15001

hnědá-středně ulehlá-písek jílovitý-kameny, fragmenty cihel

Mocnost (cm), sklon, hranice: 30, rovný, jasná

Interpretace: svrchní zašlapaná vrstva

15002

světle šedožlutá-středně ulehlá-písek hlinitý

Mocnost (cm), sklon, hranice: 4-8, rovný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

15003

bělošedá-středně ulehlá-maltová drť, ostrohranné kameny, písek

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

15004

šedá-středně ulehlá-písčítá hlína

Mocnost (cm), sklon, hranice: 2, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

15005

šedobílá-středně ulehlá-písek hlinitý-četné ostrohranné kameny, maltová drť

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12, rovný, jasná Interpretace: kulturní vrstva

15006

šedá-středně ulehlá-písčítý jíł

Mocnost (cm), sklon, hranice: 2, rovný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

15007

bílá-středně ulehlá-písek hlinitý-kamínky, úlomky malty

Mocnost (cm), sklon, hranice: 16, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

15008

tmavě šedá-středně ulehlá-písčítá hlína

Mocnost (cm), sklon, hranice: 58, neznámý, neznámá

Interpretace: kulturní vrstva

15009

žlutohnědá-středně ulehlá-písek jílovitý

Mocnost (cm), sklon, hranice: 30, mírný, ostrá

Interpretace: zvětralé podloží

15010

šedočerná-středně ulehlá-písčítá hlína-četné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8, rovný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

15011

tmavě hnědočerná-ulehlá-písčítá hlína-velmi četná keramika, řídce velké kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8-12, mírný, jasná

Interpretace: zánikový horizont zdi 15013

15012

bíločerno-žlutohnědá, probarvená-středně ulehlá-písčítá hlína-kameny ostrohranné i valony, maltová drť

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12, mírný, jasná

Interpretace: zánikový horizont zdi 15013

15015

zelenohnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-četné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 20, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

15016

tmavě hnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-kameny ojediněle

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

15017

tmavě šedá-středně ulehlá-písek hlinitý-rozptýlené ostrohranné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8, nejistá, nedokopáno

Interpretace: kulturní vrstva

15018

žlutohnědá-středně ulehlá-písek hlinitý

Mocnost (cm), sklon, hranice: 40m, strmý, jasná

Interpretace: základový vkop pro zeď 15013

Sonda 51

51001

šedohnědá-středně ulehlá-písek-valounky, fragmenty cihel

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8 mírný až prudký, jasná

Interpretace: svrchní zašlapaná vrstva

51002

hnědočerná-středně ulehlá-písčítá hlína-kameny, četné větší uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 2, rovný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

51003

světle hnědá-středně ulehlá.-písčítá hlína-četné kameny,

Mocnost (cm), sklon, hranice: 4-20, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

51004

středně hnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-drobné fragmenty cihel, kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 26, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

51005

tmavě Černohnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-ostrohranné kameny, uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 16, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

51006

šedobílá-středně ulehlá-písek hlinitý-kameny fragmenty cihel, úlomky malty

Mocnost (cm), sklon, hranice: 50, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

51007

žlutohnědá-pevná-skála

Mocnost (cm), sklon, hranice: neznámé

Interpretace: skalnaté geologické podloží

51008

tmavě hnědá-středně ulehlá-píscitá hlína-četné kameny, valouny, fragmenty cihle

Mocnost (cm), sklon, hranice: 72, strmý, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

51012

hnědá-středně ulehlá-píscitá hlína-drobné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 4, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

51013

hnědá-středně ulehlá-písek-valounky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12, mírný, ostrá

Interpretace: výplň výkopu pro vodovodní potrubí

51014

žlutohnědá-pevná-skála

Mocnost (cm), sklon, hranice: neznámé

Interpretace: skalnaté geologické podloží

51015

černohnědá-středně ulehlá-písčítá hlína

Mocnost (cm), sklon, hranice: neznámé

Interpretace: kulturní vrstva

Sonda 52

52001

žlutohnědá-středně ulehlá-písek-valounky,

Mocnost (cm), sklon, hranice: 5 mírný až prudký, jasná

Interpretace: svrchní zašlapaná vrstva

52002

syté červenohnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-kameny, mazanice

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12-24, rovný, jasná

Interpretace: zánikový horizont středověké pece

52003

hnědožlutá-ulehlá-písčítý jíl

Mocnost (cm), sklon, hranice: 26, mírný, ostrá

Interpretace: zánikový horizont středověké pece

52004

světle šedohnědá-středně ulehlá-písčítá

Mocnost (cm), sklon, hranice: neznámé

Interpretace: kulturní vrstva

52006

šedobílohnědá-ulehlá-písčítá hlína-kameny, fragmenty cihel, uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

Sonda 54

54001

šedohnědá-středně ulehlá-písek-valounky, fragmenty cihel

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8 mírný až prudký, jasná

Interpretace: svrchní zašlapaná vrstva

54002

žlutohnědá-středně ulehlá-písek-valounky, fragmenty cihel

Mocnost (cm), sklon, hranice: 26 mírný až prudký, jasná

54003

černohnědá-kyprá-písčítá hlína-řídce kameny, fragmenty uhlíků

Mocnost (cm), sklon, hranice: 24, mírný, jasná

54004

hnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-kameny, valounky, rozptýlené uhlíky, velmi řídce fragmenty mazanic

Mocnost (cm), sklon, hranice: 14, mírný, ostrá

54005

okrovohnědá-středně ulehlá-šterk hlinitý-četné ostrohranné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 90, strmý, ostrá

Interpretace: výplň liniového výkopu

54007

okrovohnědá-středně ulehlá-šterk hlinitý-četné ostrohranné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 94, strmý, ostrá

Interpretace: výplň liniového výkopu

54010

žlutohnědá-pevná-skála

Mocnost (cm), sklon, hranice: neznámé

Interpretace: skalnaté geologické podloží

54012

šedá- středně ulehlá- písčitohlinitá-velmi četné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 100, strmý, ostrá

Interpretace: zásyp výkopu pro středověké topeniště

54014

šedohnědá-středně ulehlá-písčitá hlína-drobné kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 16, strmý, ostrá Interpretace: výplň kůlové jamky 54016

šedohnědá-středně ulehlá-písčitá hlína-drobné kamínky, uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 18, strmý, ostrá

Interpretace: výplň kůlové jamky

54018

Šedohnědá-středně ulehlá-písčitá hlína-drobné kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 16, strmý, ostrá

Interpretace: výplň kůlové jamky

Sonda 55

55001

šedohnědá-středně ulehlá-písek-valounky, fragmenty cihel

Mocnost (cm), sklon, hranice: 6, mírný, jasná

Interpretace: svrchní zašlapaná vrstva

55002

hnědá-středně ulehlá-písčitá hlína-kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 10, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

55003

hnědá, červenooranžově probarvená- ulehlá- písčitá hlína, kamínky, mazanice

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8-10, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

55004

tmavě hnědočerná- středně ulehlá-písčítá hlína-drobné kamínky, uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 5, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

55005

hnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-velmi četné ostrohranné kameny do 10 cm

Mocnost (cm), sklon, hranice: 112 cm, strmý, ostrá

Interpretace: zásyp výkopu pro vodovodní potrubí

55007

zelenookrová-ulehlá-písek hlinitý-drobné kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 4-6, rovný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

55008

tmavě šedočerná-středně ulehlá-písčítá hlína- drobné kousky mazanice, kamínky, valounky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 30-40, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

55009

hnědočervená, probarvená- středně ulehlá- písčítá hlína-uhlíky, řídce kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 20, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

55011

hnědošedá-středně ulehlá-písčítá hlína-kameny, fragmenty mazanice

Mocnost (cm), sklon, hranice: 58, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

55012

šedohnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-kamínky, ojedinělé uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 10-12 cm, rovný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

55014

šedá-středně ulehlá-písčítá hlína-kamínky,

Mocnost (cm), sklon, hranice: 38, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

55015

žlutohnědá-pevná-skála

Mocnost (cm), sklon, hranice: neznámé

Interpretace: skalnaté geologické podloží

55017

Šedohnědá-středně ulehlá-písčítá hlína, ostrohranné kameny, uhlíky, bronzovina

Mocnost (cm), sklon, hranice: 56, mírný, ostrá

Interpretace: zánikový horizont středověké pícky

55019

šedá- červeně probarvená-písek hlinitý

Mocnost (cm), sklon, hranice: 2, rovný, ostrá

Interpretace: propálená jílovitá krusta

55020

hnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-velmi četné ostrohranné kameny do 10 cm

Mocnost (cm), sklon, hranice: 112 cm, strmý, ostrá

Interpretace: zásyp výkopu pro vodovodní potrubí

Sonda 63

63001

hnědookrová-středně ulehlá-písčítá hlína-drobné kamínky, uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 6, rovný, jasná

Interpretace: zašlapaná svrchní vrstva

63002

tmavě hnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-četné kamnánky, řídce oblázky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 10, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

63003

Šedobílá-středně ulehlá- písek hlinitý-drcená malta, kameny,

Mocnost (cm), sklon, hranice: 16, mírný, ostrá

Interpretace: zásyp středověké cisterny

63004

tmavě hnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-fragmenty cihel, kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8, mírný, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

63005

žlutookrová-středně ulehlá-písek-drobné valounky

Mocnost (cm), sklon, hranice: do 24, prudký, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

63006

červenohnědá-písčítá hlína-četné prejzy, kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 20, rovný, ostrá

Interpretace: zásyp středověké cisterny

63007

Šedohnědá-středně ulehlá-písek hlinitý-drobné valounky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12-14, rovný, jasná

Interpretace: zasyp středověké cisterny

63010

šedohnědá-středně ulehlá-šterkopísek hlinitý-kameny, fragmenty malty

Mocnost (cm), sklon, hranice: 24, mírný, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

63011

středně hnědá- středně ulehlá-šterk hlinitý-valouny do 10 cm, velmi řídké uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: ?

Interpretace: zásyp středověké cisterny

63012

hnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-velmi četné ostrohranné kameny do 10 cm

Mocnost (cm), sklon, hranice: 112 cm, strmý, ostrá

Interpretace: zásyp výkopu pro vodovodní potrubí

63014

šedá-kyprá-písčítá hlína-kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 14, strmý jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

Sonda 71

71001

hnědookrová-středně ulehlá-písčítá hlína-drobné kamínky, uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 10, rovný, jasná

Interpretace: zašlapaná svrchní vrstva

71003

hnědookrová-středně ulehlá-písčítá hlína-drobné kamínky, uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 14, rovný, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71004

šedobílá-středně ulehlá- písek hlinitý-drcená malta, kameny,

Mocnost (cm), sklon, hranice: 16, mírný, ostrá

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71006

Červenohnědá-písčítá hlína-četné prejzy, kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 20, rovný, ostrá

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71007

žlutookrová-středně ulehlá-písek.drobné valounky

Mocnost (cm), sklon, hranice: do 24, prudký, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71008

okrová.středně ulehlá- písek hlinitý, kamínky, maltová drť

Mocnost (cm), sklon, hranice: 2-4, mírný, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71009

šedá-středně ulehlá-písčítá hlína-kamínky uhlík

Mocnost (cm), sklon, hranice: 18, mírný, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71010

žlutookrová-kyprá-písek-valounky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8, mírný, ostrá

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71011

šedá-středně ulehlá-písčítá hlína-kameny, malta

Mocnost (cm), sklon, hranice: 14, mírný, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71013

středně hnědá- středně ulehlá-šterk hlinitý-valouny do 10 cm, velmi řídké uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 52, mírný, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71014

šedá-kyprá-písčítá hlína-kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 14, strmý jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71015

šedá-kyprá-písčítá hlína-kamínky (hrubozrnější než 71014)

Mocnost (cm), sklon, hranice: 30, rovný, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71016

šedohnědá-středně ulehlá-šterkopísek

Mocnost (cm), sklon, hranice: 16-18, rovný, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71017

středně hnědá-středně ulehlá-jílovitý šterkopísek-četné kameny do 12 cm

Mocnost (cm), sklon, hranice: 52, ostrý, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71018

žlutohnědá-pevná-skála

Mocnost (cm), sklon, hranice: neznámé

Interpretace: geologické podloží

15.2. Obrazová příloha

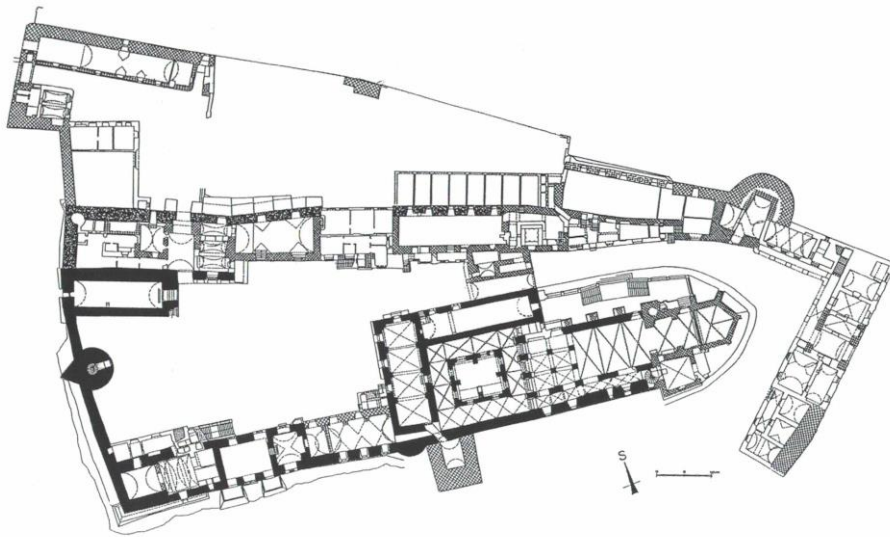

Obrázek 1.: Město Strakonice (vytvořeno pomocí programu Google Earth).

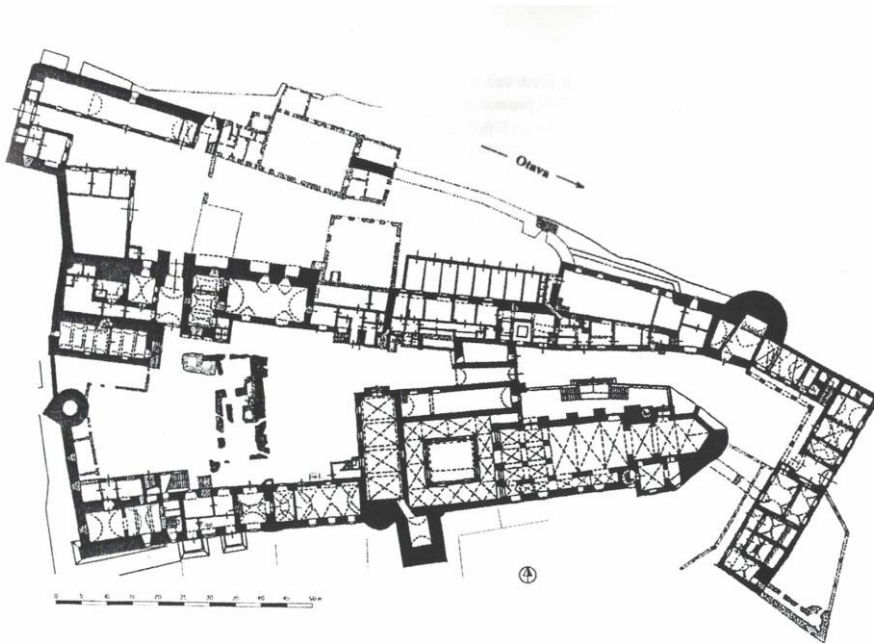

Obr. 2.: Město Strakonice s hradem na počátku 18. století (Kašička - Nechvátal 2014, 278).

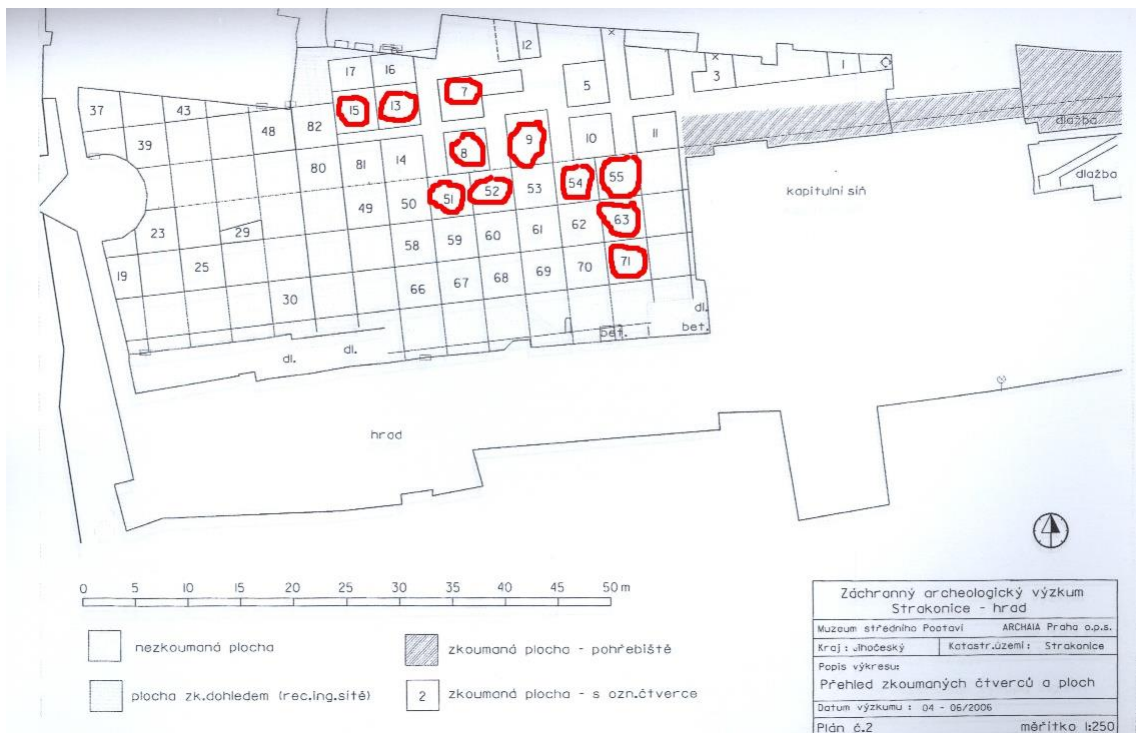

Obr. 3.: Strakonice - hrad. Zaniklé hradní křídlo ve vztahu k současné podobě hradu podle J. Valkonyho (*Kašička - Nechvátal 2014, 295*).

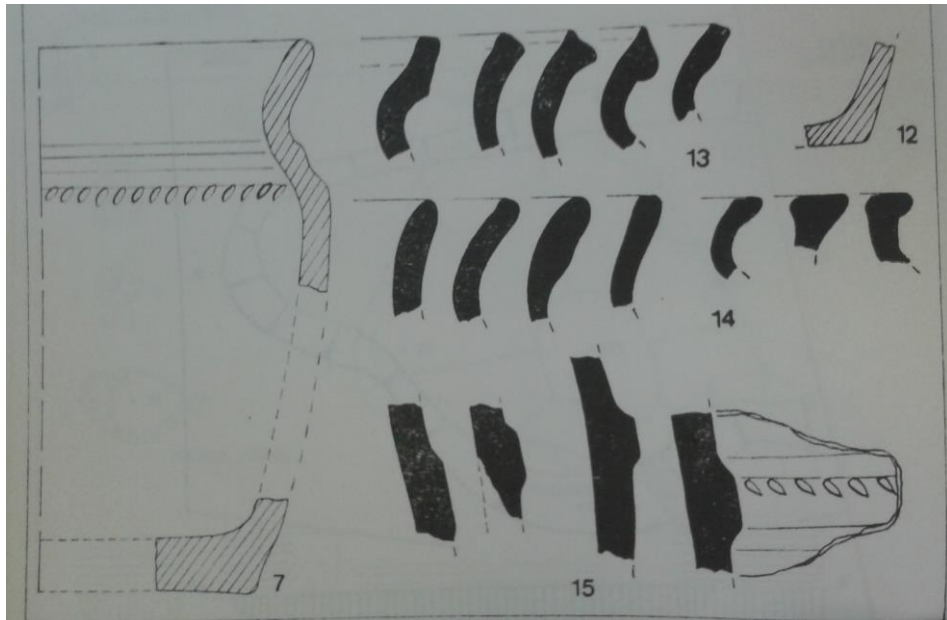

Obr. 4.: Strakonice hrad. Půdorys přízemí hradních budov v základní stavebně - historické analýze (černá značí konstrukce z 13. století, 14. a 15. století mřížky, renesanční, barokní a z 19. a 20. století mřížky kolmo ke konstrukcím) (*Kašička - Nechvátal 2014, 287*).

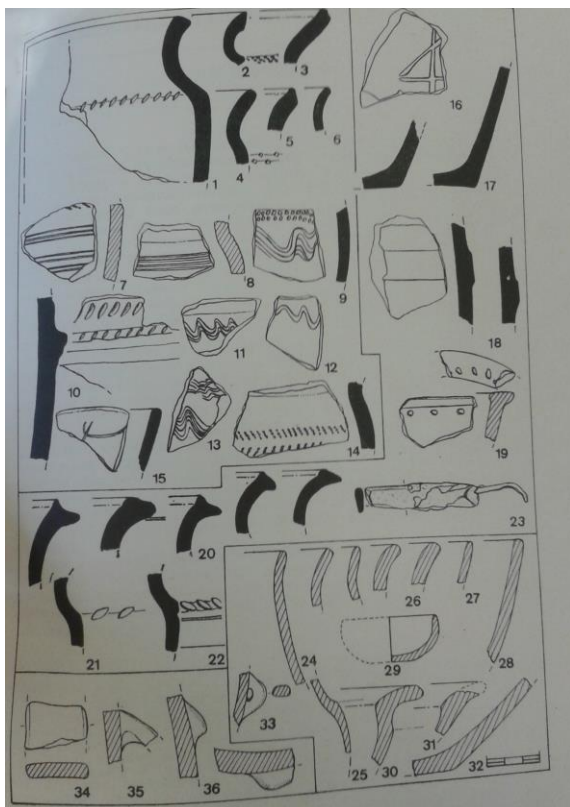

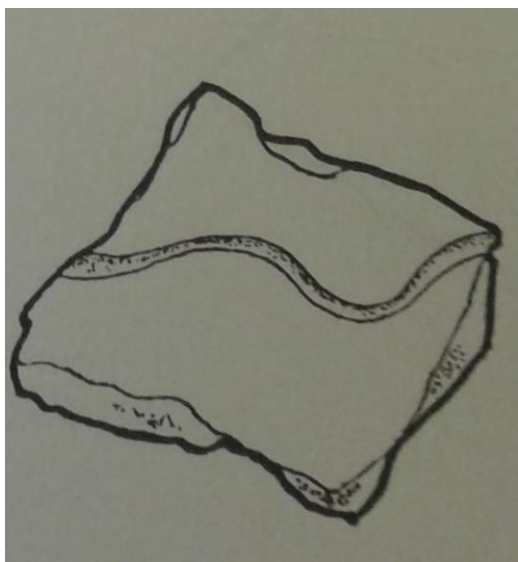
Obr. 5.: Záchranný archeologický výzkum Strakonice - hrad. Zvýraznění sond (Valkony 2006, 285).

Obrázek 6.: Okraje Vodňany (Michálek 1986, 72).

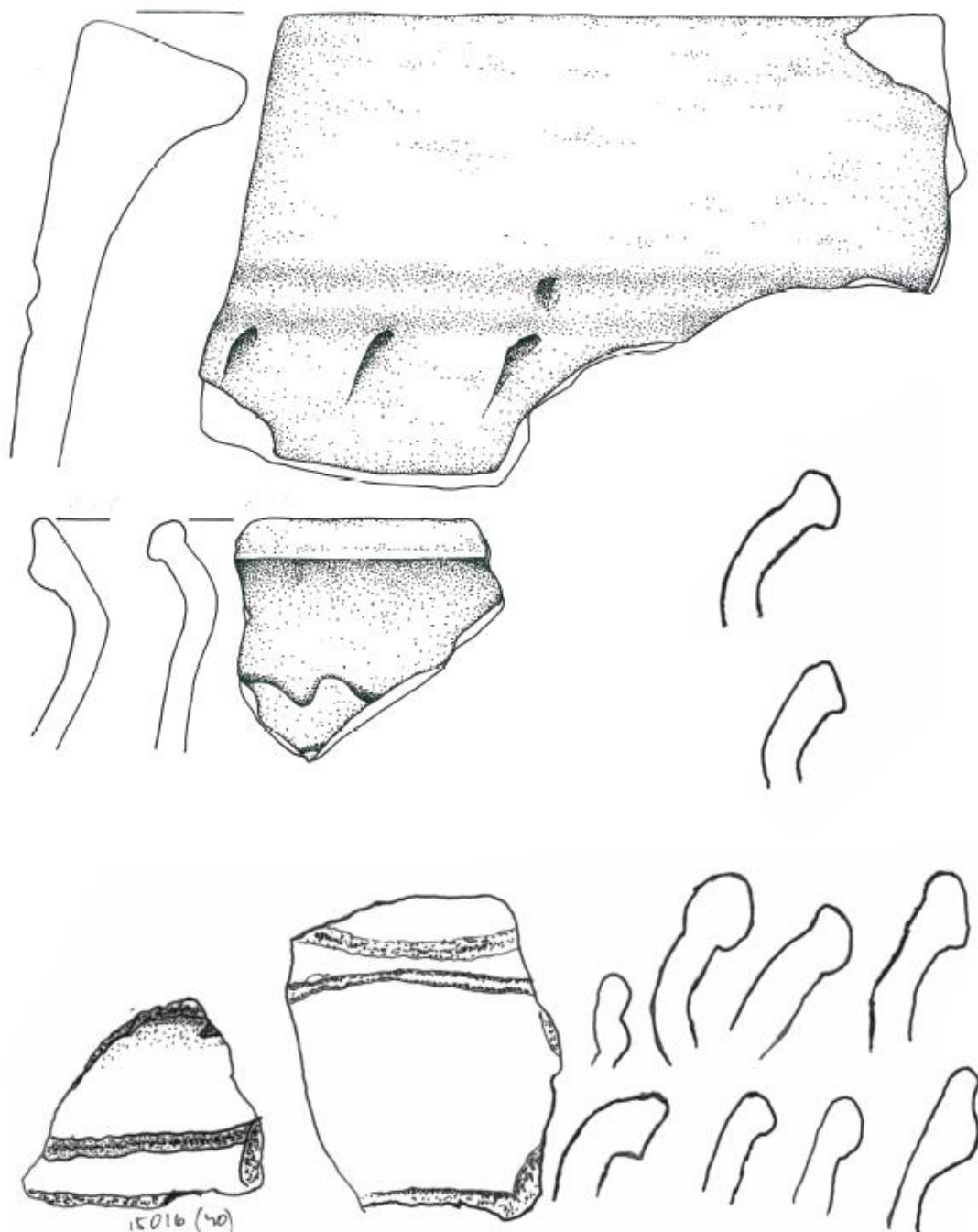
Obrázek 7.: Výzdoba Vodňany (Michálek 1986, 73).

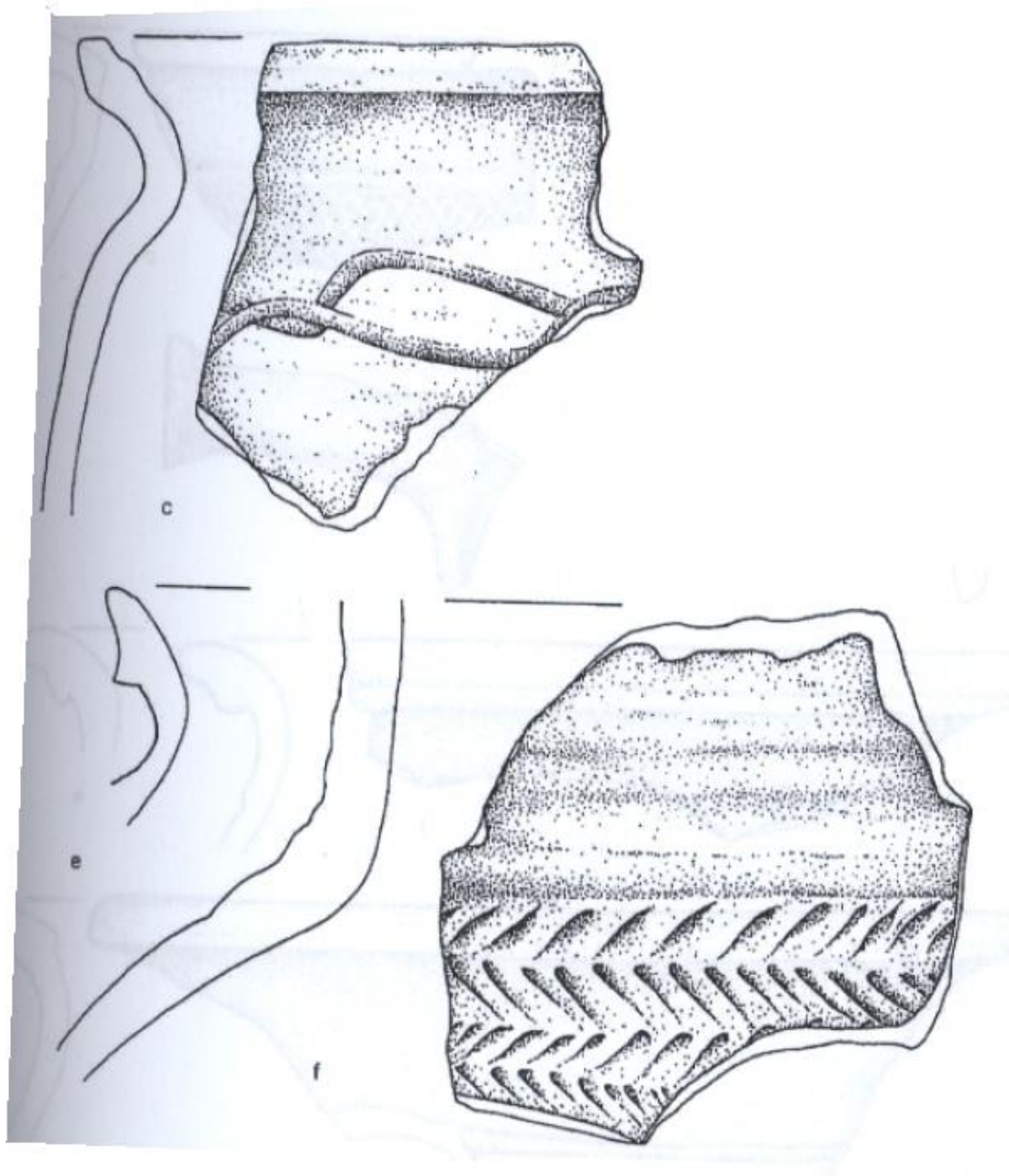
Obrázek 8.: Výzdoba Strakonice (Hejna 1985, 92).

5.3. Tabulky

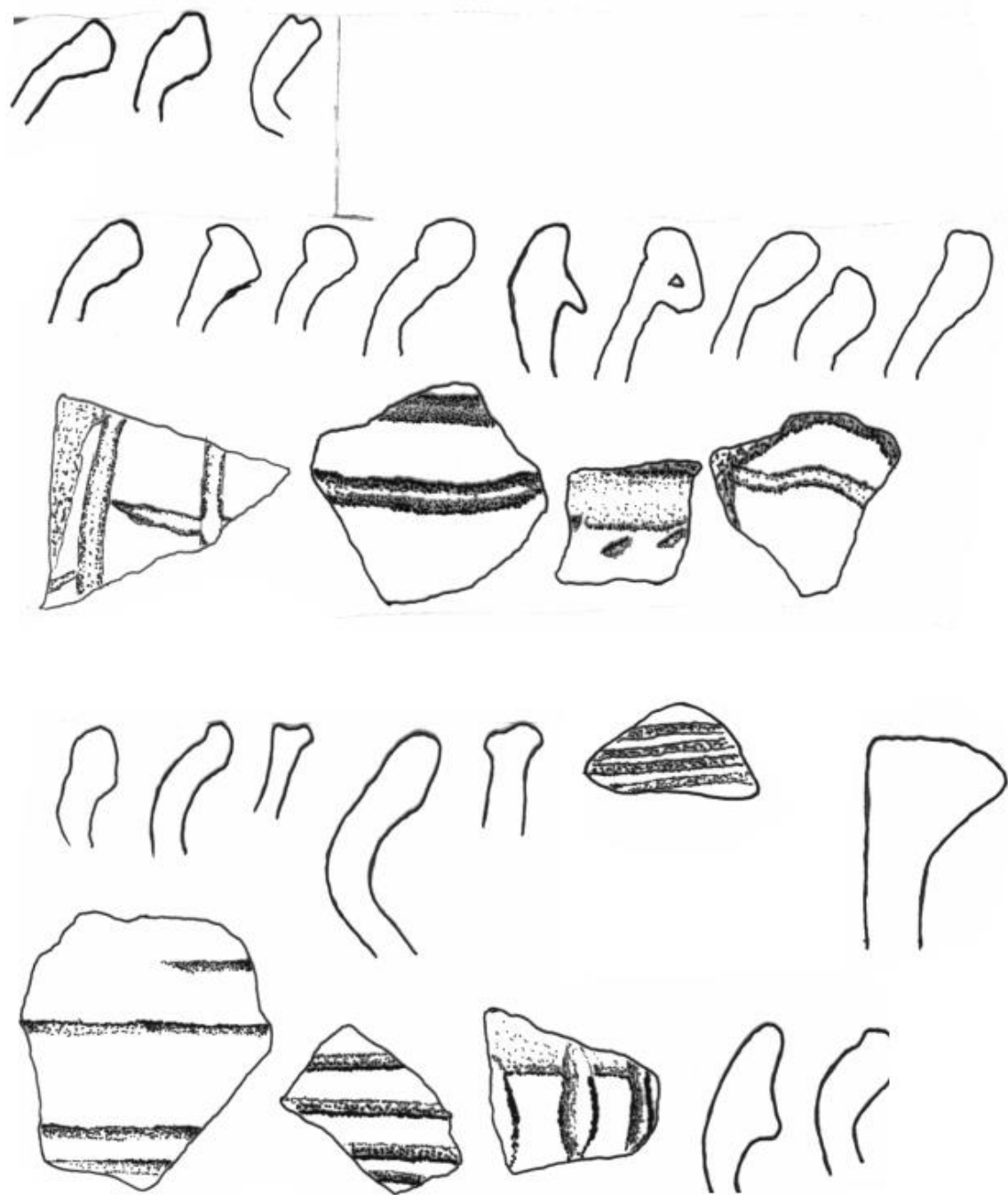
Není li uvedeno jinak, autorem tabulek je autor práce a J. Valkony

Tabulka 1.: SJ 15016.

Tabulka 2.: SJ 51003

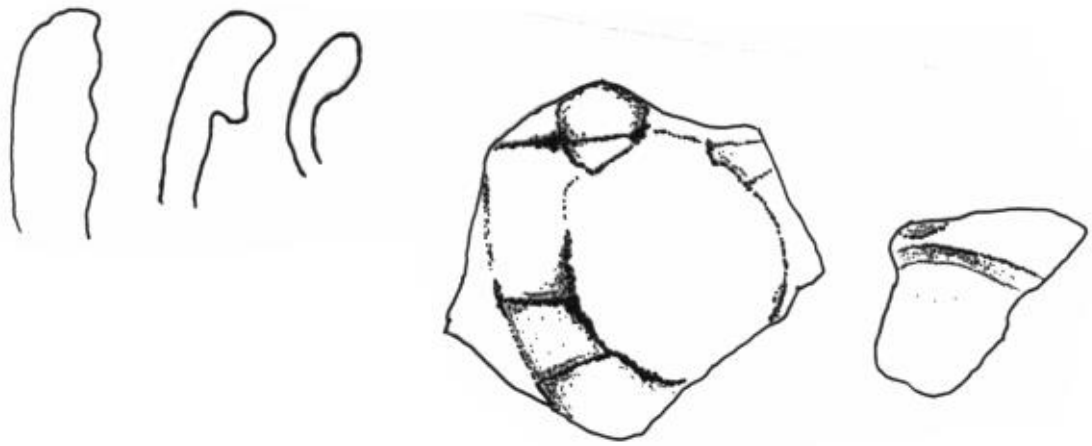

Tabulka 3.: SJ 51006.

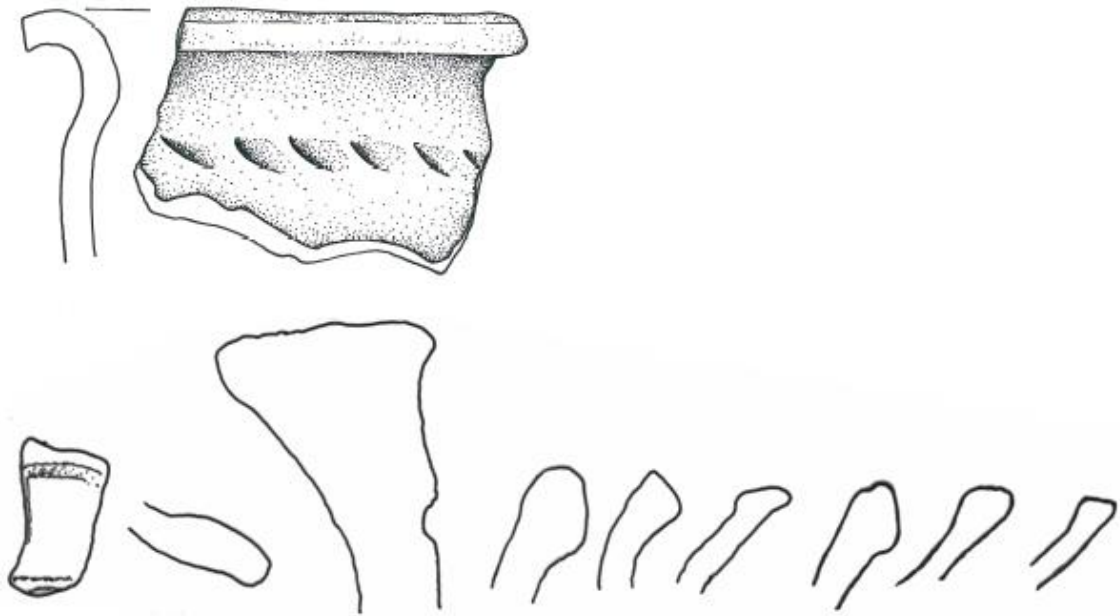

Tabulka 4.: SJ 51006.

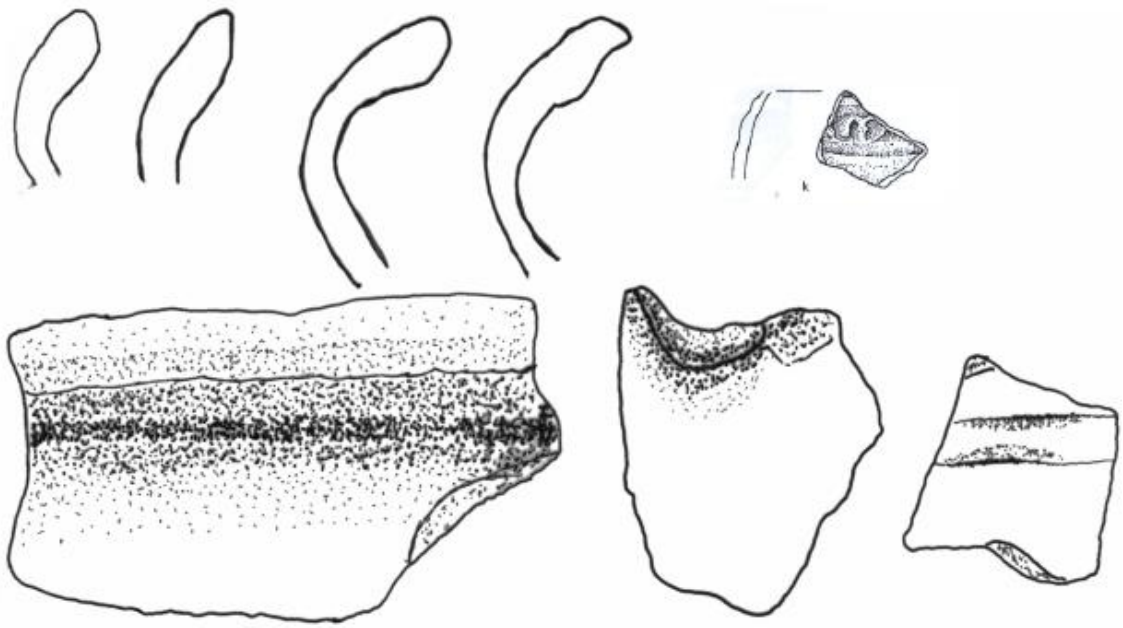

Tabulka 5.: SJ 54003.

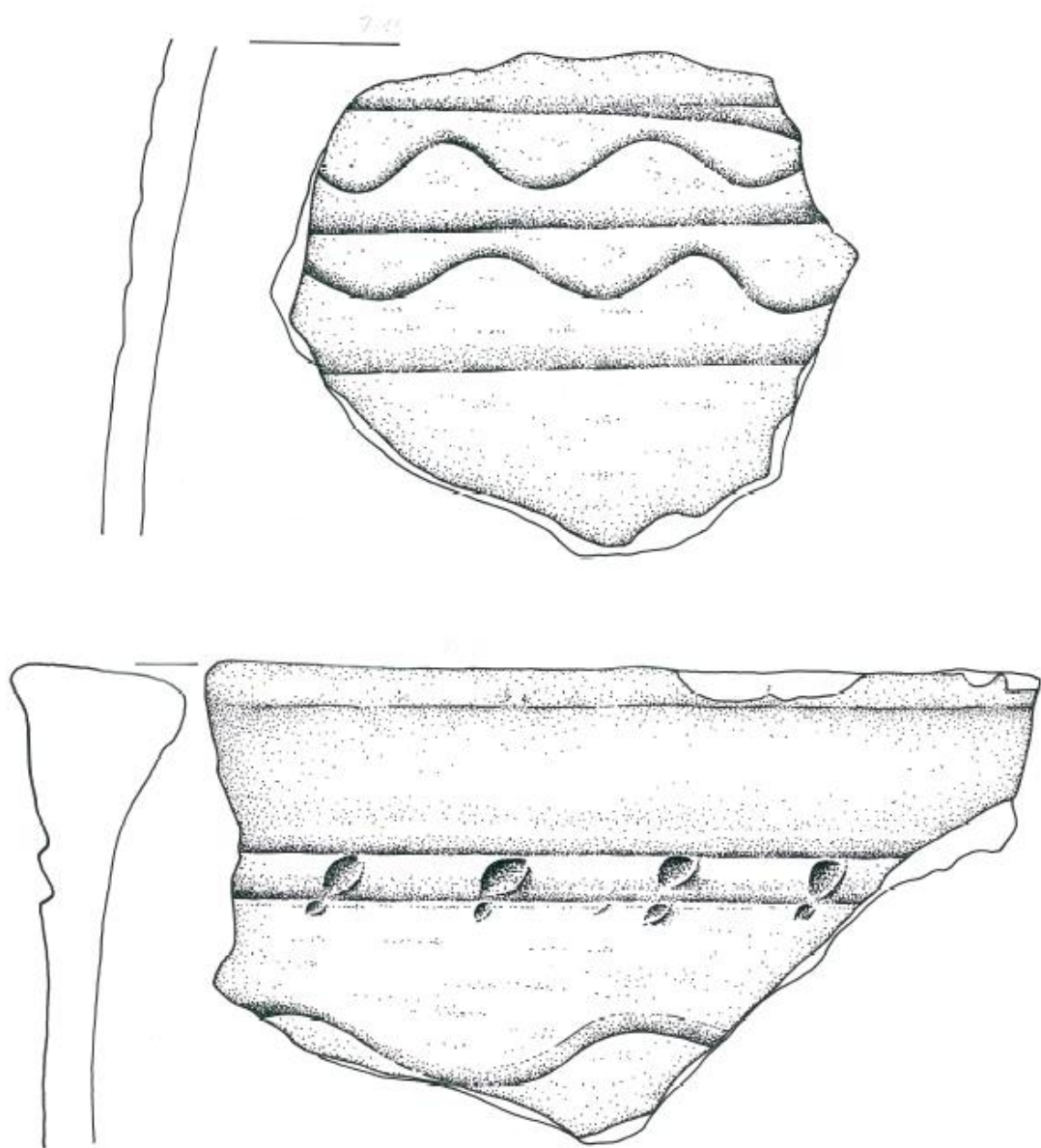

Tabulka 6.: SJ 55001.

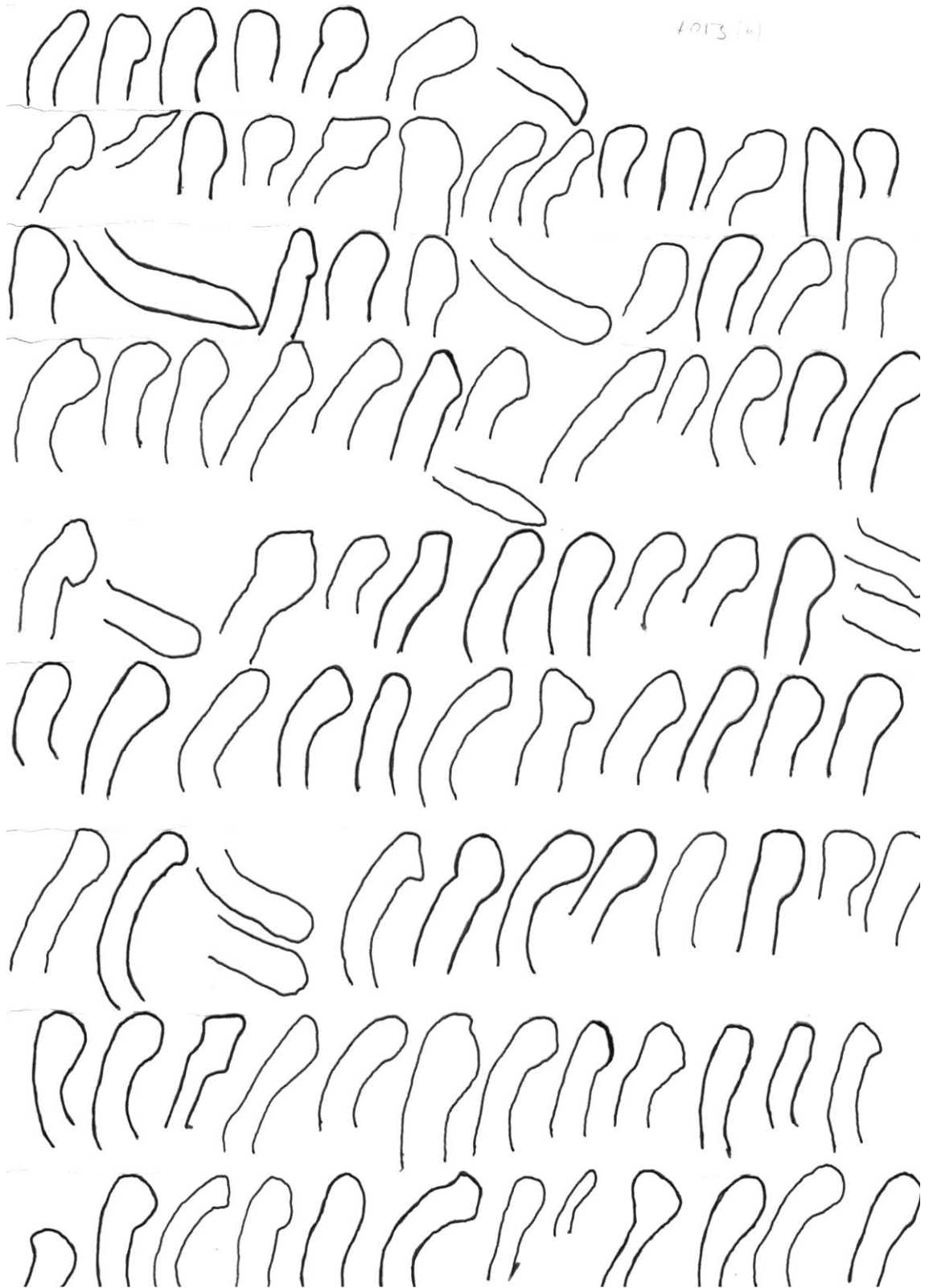

Tabulka 8.: SJ 71017.

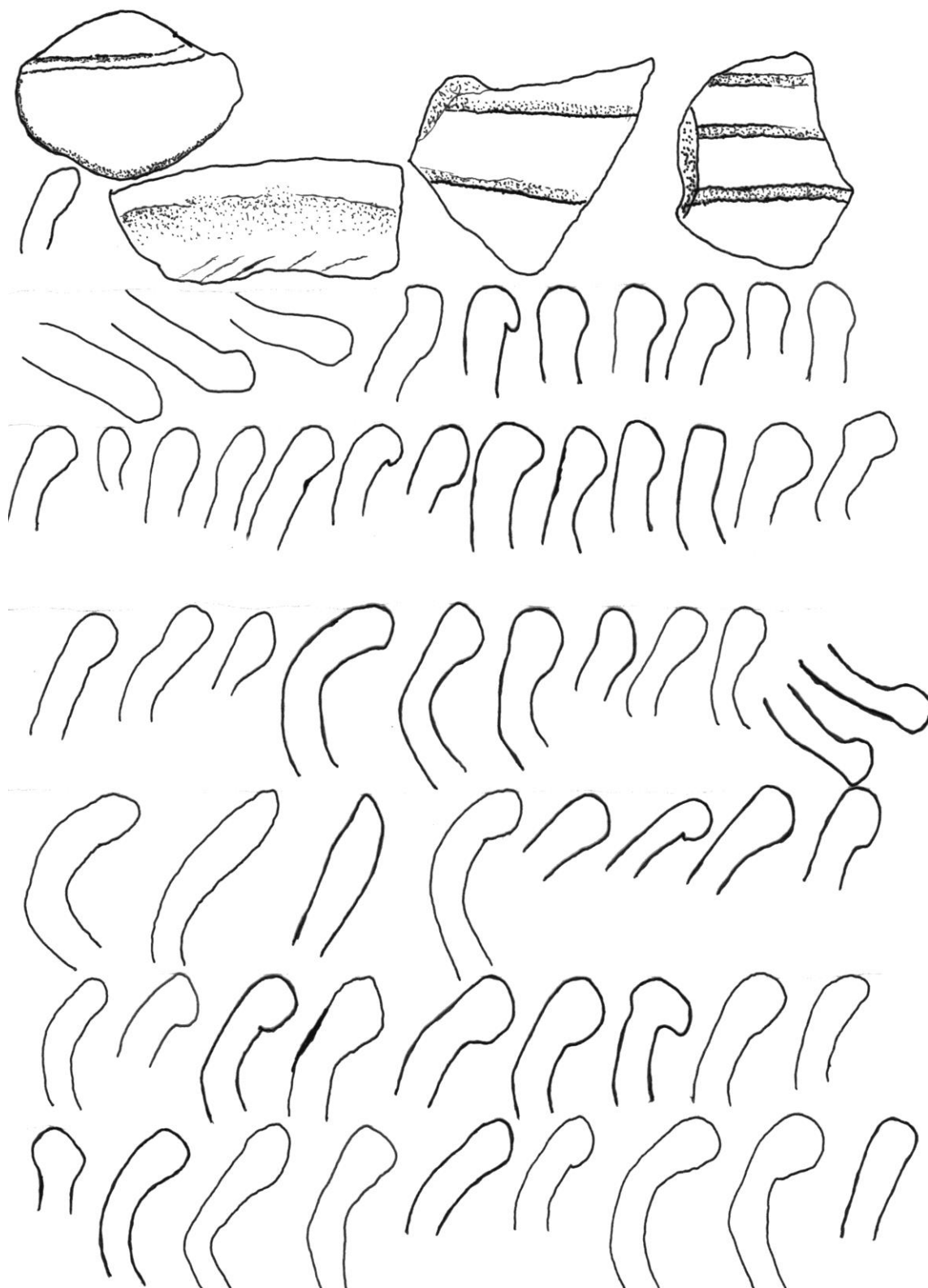

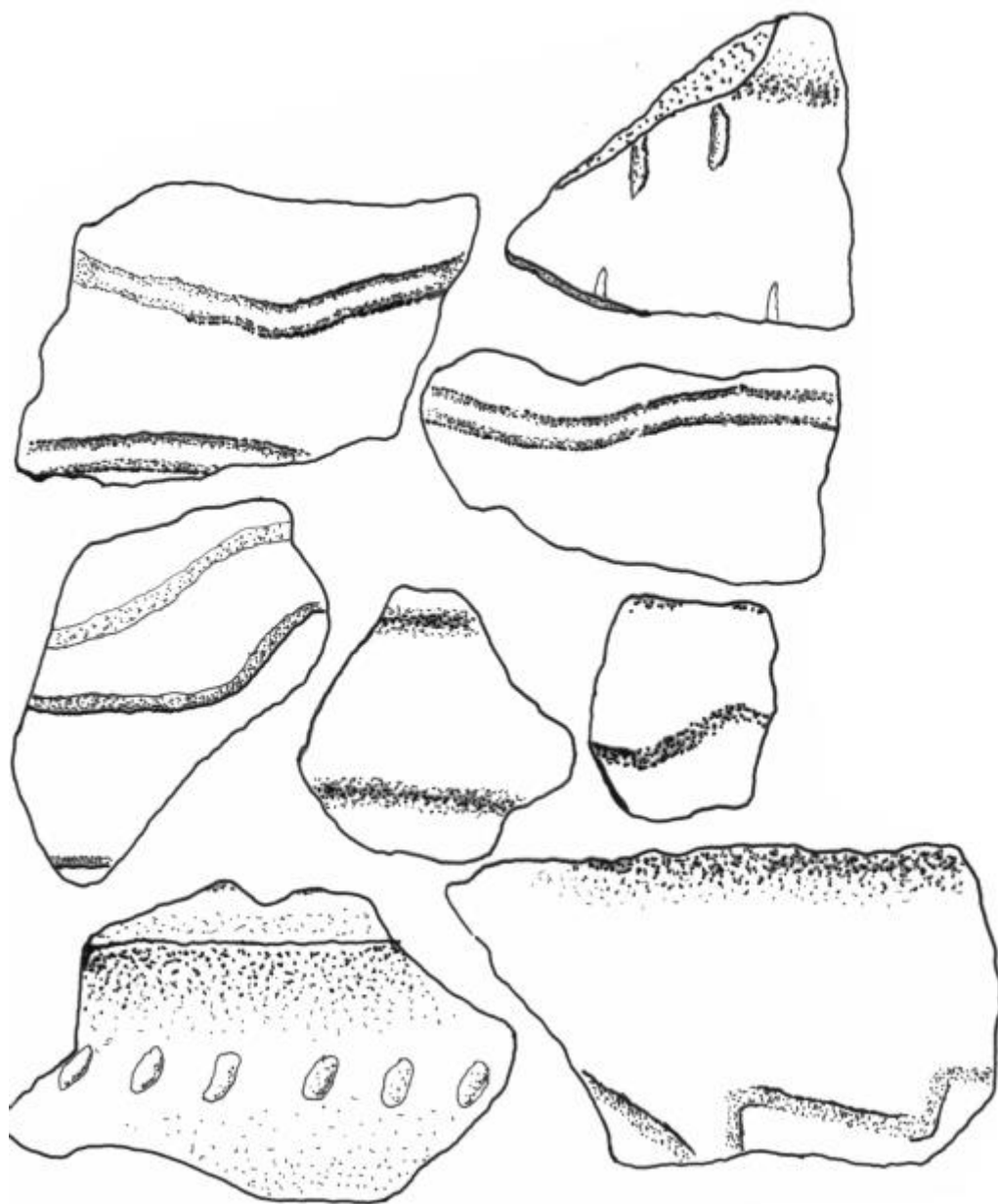
Tabulka 9.: SJ 7013.

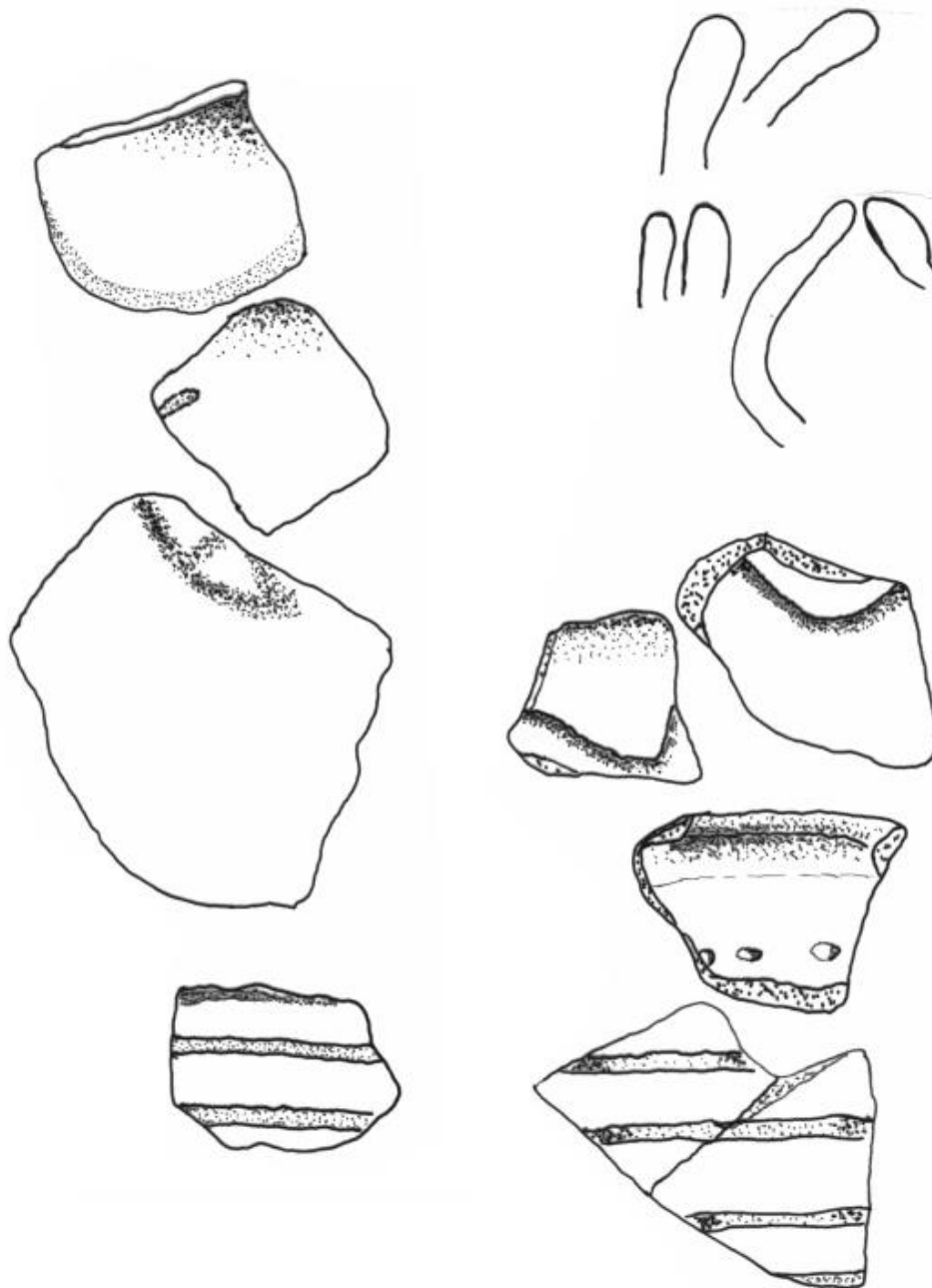
Tabulka10. SJ 7013.

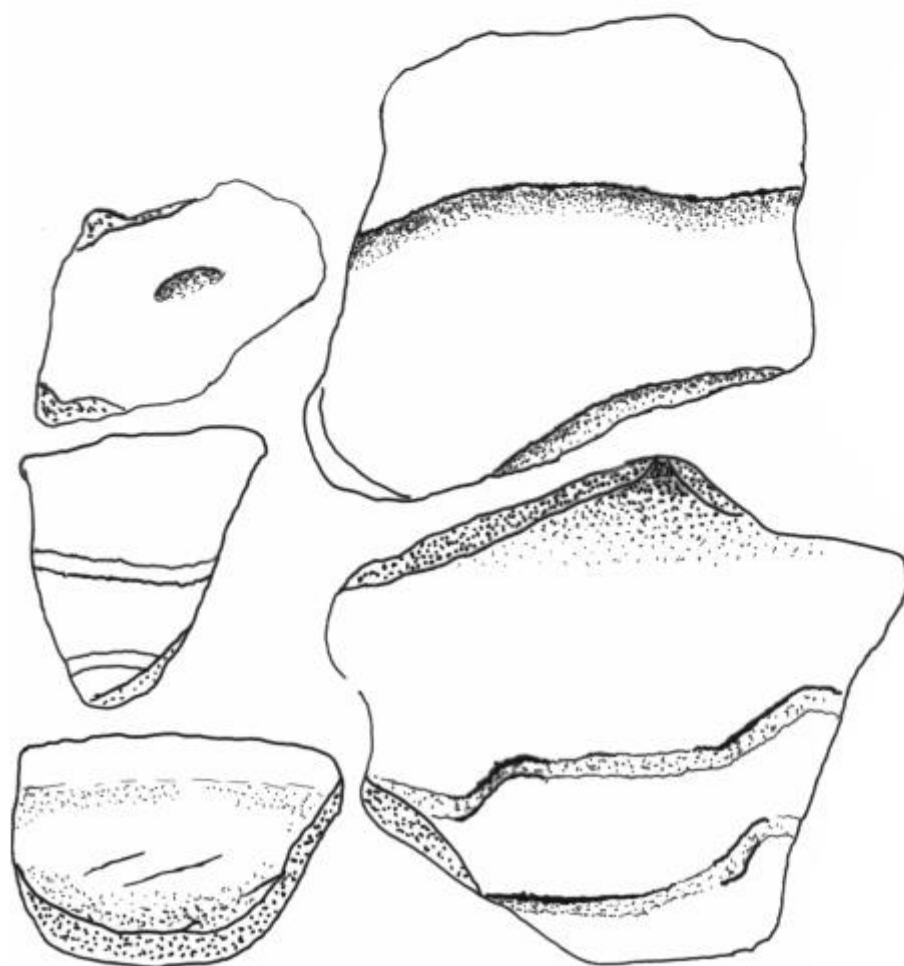
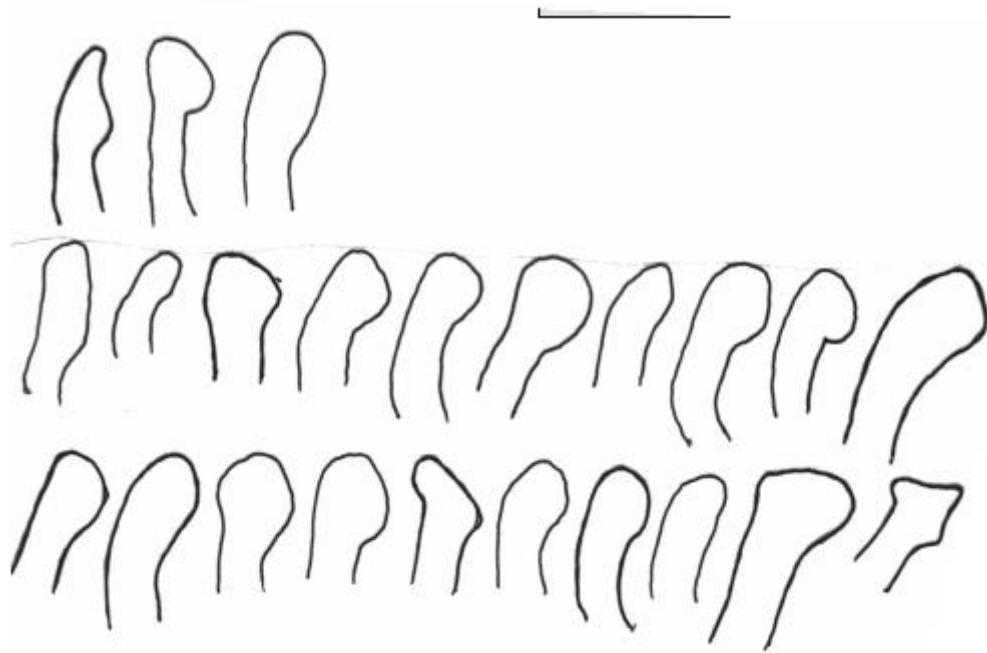
Tabulka 11.: SJ 7013.

Tabulka 12.: SJ 7013.

Tabulka 13.: SJ 7013.

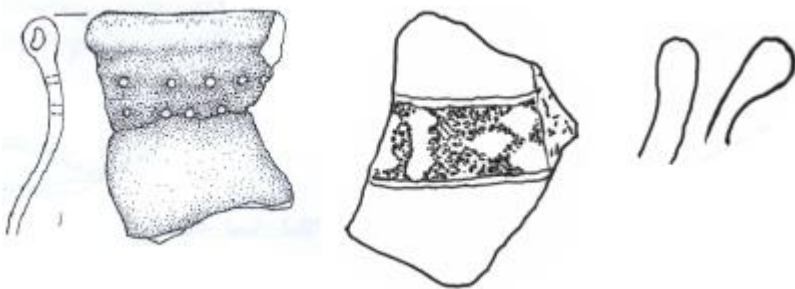
Tabulka 14.: SJ 7013.

Tabulka 15.: SJ 52003.

Tabulka 16.: SJ 13005.

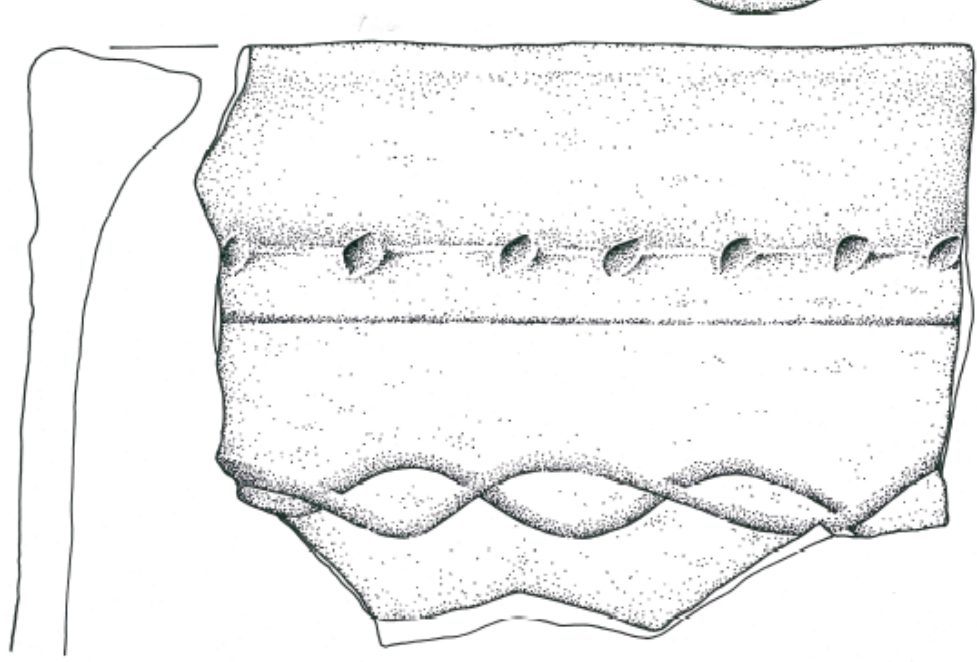
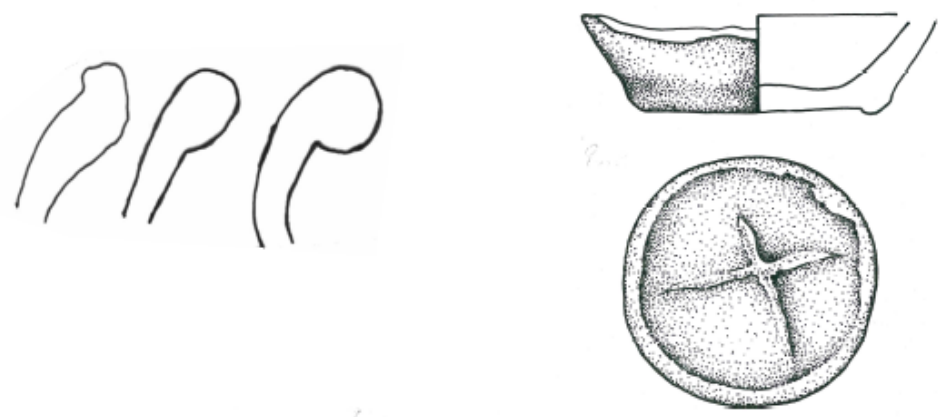
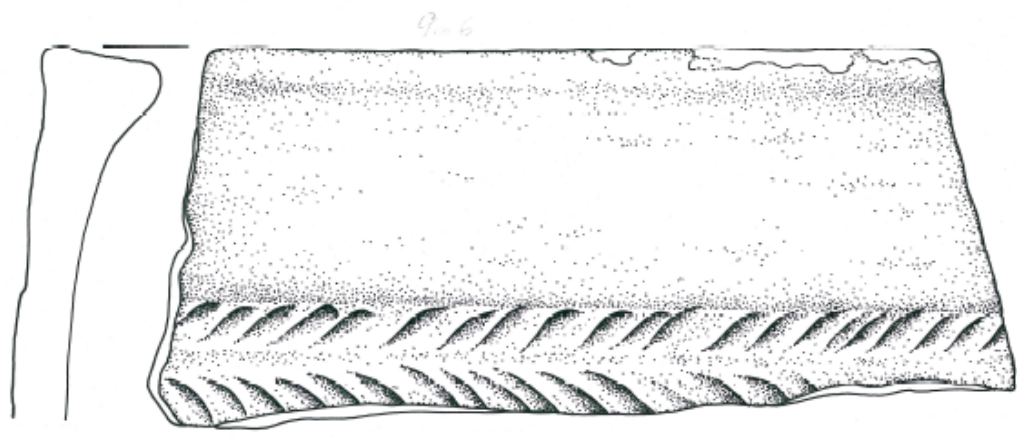

Tabulka 17.: SJ 63011.

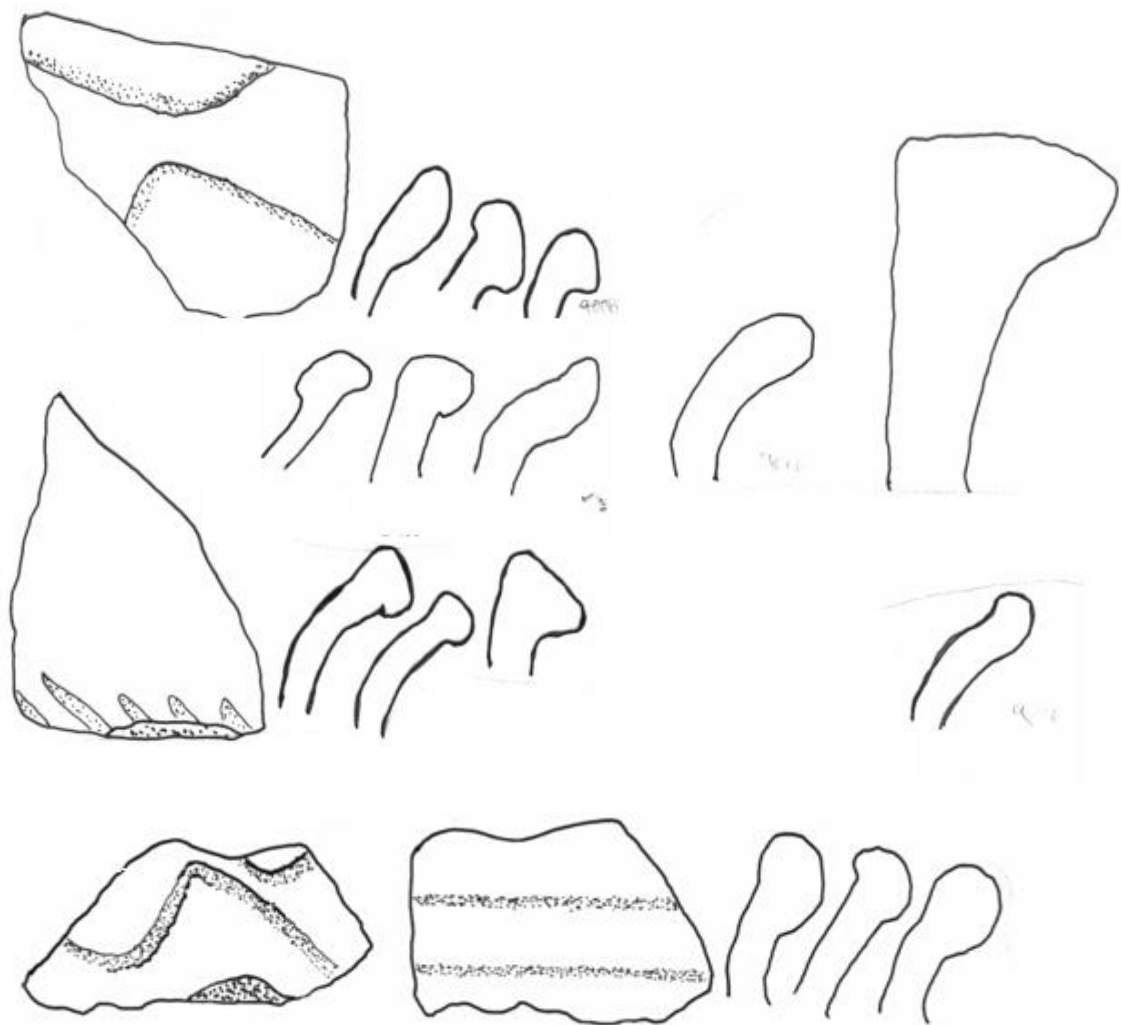

Tabulka 18.: SJ 63003.

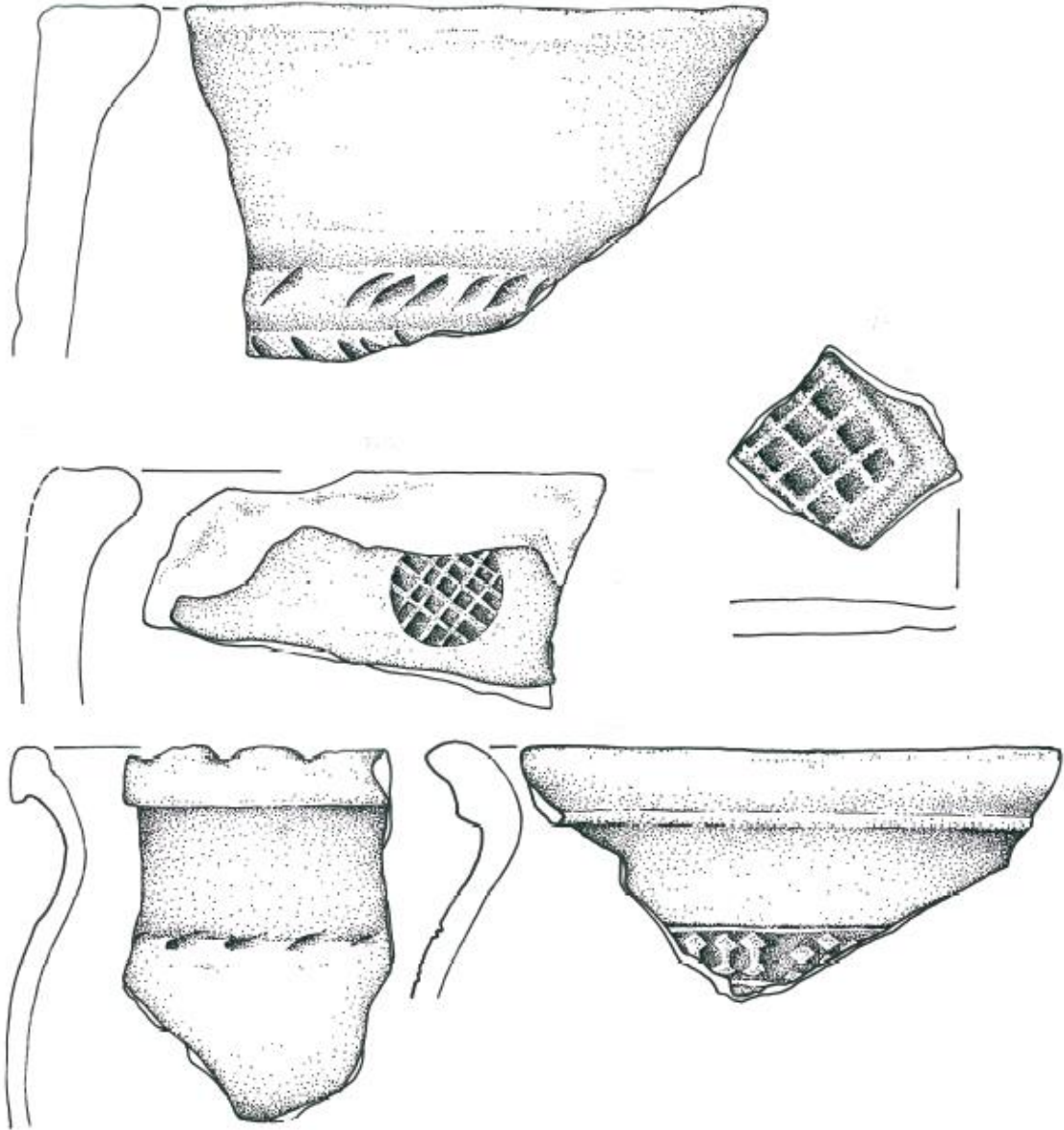

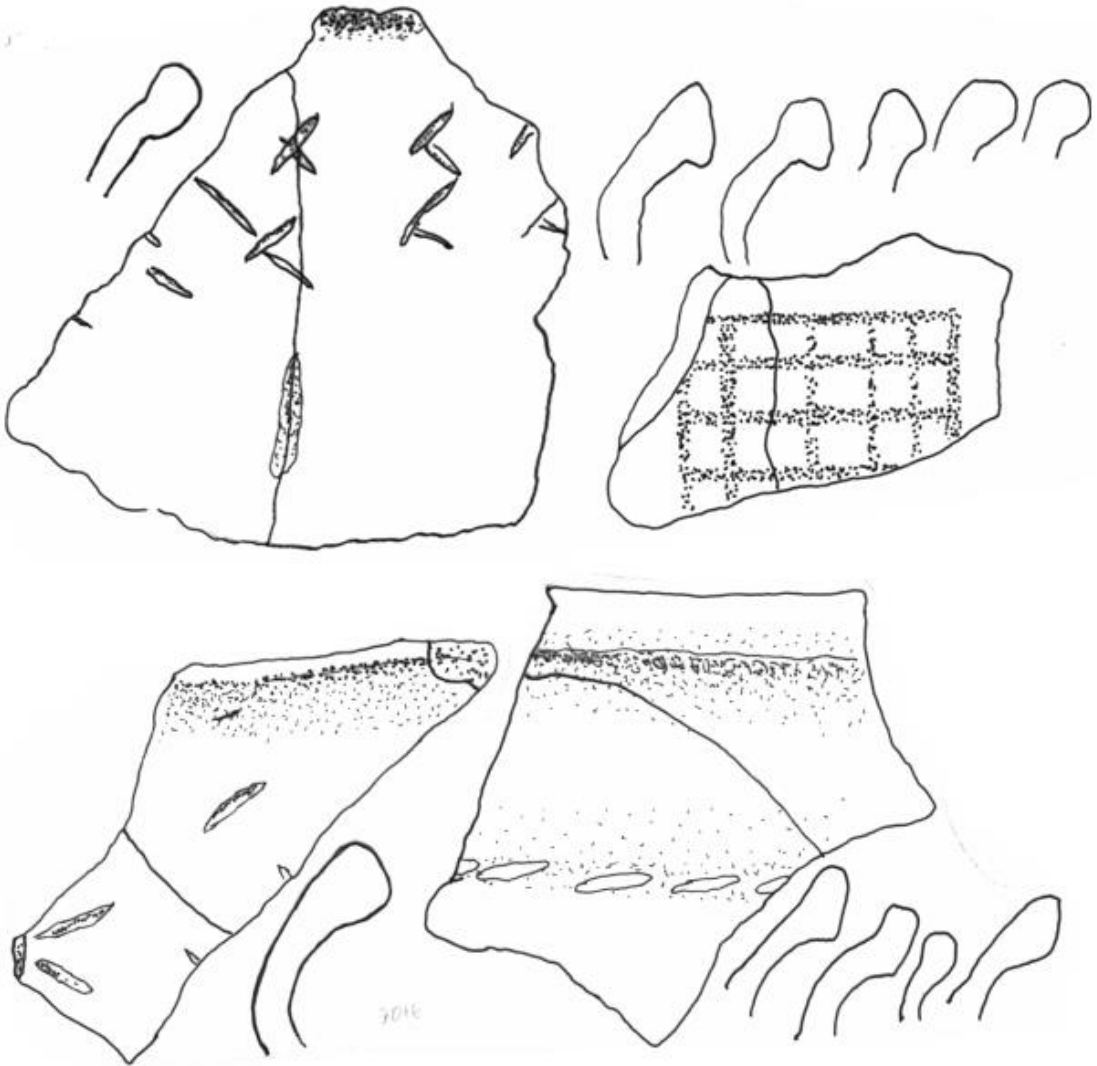
Tabulka 19.: SJ 9006.

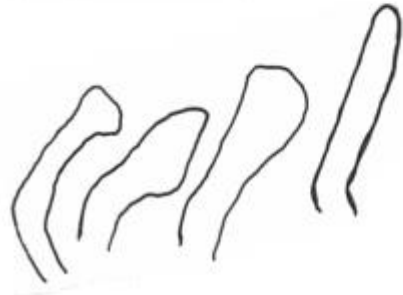
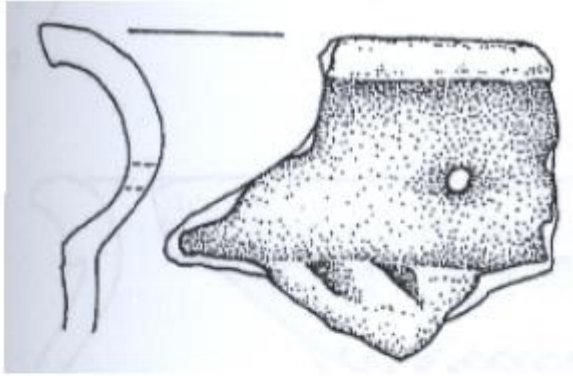
Tabulka 20.: SJ 9006.

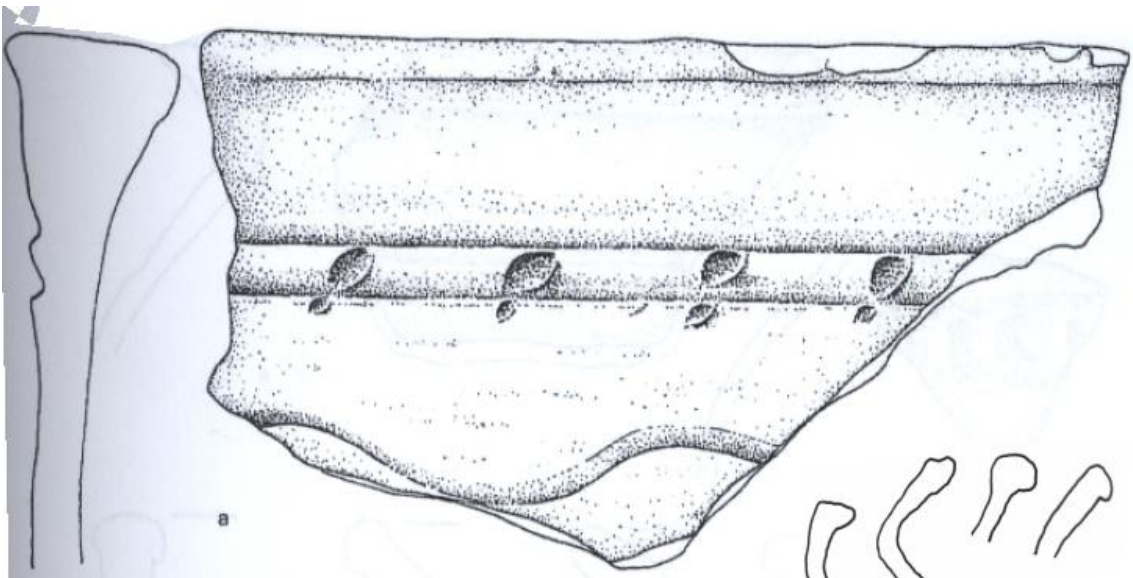
Tabulka 21.: SJ 7016.

Tabulka 22.: SJ 7016

Tabulka 23.: SJ 9008.

Tabulka 24.: 8029.

Tabulka 25.: SJ 7016 - 8029

Keramická třída	Počet
ST3001	39
ST3002	182
ST3003	55
ST3004	18
ST3005	202
ST3006	953
ST3007	474
ST3008	266
ST3009	44
ST3012	80
ST3013	17
ST3014	49
ST3016	94
ST3017	17
ST3018	20
ST3019	36
ST3020	22
ST3022	9
ST3023	6
ST4001	34
ST4002	50
ST4003	30
ST4004	31
ST4005	6
ST4006	5
ST4007	3
ST4008	13
ST4009	2
ST4010	19
ST5001	1

Tabulka 26.: Zastoupení keramických tříd.

Okraj	Počet
D,1,2	1
D,2,1	1
D,5,1	1
H,1,1	78
H,1,2	10
H,1,3	5
H,1,4	12
H,1,5	5
H,2,1	110
H,2,2	26
H,2,4	1
H,2,5	10
H,2,6	2
H,3,1	5
H,3,2	1
H,3,5	11
H,3,6	4
H,3,7	3
H,12,2	1
H,12,3	7
H,12,4	6
H,12,5	2
H,12,6	2
H,13,1	5
H,13,2	1
H,14,3	12
H,14,4	1
H,15,1	1
H,16,6	2
H,17,3	1
H,17,6	15
H,17,8	1
M,1,1	1
M,1,4	4
M,3,1	3
M,3,3	1
M,4,1	1
PO,1,1	6
PO,1,3	8

Tabulka 27.: Zastoupení okrajů.

Značka	Počet
Zn,01,01	1
Zn,01,06	1
Zn,01,07	1
Zn,04,02	1
Zn,09,02	4
Zn,10,04	1
Zn,10,06	2
Zn,16,01	1

Tabulka 28.: Zastoupení značek na dnech.